

DPH ve vztahu k zemím EU a třetím zemím ve výrobní společnosti se zaměřením na problematiku "reverse charge"

Bc. Marcela Váverková

Diplomová práce
2017

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

akademický rok: 2016/2017

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Marcela Váverková**

Osobní číslo: **M14680**

Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**

Studijní obor: **Finance**

Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **DPH ve vztahu k zemím EU a třetím zemím ve výrobní společnosti se zaměřením na problematiku "reverse charge"**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Proveďte průzkum literárních pramenů a zpracujte teoretické poznatky týkající se DPH vůči zemím EU a třetím zemím.

II. Praktická část

- Analyzujte a zdůvodněte významné změny v legislativě, které nastaly v oblasti DPH po vstupu České republiky do Evropské unie.
- Na základě předchozí analýzy popište povinnosti vybrané společnosti v oblasti DPH.
- Navrhněte opatření na zamezení chyb v případě obchodování se zeměmi EU a třetími zeměmi.

Závěr

Rozsah diplomové práce: **cca 70 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

DRÁBKOVÁ, Milena, Olga HOLUBOVÁ a Milan TOMÍČEK. Zákon o dani z přidané hodnoty: komentář. 6. aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2015, 992 s. ISBN 978-80-7478-740-9.

GALOČÍK, Svatopluk a František LOUŠA. DPH a účtování: přeprava, dovoz, vývoz, služby. 6., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2013, 163 s. ISBN 978-80-247-4630-2.

FITŘÍKOVÁ, Dagmar. Uplatňování DPH v EU a třetích zemích: Idle legislativy platné k 1. 1. 2007I. Vyd. 1. Brno: Computer Press, c2007, 142 s. ISBN 978-80-251-1541-1.

LAMBARTH, Michael A. A Really Basic Introduction to Value Added Tax. USA: CreateSpace Independent Publishing Platform, 2014, 54 p. ISBN 9781503003507.

TAIT, Alan A. Value-added tax: international practice and problems. Washington, D.C.: International Monetary Fund, 1988, 450 p. ISBN 15-577-5012-2.

Vedoucí diplomové práce: **Mgr. Eva Kolářová, Ph.D.**
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání diplomové práce: **15. prosince 2016**
Termín odevzdání diplomové práce: **18. dubna 2017**

Ve Zlíně dne 15. prosince 2016

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitelka ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

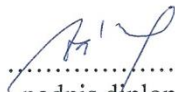
- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 19.4.2014

Jméno a příjmení: MARCELA VÁVERKOVÁ

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Diplomová práce se zabývá problematikou daně z přidané hodnoty z pohledu vybrané výrobní společnosti. Teoretická část je zaměřena na shrnutí dostupných teoretických poznatků z oblasti daně z přidané hodnoty a vysvětlení základních pojmů.

Praktická část je věnována vývoji daně z přidané hodnoty v České republice po vstupu do Evropské unie a analýze změn v této oblasti. Dále je charakterizována vybraná výrobní společnost, popsány příklady jejího obchodování v tuzemsku, se zeměmi EU a třetími zeměmi, které se dotýká oblasti daně.

V závěrečné části jsou popsány problémy v oblasti DPH, které mohou u výrobní společnosti nastat, a je navržena metodika na eliminaci chyb v oblasti DPH.

Klíčová slova: daň z přidané hodnoty, plátce, Evropská unie, členský stát, třetí země, místo plnění, dovoz, vývoz, dodání zboží, poskytnutí služby, přenesení daňové povinnosti

ABSTRACT

This diploma thesis deals with the issues of value added tax from the perspective of the selected manufacturing company. The theoretical part is focused on summary of the available theoretical findings and explanation of the basic terms.

The practical part is dedicated to the progress in value added tax in the Czech Republic after its entry in the European Union and analysis of changes in this sphere. Then the selected manufacturing company is described, also there are described the examples of the company's trading with the domestic companies, with the EU countries and with the third countries touching the sphere of VAT. In the closing part the problems in the sphere of VAT are defined, that can arrive in the manufacturing company and the methodology is proposed for the elimination of mistakes.

Keywords: VAT, taxpayer, European Union, member state, third country, place of performance, import, export, delivery of goods, provision of services, reverse charge

Poděkování

Na tomto místě bych ráda vyjádřila své poděkování Mgr. Evě Kolářové, Ph.D. za vedení mé diplomové práce. Dále bych ráda poděkovala své rodině, přátelům a kolegům za jejich trpělivost a podporu po celou dobu mého studia.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	10
CÍLE PRÁCE A POUŽITÉ METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	11
I TEORETICKÁ ČÁST.....	12
1 CHARAKTERISTIKA A FUNKCE DANÍ.....	13
1.1 HISTORIE DANÍ	13
1.2 POJEM DAŇ.....	14
1.3 FUNKCE DANÍ	14
1.4 KLASIFIKACE DANÍ.....	15
2 DAŇOVÝ SYSTÉM ČESKÉ REPUBLIKY.....	16
2.1 VÝVOJ DANÍ NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY	16
2.2 POŽADAVKY KLADE NÉ NA DAŇOVÝ SYSTÉM.....	18
3 DAŇ Z PŘIDANÉ HODNOTY	20
3.1 CHARAKTERISTIKA DANĚ Z PŘIDANÉ HODNOTY	20
3.1.1 Princip fungování daně z přidané hodnoty.....	20
3.1.2 Pozitiva a negativa daně z přidané hodnoty	21
3.1.3 Zákon o dani z přidané hodnoty.....	22
3.1.4 Doklady a účtování DPH	22
3.2 PŘEDMĚT DANĚ	23
3.3 ÚZEMNÍ PŮSOBNOST.....	25
3.4 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ	25
3.4.1 Definice členského státu EU	26
3.4.2 Definice zahraniční osoby – třetí země.....	26
3.5 OSOBY POVINNÉ K DANI.....	26
3.6 MÍSTO PLNĚNÍ	27
3.7 SOUHRNNÉ HLÁŠENÍ.....	28
3.8 KONTROLNÍ HLÁŠENÍ	29
3.9 INTRASTAT	30
3.10 REŽIM PŘENESENÍ DAŇOVÉ POVINNOSTI - REVERSE CHARGE	31
3.11 ZJEDNODUŠENÝ POSTUP PŘI DODÁNÍ ZBOŽÍ UVNITŘ ÚZEMÍ EU FORMOU TŘÍSTRANNÉHO OBCHODU	32
3.12 DODÁNÍ A POŘÍZENÍ NOVÝCH DOPRAVNÍCH PROSTŘEDKŮ UVNITŘ EU	33
3.13 DOVOZ ZBOŽÍ	34
3.14 DAŇOVÝ DOKLAD PŘI VÝVOZU.....	35
3.15 DAŇOVÝ DOKLAD PŘI DOVOZU.....	35
3.16 OSVOBOZENÍ OD DANĚ PŘI VÝVOZU ZBOŽÍ	35
3.17 OSVOBOZENÍ OD DANĚ PŘI DOVOZU ZBOŽÍ	35

3.18	OSVOBOZENÍ VE VZTAHU K SUBJEKTŮM EU	36
3.19	VRÁCENÍ DANĚ ZAHRANIČNÍM OSOBÁM POVINNÝM K DANĚ	36
3.20	POSKYTOVÁNÍ SLUŽEB V RÁMCI EU.....	36
3.21	POSKYTOVÁNÍ SLUŽEB ZE TŘETÍCH ZEMÍ.....	38
3.22	ZÁKLAD DANĚ.....	38
3.23	SAZBA DANĚ	39
3.23.1	Regulace DPH ze strany EU	39
3.23.2	Výše sazby daně v České republice	40
3.24	MĚNOVÝ KURZ.....	41
3.25	SPRÁVA DANĚ	41
II	PRAKTICKÁ ČÁST	44
4	ANALÝZA VÝVOJE DPH V ČR A ZA ZÁSADNÍ ZMĚNY V OBLASTI DPH.....	45
4.1	VÝVOJ DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ V ČR	45
4.2	ANALÝZA VÝVOJE DPH V ČR.....	47
4.3	ZÁSADNÍ ZMĚNY V OBLASTI DPH SPOJENÉ SE VSTUPEM DO EU.....	49
4.3.1	Transakce v rámci EU	51
4.3.2	Daňová povinnost při dovozu zboží.....	53
4.3.3	Změna sazby DPH.....	53
4.3.4	Porovnání aktuálních sazeb DPH ČR vůči ostatním členským zemím.....	54
4.4	EVIDENČNÍ POVINNOSTI PLÁTCE PO VSTUPU DO EU	57
4.4.1	Elektronická souhrnná hlášení (EC Sales List).....	57
4.4.2	Intrastat.....	59
4.5	OSTATNÍ ZMĚNY V OBLASTI DPH	60
4.5.1	Kontrolní hlášení DPH.....	60
4.5.2	Poslední přijaté novely zákona o DPH.....	61
5	CHARAKTERISTIKA VYBRANÉ SPOLEČNOSTI A JEJÍ OBCHODOVÁNÍ V TUZEMSKU, EU A TŘETÍCH ZEMÍCH.....	63
5.1	STRUČNÁ CHARAKTERISTIKA VYBRANÉ SPOLEČNOSTI	63
5.2	ANALÝZA VÝVOJE MĚNOVÉHO KURZU CZK/EUR A CZK/USD PO VSTUPU DO EU	65
5.3	ANALÝZA PODNIKATELSKÉHO PROSTŘEDÍ.....	67
5.3.1	PEST analýza	67
5.4	POVINNOSTI VYBRANÉ SPOLEČNOSTI VE VZTAHU K DPH.....	69
5.5	OBCHODOVÁNÍ VYBRANÉ SPOLEČNOSTI V TUZEMSKU	69
5.5.1	Poskytnutí služby odběrateli v tuzemsku.....	70
5.5.2	Nákup zboží a služeb od dodavatelů v tuzemsku.....	70
5.5.2.1	Skonto	73
5.5.3	Přenesení daňové povinnosti v tuzemsku	74
5.6	OBCHODOVÁNÍ VYBRANÉ SPOLEČNOSTI S EU.....	76
5.6.1	Dodání zboží do členských zemí EU	76

5.6.2	Dodání zboží od dodavatelů z členských zemí EU	77
5.7	OBCHODOVÁNÍ VYBRANÉ SPOLEČNOSTI S TŘETÍMI ZEMĚMI	79
5.7.1	Vývoz zboží a poskytnutí služeb odběratelům ze třetích zemí	79
5.7.2	Dovoz zboží ze třetích zemí	80
5.7.3	Poskytnutí služby dodavatelem ze třetí země	81
5.8	PROMÍTNUTÍ UVEDENÝCH PŘÍKLADŮ DO DAŇOVÉHO PŘIZNÁNÍ.....	82
5.8.1	Nákup zboží a služeb v zemích EU – nárok na vrácení DPH.....	83
5.9	CHYBY, KTERÉ SE MOHOU VYSKYTNOUT U VÝROBNÍ SPOLEČNOSTI V OBLASTI DPH	85
6	NÁVRH OPATŘENÍ NA ZAMEZENÍ CHYB U VYBRANÉ SPOLEČNOSTI V PŘÍPADĚ OBCHODOVÁNÍ SE ZEMĚMI EU A TŘETÍMI ZEMĚMI	87
6.1	NÁVRH OPATŘENÍ UVNITŘ SPOLEČNOSTI.....	87
6.1.1	Implementace nového informačního systému.....	87
6.1.2	Zpřesnění evidence faktur v systému	87
6.1.3	Kontrola daňových dokladů na přijatou platbu	90
6.1.4	Důsledná kontrola obchodních partnerů	90
6.1.5	Potřeba vzdělávání	91
6.1.6	Určení správného místa plnění.....	91
6.1.7	Zařazení zboží či služby do správné sazby DPH	92
6.1.8	Žádosti o vrácení DPH uhrazené v členských zemích EU.....	92
6.1.9	Návrh metodiky pro vybranou společnost	93
6.2	NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ STAVU ZE STRANY STÁTU.....	97
6.2.1	Snížení počtu sazeb DPH	97
6.2.2	Zavedení jednotné měny euro	97
6.2.3	Snížení administrativy v oblasti DPH	97
6.3	PŘÍNOSY, NÁKLADY A RIZIKA PRO SPOLEČNOST PŘI ZAVEDENÍ VÝŠE UVEDENÝCH NÁVRHŮ	98
	ZÁVĚR	100
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	101
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	104
	SEZNAM OBRÁZKŮ	105
	SEZNAM TABULEK.....	107
	SEZNAM PŘÍLOH.....	108

ÚVOD

Problematika daně z přidané hodnoty se dotýká všech – státu, občanů i firem. Příjmy z DPH jsou významným příjmem státního rozpočtu, a pokud stát potřebuje zvýšit příjmy do státního rozpočtu, nejjednodušším způsobem je zvýšení některé sazby DPH, které postihne soukromou i firemní sféru. Firmy a občané se na DPH dívají jako na nutné zlo, vždyť kdo z nás platí rád a ochotně jakoukoliv daň?

Oblast DPH je velmi svázána legislativou. Daň z přidané hodnoty byla v České republice zavedena 1. 1. 1993 a od té doby prošla mnoha změnami. Mezi nejčastější změny v oblasti DPH patří změna sazby DPH a přesun zboží a služeb mezi jednotlivými sazbami DPH. Nejvýznamnější změnou bylo ale zavedení nového zákona o DPH od 1. 5. 2004, tato změna souvisela se vstupem ČR do Evropské unie a bylo nezbytné zavést nový zákon o DPH, protože stávající legislativa se zařazením ČR mezi členské země EU vůbec nepočítala.

Vybraná výrobní společnost, ve které pracuji od roku 2016, je významným zaměstnavatelem ve Zlínském kraji a zaměřuje se na výrobu obráběcích strojů. Své výrobky úspěšně umísťuje jak na český trh, tak do členských zemí EU i třetích zemí. Z tohoto důvodu je třeba, aby se účetní společnosti, která má zodpovědnost za správné zaúčtování daňových dokladů a zpracování přiznání k DPH, velmi dobře orientovala v zákoně o DPH a případně využila služeb daňového poradce.

Cílem této diplomové práce je prohloubení teoretických znalostí z oblasti DPH, analýza vývoje DPH se zaměřením zejména na období po vstupu ČR do EU, řešení konkrétních případů z praxe, stanovení možných problémů, se kterými se výrobní společnost může setkat, a návrh na řešení těchto problémů ve výrobní společnosti. Práce se také dotkne možných návrhů na zlepšení stavu v oblasti DPH ze strany státu.

Teoretická část je seznámením s historickým vývojem daně, platnou legislativou a základními i speciálními pojmy z oblasti DPH. Analytická část se zabývá vývojem legislativy po vstupu ČR do EU, charakterizuje vybranou výrobní společnost XYZ, a.s. a ukazuje na konkrétních případech, které společnost řešila, evidenci a účtování DPH. Tyto případy jsou poté promítnuty do přiznání k DPH. Závěrečná část práce vyjmenovává konkrétní problémy, se kterými se výrobní společnost setkává v praxi, a navrhuje zlepšení tohoto stavu, která by měla vést k eliminaci problémů v oblasti DPH ve výrobní společnosti.

CÍLE PRÁCE A POUŽITÉ METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Jak bylo zmíněno v úvodu, cílem práce je analyzovat současný systém daně z přidané hodnoty ve vztahu k zemím EU a třetím zemím ve výrobní společnosti a na základě těchto analýz vytvořit metodiku, která eliminuje chyby v oblasti DPH ve výrobní společnosti XYZ, a.s.

Teoretická část práce je zpracována formou literární rešerše, je úvodem do problematiky, poskytuje základní údaje, vysvětluje důležité pojmy v oblasti DPH a je teoretickou základnou pro další etapy práce. Na ni poté navazuje analytická část práce, která poskytuje díky dílčím analýzám potřebný základ pro tvorbu metodiky.

V praktické části analyzuji vývoj v oblasti DPH po vstupu ČR do EU a významné změny, které se dotkly problematiky DPH v posledních letech. Dále je v práci provedena analýza vývoje sazeb DPH v ČR, protože sazby DPH se mění poměrně často po vstupu ČR do EU.

V práci je analyzována současná situace výrobní společnosti a také podnikatelské prostředí, ve kterém působí, pomocí tzv. PEST analýzy. Ekonomická situace společnosti je zpracována velmi jednoduše, není předmětem této práce. Popisuji zde základní údaje o společnosti, její předmět podnikání, analyzuji vývoj počtu zaměstnanců a hospodářský výsledek. Společnost se snaží využívat současné možnosti v oblasti dotací.

Vybraná společnost je významným vývozcem a proto má pro ni velký význam vývoj měnového kurzu, který je rámci této práce také analyzován.

Dále jsou v praktické části popsány povinnosti výrobní společnosti XYZ, a.s. v oblasti DPH a příklady obchodování s odběrateli a dodavateli v tuzemsku, s členskými zeměmi EU a třetími zeměmi. Na příkladech jsou jasně ukázány rozdíly při řešení DPH a jejím účtováním v případě tuzemských plnění a zahraničí.

V závěru práce se zabývám problémy, které nastaly nebo mohou nastat v oblasti DPH ve výrobní společnosti a je navržena metodika, jejíž dodržování by mělo ve výrobní společnosti XYZ, a.s. vést k eliminaci chyb při evidenci DPH.

V samotném závěru práce se zamýšlím nad možným zlepšením stavu problematiky DPH a usnadněním administrativy ze strany státu.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 CHARAKTERISTIKA A FUNKCE DANÍ

„Daň představuje transfer finančních prostředků od soukromého k veřejnému sektoru (Kubátová, 2010, s. 15).“

1.1 Historie daní

Dědinová (© 2013) ve svém článku zmiňuje první známý systém výběru daní, který se objevil již ve Starověkém Egyptě okolo roku 3000 až 2800 před naším letopočtem a byl založen na dvou pilířích – vybírání desátků a nucené práci nemajetných. To byl velmi oblíbený systém, robota se na našem území zachovala až do 18. století a postupně byla odstraňována až po zrušení nevolnictví patentem Josefa II.

Ve Starověkých Athénách byla od 4. století před Kristem zaváděna cla, veřejné dávky a fároi, dobrovolný tribut spojeneckých měst určený k financování společné obrany. V Římské říši byly běžné náklady hrazeny z výnosu státních statků, občané hradili pouze mimořádné daně, tzv. berně, nejčastěji se tak získávaly prostředky na vedení války.

Široký (2008, s. 29 - 30) se nejdříve zmiňuje o daních v otrokářské společnosti, kdy daně hrály v ekonomice až druhořadou roli, hlavním příjmem panovníka byly válečné kořisti. Tehdejší stát nepotřeboval pro své fungování příliš mnoho financí. Ve starém Egyptě měly předchůdkyně daní naturální charakter. Ve starém Řecku byly daně dobrovolné, později byla zavedena pozemková daň, poplatek z držení dobytka či poplatek při narození syna. Antický Řím měl vlastnické právo na veškerý majetek obyvatel podrobených zemí.

Dále Široký (2008, s. 30 - 31) komentuje vývoj daní ve feudální společnosti. Daně i nadále hrály pouze podpůrnou roli a vybíraly se v případě válečných tažení. Postupně byly zavedeny nové daně a změnilý svůj charakter na peněžní. Byly zde i výjimky v placení daní: církve a šlechta byly od placení daní osvobozeny. Mezi první daně patřily:

- domény (odvody z výnosů z panovníkova majetku),
- regály (poplatky za propůjčení práv patřících výhradně panovníkovi),
- kontribuce (předchůdkyně přímých daní, platily se z hlavy, majetku a výnosů),
- akcízy (první forma nepřímých daní, daň z oběhu zboží, tj. ve funkci spotřební daně).

S nástupem kapitalismu se rozšířila snaha minimálního zásahu státu do ekonomiky, zároveň ale vzrůstá úloha státu, který ke svému fungování potřebuje více finančních prostřed-

ků. V Anglii byla v roce 1799 zavedena první důchodová daň, nicméně stále převládaly mezi příjmy státu nepřímé daně. Oproti tomu Francie, Německo či Rakousko-Uhersko využívaly zejména obchodní a výnosové daně. Na přelomu 19. a 20. století vzrostl podíl přímých daní. Před 2. světovou válkou byly zavedeny přírážky na různé daně. Po 2. světové válce rostlo daňové zatížení v tržních ekonomikách, začaly snahy o koordinaci daní v mezinárodním měřítku, směrnice rady ES z roku 1967 stanovila zavedení daně z přidané hodnoty ve všech zemích Evropského hospodářského společenství. V období 70. – 90. let začalo docházet ke zvyšování podílu nepřímých daní, tento trend trvá i nadále. Od 1. 1. 2007 platí Směrnice Rady 2006/112/EC o jednotném systému DPH v zemích Evropské unie. (Široký, 2008, s. 31 - 34)

1.2 Pojem daň

Kubátová (2010, s. 16) definuje daň jako povinnou, nenávratnou, zákonem určenou platbu do veřejného rozpočtu, přičemž tato platba je neúčelová a neekvivalentní. Daň se pravidelně opakuje v určených časových intervalech (typicky daň z příjmů, silniční daň), nebo se naopak může jednat o nepravidelnou, jednorázovou platbu (např. daň z nabytí nemovitosti).

Vančurová a Láchová (2016, s. 9 - 10) charakterizují daň stejným způsobem jako Kubátová a dále uvádějí dvě hlediska daně:

- právní, dle kterého je daň povinnou platbou do veřejného rozpočtu,
- ekonomické, dle kterého není důležité, zda je tato platba nazvána daní, ale podstatné jsou vlastnosti této platby.

Široký (2008, s. 9) uvádí podobnou definici daně: je to povinná, zákonem stanovená částka, kterou je na nenávratném principu odčerpávána část nominálního důchodu ekonomického subjektu.

1.3 Funkce daní

Široký (2008, s. 12 - 13) definuje tři základní funkce, které by daně měly v ekonomice plnit:

- alokační – umístování vládních výdajů a optimální rozdělení mezi veřejnou a soukromou spotřebu,

- (re)distribuční – vláda prostřednictvím daní a transferových plateb působí na (re)distribuci důchodů,
- stabilizační – v makroekonomii, otázkou ale je, do jaké míry má vláda zasahovat do ekonomiky, keynesovská teorie považuje daně a vládní výdaje za rozhodující nástroje fiskální politiky a vláda by jimi měla aktivně zasahovat do ekonomiky.

Kubátová (2010, s. 19) zdůrazňuje, že daňový systém nepochybně ovlivňuje národohospodářské ukazatele. Otázkou zůstává jeho důsledek.

Vančurová a Láchová (2016, s. 11) doplňují výše uvedené funkce o stimulační a fiskální funkci, přičemž fiskální je považována za základní funkci daní. Pomocí stimulační funkce stát poskytuje subjektům různé formy daňových úspor (např. snížení základu daně z příjmů o ztrátu z podnikání), nebo naopak je vystaví vyššímu zdanění (např. vysoké zdanění alkoholu a tabákových výrobků).

Vybíhal (2010, s. 6) upozorňuje, že stát musí respektovat sociální únosnost daní.

Vančurová a Láchová (2016, s. 47) uvádějí, že daňové příjmy představují podíl ve výši 85 % na celkových veřejných příjmech.

1.4 Klasifikace daní

Kubátová (2010, s. 20) uvádí jako základní rozlišení daní na daně přímé a nepřímé. Dále třídí daně podle jejich původu, a to na daně z důchodů (příjmů), majetku a spotřeby. Třetím tříděním je třídění dle veličiny na daně kapitálové a běžné. Dalším příkladem je rozlišení daní dle adresnosti na osobní a „in rem“ („na věc“). Daně třídíme také dle daňového určení na státní, municipální, vyšších územněsprávních celků a svěřené. Podle druhu sazby rozlišujeme na daně stanovené bez vztahu ke zdaňovanému základu, specifické a „ad valorem“ („k hodnotě“).

2 DAŇOVÝ SYSTÉM ČESKÉ REPUBLIKY

„Daňový systém je souhrn všech daní, které se na daném území, zpravidla státním, vybírají. Daňový systém zahrnuje rovněž vztahy mezi jednotlivými daněmi a pravidla, podle kterých se daně vybírají (Vančurová a Láchová, 2016, s. 50).“

2.1 Vývoj daní na území České republiky

Český daňový systém vznikl 1. 1. 1993 a jeho vznik je spojen s přechodem na tržně orientované hospodářství. (Vybíhal, 2010, s. 7)

Zavádění daní ve středověku

Široký (2008, s. 34 - 35) uvádí jako první zmínku o celním regálu na našem území z 10. století. Také na našem území byly daně dobrovolné a naturálního charakteru. První majetkové daně se objevily ve 12. století (daně z obdělávaných pozemků a městských domů). V 16. století rostla potřeba státu a daňovou správu převzaly stavy. V této době existovaly 3 přímé daně a 2 daně nepřímé.

Vývoj daní v habsburské monarchii

V 18. století měly země, které patřily pod habsburskou monarchii, vlastní daňové systémy. Vlády Marie Terezie a Josefa II. se snažily o narovnání těchto odlišností, byly vytvořeny první seznamy katastrů. Na konci 18. století tvořily základy daňové soustavy jednotná kontribuční daň reální (pozemková), daň úroková, daň třídní, nepřímé daně a clo. Na začátku 19. století byla zavedena výdělková daň a byly provedeny reformy již existujících daní (třídní, pozemkové). Bylo založeno ministerstvo financí. (Široký, 2008, s. 36 - 37)

O zavádění přímých a nepřímých daní na území Rakouska-Uherska se zmiňuje také článek na webu Živá historie: přímé daně se datují od poloviny 19. století (daň z výdělku byla zavedena roku 1813 a daň z příjmů od roku 1849), stejně tak nepřímé daně, které zahrnovaly daň potravní z vína, moštu, z prodeje lihovin, z masa a cukru, a daně z věcí spotřebitelných, tj. z hracích karet, kalendářů a periodických tisků. (Živá historie, © 2010)

Vývoj daňového systému po 1. světové válce do roku 1992

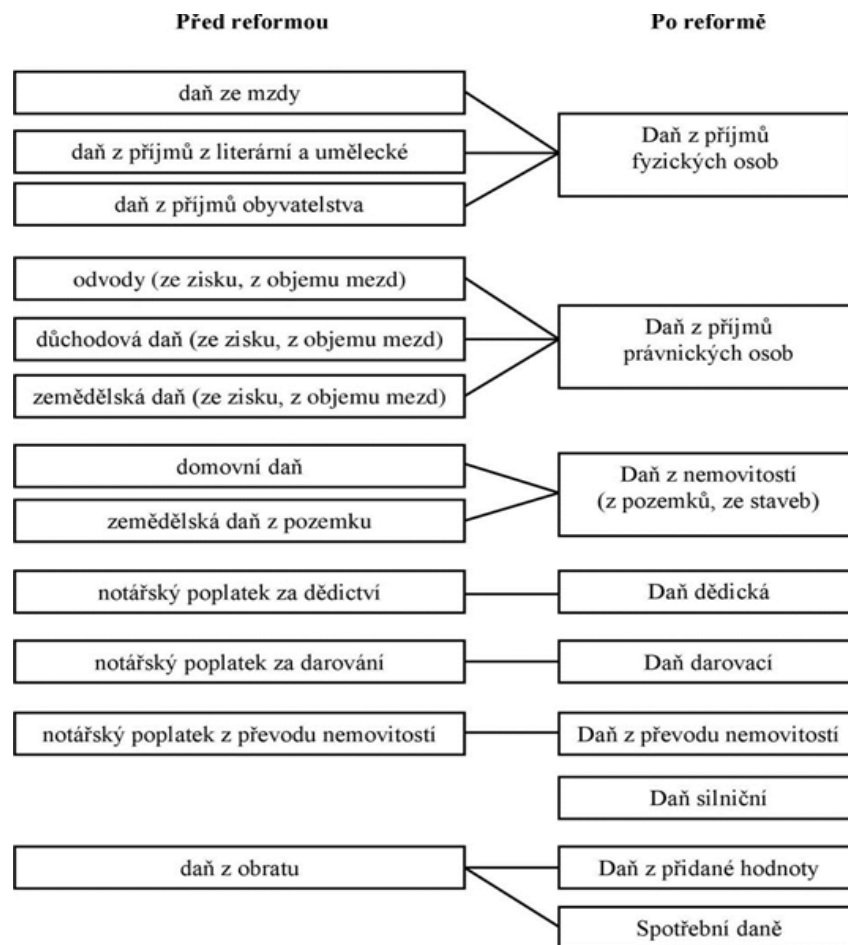
Široký (2008, s. 38 – 43) se také zabývá vývojem daní po vzniku ČSR. V roce 1921 vystala se vznikem nového státu potřeba zásadní reformy daní, protože systém převzatý od Rakousko-Uherska byl příliš rozsáhlý. Přímé vyměřované daně obsahovaly majetkové (dále členěny na pozemkovou a osobní) a osobní daně. Významným vývojem prošly ne-

přímé daně, nově byly zavedeny všeobecná daň nápojová, daň z masa, daň z droždí, daň z přípravků ke kypření těsta, daň z kyseliny octové, daň z uhlí, daň z vodní síly, daň z limonád, minerálních a sodových vod a daň z motorových vozidel. V roce 1927 byla uskutečněna významná daňová reforma, která sjednotila období kalendářního roku s rokem berním, přímé daně zahrnovaly daň důchodovou a výnosové daně, nepřímé daně byly tvořeny daní z obratu, daní z přepychu a akcízy. Systém daní dále doplňovaly různé příplatky a poplatky. Před 2. světovou válkou byl zaveden branný příspěvek a mimořádné daně (z dividend, některých cenných papírů). K další zásadní reformě daní došlo po únoru 1948, kdy byly zavedeny zemědělská a všeobecná daň. Další daňová reforma následovala v roce 1954, kdy se daňová soustava dělila na daně placené podnikovou sférou (s vysokým daňovým zatížením) a poplatky placené obyvateli (malý podíl na celkových příjmech státního rozpočtu).

Daňová soustava po roce 1990

Po roce 1990 již nedošlo k reformě stávajícího daňového systému a byl vytvořen zcela nový systém, který vstoupil v platnost dne 1. 1. 1993 a jehož hlavní znaky se udržely do současnosti. (Široký, 2008, s. 46)

Obr. 1: Srovnání daní České republiky před a po reformě k 1. 1. 2013 (Široký, 2008, s. 45)

K výše uvedenému obrázku je nutné uvést, že k 31. 12. 2013 došlo ke zrušení daně darovací a dědické, namísto daně z převodu nemovitostí je od 1. 1. 2014 zavedena daň z nabytí nemovitých věcí.

Láchová (2007, s. 155) podotýká, že „daňový systém ČR je silně centralizován.“

2.2 Požadavky kladené na daňový systém

Na daňový systém jsou kladeny tyto základní požadavky:

- zabezpečení dostatečného daňového výnosu,
- daňová spravedlnost,
- daňová efektivnost,
- právní perfektnost,
- jednoduchost a srozumitelnost,

- transparentnost,
- pružnost,
- předvídatelnost,
- odolnost proti daňovým únikům. (Vančurová a Láchová, 2016, s. 50)

3 DAŇ Z PŘIDANÉ HODNOTY

Daň z přidané hodnoty nahradila v České republice daň z obratu, která zanikla k 31. 12. 1992. Daň z přidané hodnoty je upravena zákonem o DPH č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty.

Evropská unie usiluje o harmonizaci DPH členských zemí, pomoci jí v tom má směrnice Rady č. 2006/112/ES. (Skalická, 2011, s. 120)

3.1 Charakteristika daně z přidané hodnoty

„Podstatou daně z přidané hodnoty je zdanění přidané hodnoty, tj. hodnoty zboží, kterou si plátce této daně přidává k hodnotě nakoupeného zboží, jež se jako polotovar stává součástí tohoto nového výrobku (Široký, 2008, s. 177).“

Kubátová (2006, s. 223) označuje daň z přidané hodnoty jako vícetázovou, která likviduje duplicitu tím, že vstupy již nejsou podruhé zdaňovány a zdaňuje se pouze ta hodnota, která byla přidána zpracováním u určitého plátce.

Vančurová a Láchová (2016, s. 289 - 290) definují daň z přidané hodnoty následovně: daň je vybírána na každé úrovni zpracování, ale ne z celého obratu, pouze z toho, co bylo přidáno k hodnotě daného statku na té určité úrovni. Otázkou ale je správné zachycení nově vytvořené hodnoty.

Zahraniční autoři vysvětlují termín DPH podobně.

Tait (1988, s. 4) definuje DPH jako hodnotu, kterou přidává výrobce (jako výrobce můžeme označit výrobní společnost, kadeřnici či zemědělce) k surovinám nebo nákupům před prodejem nového či vylepšeného výrobku či služby.

Lambarth (2015, s. 7) říká, že na otázku, co je to daň z přidané hodnoty, najdeme odpověď přímo v té otázce: je to daň přidané hodnoty.

3.1.1 Princip fungování daně z přidané hodnoty

„Daň z přidané hodnoty zatěžuje především konečného spotřebitele, tj. jak osobní spotřebu občanů, tak i stát a jím zřízené organizace a další subjekty, které **neprovádějí ekonomickou činnost** (Havel a Benda, 2011, s. 5).“

Ambrož (2009, s. 15) popisuje mechanismus daně z přidané hodnoty velmi jednoduše: daňová povinnost plátce DPH je určena rozdílem mezi nárokem na odpočet daně na vstupu a povinností odvést daň na výstupu.

3.1.2 Pozitiva a negativa daně z přidané hodnoty

Široký (2008, s. 178 - 179) uvádí následující **pozitivní vlastnosti** daně z přidané hodnoty:

- neutralita – DPH je neutrální vůči konkurenci i zahraničnímu obchodu, neznevýhodňuje žádnou výrobní aktivitu,
- snadná použitelnost v mezinárodním obchodě,
- transparentnost, možnost zdaňovat nejen zboží, ale i služby – teoreticky je zdaněn každý prodej,
- výnosnost pro státní příjmy – příjmy z DPH představují velmi vysoký podíl na celkových příjmech státu,
- odolnost vůči daňovým únikům – pokud je systém DPH správně nastaven.

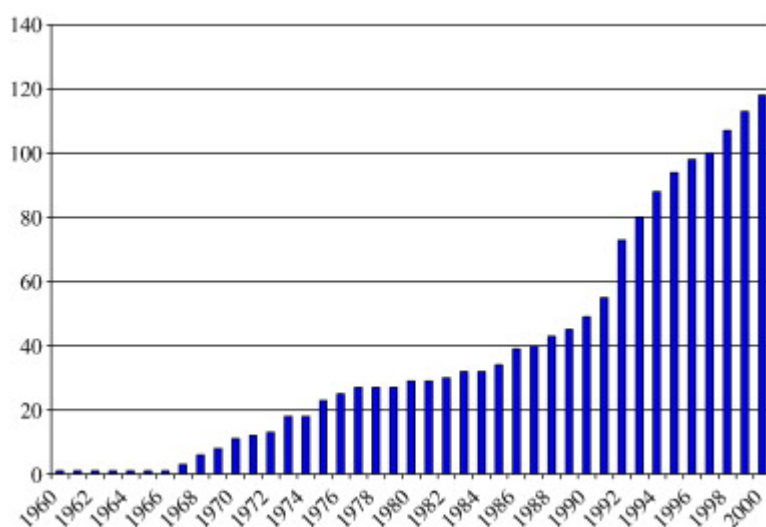
Široký (2008, s. 179) také současně definuje **nevýhody ze zavedení DPH**, kterými jsou:

- vysoká administrativní náročnost – systém evidence, vliv na cenovou hladinu,
- s tím souvisí obava ze zvýšení inflace, pokud sazba DPH stoupne o 1 %, inflace vzroste o více než 1 %.

Kubátová (2006, s. 223) uvádí stejné výhody a nevýhody DPH jako Široký. Upozorňuje na problémy s případnými osvobozeními, nebo s různými sazbami na vstupu a výstupu u jedné společnosti.

Daň z přidané hodnoty je povinnou daní v zemích Evropské unie, ze zemí OECD nezavedl daň z přidané hodnoty pouze jeden, a to USA, kde DPH není zákonem stanovena. (Vančurová a Láchová, 2016, s. 289)

Keen a Lockwood (© 2010) dodávají, že DPH je zavedena ve více jak 130 zemích světa, ve kterých tvoří cca 20 % všech daňových příjmů. DPH je dokonce rozšířena v zemích subsaharské Afriky a je součástí daňových reforem v rozvojových zemích. Také země v karibské oblasti uvažují o zavedení DPH.

Obr. 2: Vývoj počtu zemí, ve kterých je zavedena DPH (Keen a Lockwood, © 2010)

3.1.3 Zákon o dani z přidané hodnoty

Daň z přidané hodnoty je v České republice upravena zákonem č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Zákon zahrnuje celkem 113 ustanovení a 4 přílohy. Je třeba alespoň základní orientace v zákoně u osoby, která má na straně plátce přiznání k DPH na starost. (Fitříková, 2007, s. 7)

3.1.4 Doklady a účtování DPH

Galočík a Louša (2013, s. 37) uvádějí, že dle § 100 ZDPH je plátce povinen vést v evidenci údaje týkající se jeho daňové povinnosti. Poukazují na fakt, že se účetní postupy a postupy dle ZDPH v některých případech liší. Je to např. u uskutečnění zdanitelného plnění, kdy podle ČÚS č. 001 dojde ke vzniku účetního případu splněním dodávky nebo dokončením a převzetím díla, ale podle ZDPH je vznik zdanitelného plnění závislý na druhu uskutečného plnění, tj. přijetí úplaty, vystavení daňového dokladu atd.

Náležitosti daňového dokladu

Podle § 29 ZDPH musí daňový doklad obsahovat následující údaje:

- označení osoby, která uskutečňuje plnění,
- daňové identifikační číslo osoby, která uskutečňuje plnění,
- označení osoby, pro kterou se plnění uskutečňuje,

- daňové identifikační číslo osoby, pro kterou se plnění uskutečňuje,
- evidenční číslo daňového dokladu,
- rozsah a předmět plnění,
- den vystavení daňového dokladu,
- den uskutečnění plnění nebo den přijetí úplaty, pokud před uskutečněním plnění vznikla povinnost ke dni přijetí úplaty přiznat daň nebo přiznat uskutečnění plnění, pokud se liší ode dne vystavení daňového dokladu,
- jednotkovou cenu bez daně a slevu, není-li obsažena v jednotkové ceně,
- základ daně,
- sazbu daně,
- výši daně; která se musí uvést v české měně.

Dále musí daňový doklad obsahovat:

- odkaz na příslušné ustanovení ZDPH, ustanovení předpisu EU nebo jiný údaj uvádějící, že plnění je od daně osvobozeno, je-li plnění osvobozeno od daně,
- „vystaveno zákazníkem“, je-li osoba, pro kterou je plnění uskutečněno, zmocněna k vystavení daňového dokladu,
- „daň odvede zákazník“, je-li osobou povinnou přiznat daň osoba, pro kterou je plnění uskutečněno. (ÚZ, 2017, s. 28)

Ledvinková (2006, s. 19) upozorňuje na povinnost plátce uchovávat daňové doklady po dobu 10 let. Plátce může převést doklad z písemné do elektronické formy, pokud zachová věrohodnost původu dokladu, neporušitelnost a čitelnost dokladu.

3.2 Předmět daně

Podle § 2 zákona o DPH je předmětem daně:

- a) dodání zboží za úplatu osobou povinnou k dani v rámci uskutečňování ekonomické činnosti s místem plnění v tuzemsku,
- b) poskytnutí služby za úplatu osobou povinnou k dani v rámci uskutečňování ekonomické činnosti s místem plnění v tuzemsku,
- c) pořízení
  1. zboží z jiného členského státu za úplatu uskutečněné v tuzemsku osobou povinnou k dani v rámci uskutečňování ekonomické činnosti nebo právnickou osobou nepovinnou k dani,

2. nového dopravního prostředku z jiného členského státu za úplatu osobou nepovinnou k dani,

d) dovoz zboží s místem plnění v tuzemsku.

Zdanitelné plnění je takové plnění, které

- a) je předmětem daně a
- b) není osvobozené od daně.

Autoři Drábová, Holubová a Tomíček (2015, s. 4) označují § 2 jako klíčové ustanovení zákona. U vymezení předmětu daně by měl plátce znát také základní ustanovení plynoucí z judikatury Soudního dvora EU. Předmětem daně mohou být i obchody, které nejsou v harmonii s ostatními zákony členských států.

Galočík a Paikert (2015, s. 8 - 9) upozorňují na podmínky, za kterých se vyjmenovaná plnění stávají předmětem daně:

- plnění poskytuje osoba, která splňuje definici povinné k dani, tj. podniká,
- tato osoba poskytuje plnění za úplatu,
- místem plnění je tuzemsko.

§ 2a se zabývá vynětím z předmětu daně. Z předmětu daně bylo vyňato:

- a) pořízení zboží, jehož tuzemské dodání by bylo osvobozeno podle § 68 odst. 1 až 10, např. zboží pro lodě a letadla provozující mezinárodní přepravu nebo pro ozbrojené síly členských států, zboží určené pro diplomacii, konzulární úřady,
- b) pořízení použitého zboží, uměleckého díla, sběratelského předmětu, starožitnosti při dodání obchodníkem z jiného členského státu za předpokladu, že zboží bylo dodáno ve zvláštním režimu, který je v českém zákoně obsažen v § 90,
- c) pořízení zboží, které je z jiného členského státu dodáno v rámci zvláštního režimu pro prodej veřejnou dražbou nebo v rámci přechodného režimu pro použité dopravní prostředky,
- d) předmětem daně není pořízení zboží, které se týká několika kategorií osob, tj.
  - o osob povinných k dani v tuzemsku, které nejsou plátcí,
  - o osvobozených osob, které nejsou plátcí,
  - o osob povinných k dani, které uskutečňují pouze plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně,

- osob povinných k dani, na které se v jiném členském státě vztahuje společný režim daňového paušálu pro zemědělce,
- právnických osob nepovinných k dani.

Drábová, Holubová, Tomíček (2015, s. 13) uvádějí, že základní podmínkou pro všechny vyjmenované osoby je, aby hodnota pořízeného zboží nepřekročila v běžném dni ani v předchozím kalendářním roce částku 326 000,- Kč (tj. hodnota bez daně příslušného členského státu).

Galočík a Paikert (2015, s. 10) upozorňují, že do částky 326 000,- Kč se nezapočítává hodnota nového dopravního prostředku a zboží, které je předmětem spotřební daně.

Ustanovení § 2b – Volba předmětu daně - se týká pořízení zboží z jiného členského státu, které není předmětem daně dle § 2a odst. 2. Osoba, která toto zboží pořizuje, se může rozhodnout, zda je toto pořízení zboží předmětem daně.

3.3 Územní působnost

Fitříková (2007, s. 8) uvádí, že územní působnost daně z přidané hodnoty je vymezena § 3 ZDPH:

- pojem „tuzemsko“ označuje území České republiky,

Pojmy „členský stát Evropské unie“, „území Evropské unie“ a „třetí země“ jsou definovány v kapitolách 3.4.1 a 3.4.2, které jsou uvedeny níže.

Drábová, Holubová a Tomíček (2015, s. 15) zdůrazňují, že pro plátce je nutností znát přesný rozsah území. Některá území jsou při vývozu/dovozu zboží pro celní účely označena jako území Společenství, ale pro účely DPH nikoliv.

3.4 Vymezení základních pojmů

Ledvinková, Kuneš a Vondrák (2015, s. 12) vysvětlují hned v úvodu své knihy základní pojmy, se kterými se v praxi plátci daně setkávají. Mezi tyto pojmy uvedené v § 4 ZDPH patří např. pojem tuzemsko, členský stát, třetí země, úplata, zboží, nový dopravní prostředek, správce daně, provozovna atd. Všechny tyto pojmy budou vysvětleny v následujících kapitolách.

3.4.1 Definice členského státu EU

Pojem „členský stát“ označuje území členského státu Evropské unie, výjimkou je jeho území, na které se nevztahuje Smlouva o Evropské unii a Smlouva o fungování Evropské unie. Jako jiný členský stát je označen členský stát kromě tuzemska. Pojem „území Evropské unie“ je souhrnem území členských států. Za území členského státu EU se nepovažují např. Kanárské ostrovy, Livigno, Normanské ostrovy či francouzská území uvedená v čl. 349 Smlouvy o fungování Evropské unie (Francouzská Guyana, Guadeloupe, Martinik, Réunion). (ÚZ, 2017, s. 10 a Fitříková, 2007, s. 8)

Území Monackého knížectví se považuje za území Francouzské republiky, území ostrova Man za území Spojeného království Velké Británie a Severního Irska a území Akrotiri a Dhekelie za území Kypru. (Galočík a Paikert, 2015, s. 11 - 12)

3.4.2 Definice zahraniční osoby – třetí země

Zákon o DPH jako zahraniční osobu označuje osobu, která nemá na území Evropské unie sídlo ani místo pobytu. (Drábová, Holubová, Tomíček, 2015, s. 19)

3.5 Osoby povinné k dani

Osoby povinné k dani jsou definovány v § 5 zákona o DPH. Osobou povinnou k dani je identifikována:

- fyzická nebo právnická osoba, která samostatně uskutečňuje ekonomické činnosti,
- právnická osoba, která nebyla založena za účelem podnikání, ale uskutečňuje ekonomické činnosti.

Stát, kraje, obce, organizační složky státu, krajů a obcí, dobrovolné svazky obcí, hlavní město Praha a jeho městské části a právnické osoby, které byly zřízeny zvláštním právním předpisem, nejsou považovány za osoby povinné k dani.

Od 1. 1. 2005 je za samostatnou osobu povinnou k dani považováno hlavní město Praha a také každá jeho městská část. (Drábová, Holubová a Tomíček, 2015, s. 71)

Galočík a Paikert (2015, s. 26) zdůrazňují, že v ostatních statutárních městech je osobou povinnou k dani pro účely registrace plátce vždy pouze město.

Povinnost registrace k DPH má osoba povinná k dani se sídlem v tuzemsku, která překročí limit obratu 1 mil. Kč během 12 či méně po sobě jdoucích kalendářních měsíců. Tato oso-

ba se stane plátcem od prvního dne měsíce, který následuje po měsíci překročení limitu obratu. Identifikovanou osobou k DPH je osoba povinná k dani, která není plátcem, nebo právnická osoba nepovinná k dani, pokud v tuzemsku pořizují zboží z jiného členského státu. Výjimkou je prostřední osoba v případě třístranného obchodu. (Galočík a Paikert, 2015, s. 29 a s. 35)

Galočík a Paikert (2015, s. 34) dále poukazují na fakt, že osoba povinná k dani se může stát plátcem, i když nedosahuje požadovaného obratu.

3.6 Místo plnění

§ 7 zákona o DPH definuje místo plnění při dodání zboží. Místem plnění může v tomto případě být:

- a) místo, kde se zboží nachází v době, kdy se uskutečňuje dodání,
- b) místo, kde se zboží nachází v době, kdy odeslání/přeprava začíná,
- c) místo, kde je zboží smontováno nebo instalováno.

Galočík a Paikert (2015, s. 41) upozorňují, že při dovozu z třetích zemí je místem plnění místo, kde vznikla při dovozu zboží daňová povinnost.

§ 8 formuluje místo plnění při zasílání zboží. Místem plnění může být:

- a) místo, kde se zboží nachází po ukončení jeho odeslání nebo přepravy, tj. v odlišném členském státě,
- b) místo, kde se zboží nachází v době, kdy jeho odeslání nebo přeprava začíná. Toto zboží není předmětem spotřební daně a celková hodnota zboží bez daně nepřekračuje částku stanovenou členským státem pro zasílání zboží nebo při zasílání do tuzemska nepřekročila cena zboží v tuzemsku částku 1 140 000,- Kč v průběhu kalendářního roku. (Galočík a Paikert, 2015, s. 44 - 45)

Galočík a Paikert (2015, s. 46) poukazují na fakt, že za zasílání zboží se nepovažuje dodání nového dopravního prostředku podle § 19 (dodání a pořízení nových dopravních prostředků uvnitř území Evropské unie), kdy dodavatel nemá povinnost se registrovat v členském státě pořízení, dodání zboží včetně instalace a montáže, to je považováno za poskytnutí služby a při uplatnění zvláštního režimu podle § 90 (zvláštní režim pro obchodníky s použitým zbožím, uměleckými díly, sběratelskými předměty a starožitnostmi).

Galočík a Paikert (2015, s. 74 - 75) přidávají komentář k § 11 ZDPH, který se týká místa plnění při pořízení zboží z jiného členského státu. Místem plnění je v členském státě, kde je přeprava ukončena a toto zboží tam bude spotřebováno. Pokud je přeprava zboží ukončena v jiném členském státě než v tuzemsku a plátce není schopen prokázat, že přiznal daň ve státě, kde byla přeprava ukončena, je místem plnění tuzemsko, tj. stát, kde je kupujícímu vydáno DIČ. Pokud ale došlo k přiznání a úhradě daně v členském státě, kde byla přeprava ukončena, plátce je v tuzemsku oprávněn snížit si základ daně.

Stanovení místa plnění při poskytnutí služby je zpravidla obtížnější než u dodání zboží.

§ 9 ZDPH definuje základní pravidla pro stanovení místa plnění při poskytnutí služby:

- a) místem plnění při poskytnutí služby osobě povinné k dani je místo, kde má tato osoba sídlo,
- b) místem plnění při poskytnutí služby osobě nepovinné k dani je místo, kde má osoba poskytující službu sídlo.

Drábová, Holubová a Tomíček (2015, s. 122) uvádějí, že k 1. 1. 2010 byla výrazně upravena pravidla pro stanovení místa plnění při poskytování služeb. Cílem této novely byla implementace změn, které přinesla směrnice č. 2008/8/ES ze dne 12. 2. 2008. Dle této Směrnice by se mělo obecné pravidlo týkající se místa poskytnuté služby při poskytnutí služby osobě povinné k dani vztahovat k místu, kde sídlí příjemce služby.

3.7 Souhrnné hlášení

V případě, že osoba, která je registrovaná k dani z přidané hodnoty, dodala ve zdaňovacím období zboží či poskytla službu do jiného členského státu EU, má tato osoba povinnost podat souhrnné hlášení. (Vančurová a Láchová, 2016, s. 338)

Pravidla platná pro podání souhrnného hlášení upravuje § 102 zákona o DPH, který definuje:

- kdy je plátce povinen podat souhrnné hlášení,
- způsob podání souhrnného hlášení (v elektronické podobě přes aplikaci EPO, která je přístupná na daňovém portálu, nebo datovou schránkou),
- která osoba je oprávněna podat souhrnné hlášení za společnost,
- lhůtu, ve které je plátce povinen podat souhrnné hlášení,

- způsob řešení a lhůtu, pokud plátce uvedl v souhrnném hlášení chybné údaje, tj. podání následného souhrnného hlášení,
- postup správce daně při obdržení souhrnného hlášení, tj. správce daně kontroluje údaje obsažené v souhrnném hlášení s údaji z daňového přiznání. (Galočík a Paikert, 2015, s. 314 - 315)

Drábová, Holubová a Tomíček (2015, s. 817) upozorňují, že do souhrnného hlášení se neuvádí dodání zboží do jiného členského státu osobě, která není registrovaná v žádném jiném členském státě, ale pouze v České republice. Služby, které je třeba zahrnout do souhrnného hlášení, musí splnit všechny tři podmínky:

- jde o služby, které podléhají základnímu pravidlu pro určení místa plnění dle § 9 odst. 1 zákona o DPH,
- služba je poskytnuta osobě se sídlem, nebo s místem provozovny (pokud byla služba poskytnuta provozovně) na území jiného členského státu,
- služba není osvobozena od daně ve státě příjemce a příjemce je povinen přiznat daň.

Dle čl. 214 odst. 1 písm. d) Směrnice EU jsou členské státy povinny přidělit identifikační číslo každé osobě povinné k dani, která je na jejich území příjemcem služeb, ze kterých je povinna odvést daň dle čl. 196 Směrnice. Neměla by tedy nastat situace, že příjemce služby z jiného členského státu je osobou povinnou k dani, ale není k dani registrován.

Drábová, Holubová a Tomíček (2015, s. 820) dále poukazují na fakt, že může dojít k nesouladu mezi souhrnným hlášením a daňovým přiznáním. Tyto rozdíly mohou být oprávněné. Plátce by si také měl ověřit, zda při podání následného souhrnného hlášení nemá povinnost podat také dodatečné daňové přiznání, a naopak.

3.8 Kontrolní hlášení

Povinnost podat kontrolní hlášení nastala pro plátce daně dne 1. 1. 2016, tj. první kontrolní hlášení za měsíc leden 2016 podávali plátci s měsíční daňovou povinností v termínu do 25. 2. 2016. Ustanovení týkající se kontrolního hlášení je upraveno § 101 písm. c – § 101 písm. k zákona o DPH. Plátce je povinen podat kontrolní hlášení, pokud:

- a) uskutečnil zdanitelné plnění s místem plnění v tuzemsku, nebo přijal úplatu přede dnem uskutečnění tohoto plnění,

- b) přijal zdanitelné plnění s místem plnění v tuzemsku, nebo poskytl úplatu předem uskutečnění tohoto plnění,
- c) ve zvláštním režimu pro investiční zlato přijal zprostředkovatelskou službu, uskutečnil dodání investičního zlata nebo investiční zlato vyrobil či na něj zlato přeměnil.

Zákon dále stanovuje, kdo je oprávněn podat za společnost kontrolní hlášení, náležitosti a způsob podání kontrolního hlášení, použití opravného a následného kontrolního hlášení, postup a následky při porušení povinnosti související s kontrolním hlášením (např. lhůty, poměrně vysoké pokuty a prominutí těchto pokut).

Galočík a Paikert (2015, s. 313 - 314) se již v roce 2015 zmiňují o budoucím zavedení kontrolního hlášení. Kontrolní hlášení je využíváno i v jiných členských státech a jeho hlavním cílem je důslednější kontrola ze strany správce daně a následně zamezení daňových úniků a podvodů.

Velmi důležité je párování dokladů u odběratele a dodavatele, kteří posílají kontrolní hlášení na Finanční správu. Oba musí uvést stejné evidenční číslo daňového dokladu, pokud se čísla budou rozcházet, Finanční správa bude obě strany kontaktovat pro podání vysvětlení. (Dušek, 2016, s. 244)

3.9 Intrastat

Intrastat je statistický systém, který sleduje obchod se zbožím mezi Českou republikou a ostatními členskými státy Evropské unie (Celní správa, © 2017).

Tato povinnost vyplývá z celního zákona ze dne 14. 7. 2016, § 57 a následující. Ustanovení zákona definuje zpravodajskou jednotku obchodující se zbožím v rámci EU, která má povinnost se registrovat. Daňové identifikační číslo slouží k identifikaci registrované zpravodajské jednotky. Zpravodajská jednotka vykazuje data za referenční období, kterým je kalendářní měsíc. Zpravodajská jednotka předkládá samostatně výkaz o odeslání a výkaz o přijetí zboží, pokud dosáhla prahu ve výši 8 000 000,- Kč za období od počátku kalendářního roku, nebo ode dne přidělení daňového identifikačního čísla v průběhu kalendářního roku.

Intrastat je dále upraven nařízením vlády č. 244/2016 Sb. ze dne 18. 5. 2016, které blíže specifikuje požadavky pro vyplnění v systému, jako jsou různé kódy (kód státu určení, kód

státu odeslání, kód státu původu, kód zboží atd.), fakturovaná hodnota, vlastní hmotnost a další (ČSÚ, © 2017).

Dušek (2016, s. 151) upozorňuje na výjimky, kdy není nutné vykazovat data do Intrastatu. Konkrétně se jedná o malé zásilky s hodnotou do 200,- EUR se zbožím uvedeným pod kódem 995000.

3.10 Režim přenesení daňové povinnosti - Reverse charge

Termín „Reverse charge“ označuje režim přenesení daňové povinnosti, která platí pro určité druhy zdanitelného plnění uskutečňovanými mezi plátcí DPH. Při poskytnutí zboží nebo služeb nepřiznává daň z přidané hodnoty dodavatel, ale odběratel. (Galočík a Paikert, 2015, s. 285). V praxi se termín „přenesení daňové povinnosti“ užívá při obchodování s tuzemskými odběrateli a dodavateli, termín „reverse charge“ bývá spojen s obchodováním v rámci EU.

Režim přenesené daňové povinnosti je upraven § 92a - § 92i zákona o DPH.

Vančurová a Láchová (2016, s. 307 - 310) uvádějí, že důvodem využívání přenesené daňové povinnosti v tuzemsku je obrana proti daňovým podvodům. Tento režim se používá u plnění, kde hrozí potenciální riziko rozsáhlých daňových úniků, např. u stavebních prací. Dodavatel na daňovém dokladu uvede, že se jedná o přenesenou daňovou povinnost. Dalším příkladem plnění, na které lze aplikovat přenesenou daňovou povinnost, je dodání elektroniky (počítače, tablety, herní konzole atd.), obilovin a technických plodin a kovů. Podmínkou ale je, že úhrada za jedno plnění převyší částku 100 000,- Kč.

Dušek (2016, s. 222) doplňuje další plnění, u kterých lze použít režim přenesené daňové povinnosti: dodání zlata, dodání odpadů, povolenky na emise skleníkových plynů a další uvedená v příloze 6 zákona o DPH, která jsou stanovena nařízením vlády.

Pitner a Benda (2015, s. 325 - 326) uvádějí, že použití režimu přenesení daňové povinnosti může být trvalé (dodání zlata, zboží uvedené v příloze č. 5 ZDPH, dodání nemovitosti a poskytnutí stavebních a montážních prací) nebo dočasné (zboží a služby uvedené v příloze č. 6 ZDPH).

Pokud si plátcé není jistý při poskytnutí určitého zdanitelného plnění použitím režimu přenesení daňové povinnosti, má možnost požádat Generální finanční ředitelství o vydání závazného posouzení. Režim přenesení daňové povinnosti se nepoužije, pokud plátcé po-

skytne zdanitelné plnění neplátcí daně. V tomto případě je povinen přiznat a uhradit daň dodavatel plnění. (Ledvinková, Kuneš a Vondrák, 2015, s. 269)

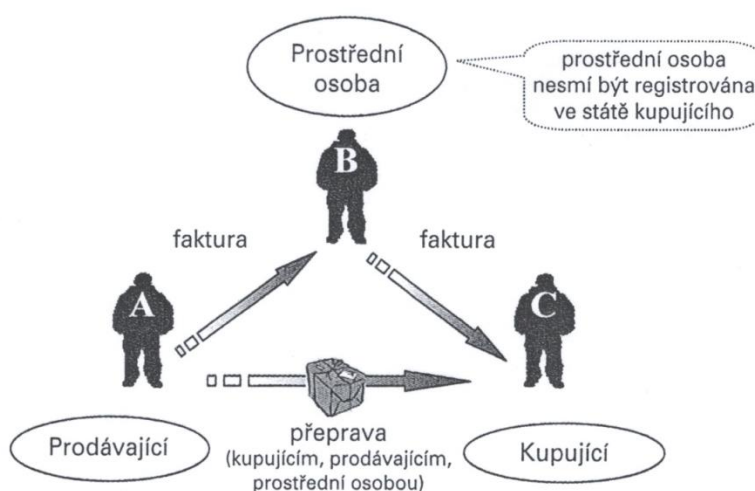
Autoři Ledvinková, Kuneš a Vondrák (2015, s. 269 - 270) dále upozorňují, že v režimu přenesené daňové povinnosti není povinností přiznat a zaplatit daň z přijaté úhrady. Dnem uskutečnění zdanitelného plnění je u zboží den dodání, u služby datum poskytnutí služby nebo den vystavení daňového dokladu, u stavebních prací den převzetí či předání díla (i jeho dílčí části).

3.11 Zjednodušený postup při dodání zboží uvnitř území EU formou třístranného obchodu

Zákon o DPH stanovuje v § 17 podmínky zjednodušeného postupu při dodání zboží uvnitř území Evropské unie formou třístranného obchodu.

Ledvinková, Kuneš a Vondrák (2015, s. 240 - 241) vysvětlují princip třístranného obchodu:

- obchod je uzavřen mezi 3 osobami, a to prodávajícím, kupujícím a prostřední osobou,
- všechny 3 osoby musí být registrované k dani ve 3 různých členských státech,
- předmětem obchodu je dodání téhož zboží mezi těmito 3 osobami a toto zboží je přímo odesláno od prodávajícího ke kupujícímu.

Obr. 3: Mechanismus třístranného obchodu (Ledvinková, Kuneš a Vondrák, 2015, s. 239)

Ledvinková, Kuneš a Vondrák (2015, s. 240) dále upozorňují, že prodávající osoba musí mít přiděleno daňové identifikační číslo, které lze ověřit v elektronickém systému VIES (VAT Information Exchange System). Proávající vystaví daňový doklad prostřední osobě, ve kterém je povinen uvést DIČ této prostřední osoby, kód země prostřední osoby a sdělení, že se jedná o osvobozenou transakci. Tuto transakci uvede v daňovém přiznání i souhrnném hlášení. Prostřední osoba vystavuje daňový doklad kupujícímu, na kterém uvede DIČ a kód země kupujícího a informaci, že se jedná o třístranný obchod.

Galočík a Paikert (2015, s. 95) definují podmínky, kdy je pořízení zboží osvobozeno od daně při pořízení zboží z jiného členského státu, které je uskutečněno prostřední osobou v tuzemsku:

- prostřední osoba není plátcem ani identifikovanou osobou, ale je registrována k dani v jiném členském státě,
- prostřední osoba musí pořízené zboží dodat v tuzemsku poslednímu kupujícímu,
- zboží musí být odesláno ze státu kupujícího přímo do tuzemska k poslednímu kupujícímu a toto zboží pořizuje v tuzemsku prostřední osoba,
- poslední kupující v tuzemsku musí být plátcem nebo identifikovanou osobou,
- poslední kupující je povinen přiznat a uhradit daň u dodání zboží uskutečněného prostřední osobou stejně, jak je tomu u pořízení zboží z jiného členského státu.

3.12 Dodání a pořízení nových dopravních prostředků uvnitř EU

Dodání nového dopravního prostředku uvnitř EU je osvobozeno od daně s nárokem na odpočet. Příjemcem může být jakákoliv osoba v členském státě, a to jak osoba povinná k dani, tak i osoba nepovinná k dani. (Ledvinková, Kuneš, Vondrák, 2015, s. 231)

Drábová, Holubová a Tomíček (2015, s. 235) upozorňují, že v případě dodání dopravního prostředku osobě nepovinné k dani vzniká této osobě povinnost podat ve lhůtě 10 dnů ode dne pořízení prostředku daňové přiznání, hlášení o pořízení nového dopravního prostředku a kopii daňového dokladu. Od 1. 1. 2015 platí, že tuto lhůtu nelze prodloužit.

Galočík a Paikert (2015, s. 96 - 99) vysvětlují, co je myšleno pod pojmem nový dopravní prostředek:

- loď delší než 7,5 m, musí být dodána do 3 měsíců nebo musí mít najeto méně než 100 hodin,

- letadlo o maximální vzletové hmotnosti vyšší než 1 550 kg, které musí být dodáno do 3 měsíců nebo musí mít nalétáno méně než 40 hodin,
- motorové vozidlo o obsahu válců větším než 48 ccm nebo výkonem vyšším než 7,2 kW, které musí být uvedeno do provozu do 6 měsíců nebo má najeto méně než 6 000 km.

Všechny nové dopravní prostředky musí také splňovat podmínku, že jsou určeny pro přepravu osob nebo zboží.

3.13 Dovoz zboží

„Dovozem zboží se podle § 20 rozumí vstup zboží ze třetí země na území Evropského společenství (Galočík a Louša, 2013, s. 104).“

Obr. 4: Celní režimy (Vančurová a Láchová, 2016, s. 329)

Vančurová a Láchová (2016, s. 329 - 330) dále uvádějí, že daň je vybrána pomocí celních orgánů ve státě EU, kde je zboží na území EU propuštěno. Pokud se zboží nachází v některém z celních režimů (tranzit, dočasné použití), místem plnění je členský stát, ve kterém je celní režim ukončen. Základem daně při dovozu zboží je součet základu pro vyměření cla, cla, vedlejších výdajů související s dopravou z hranice státu do místa prvního určení, spotřební a energetické daně, pokud jí zboží podléhá.

Stanovení základu daně popisují obdobně i autoři Ledvinková, Kuneš a Vondrák (2015, s. 244 - 245) a dodávají, že v případě dovozu zboží a jeho umístění do svobodného skladu či svobodného pásma se základ daně stanoví jinak, záleží, zda zboží bylo propuštěno dovozcem do volného oběhu, nebo nedošlo k jeho dodání, nebo k dodání došlo a nový vlastník navrhuje jeho propuštění do volného oběhu.

3.14 Daňový doklad při vývozu

Pokud plátce daně vyváží zboží do třetích zemí, vystaví odběrateli fakturu, ale daňovým dokladem je rozhodnutí celního úřadu o vývozu zboží do třetí země (tzv. JSD – jednotný správní doklad). Daňovým dokladem je v tomto případě rozhodnutí celního úřadu o umístění zboží do svobodného skladu v tuzemsku. (Ledvinková, Kuneš a Vondrák, 2015, s. 117)

3.15 Daňový doklad při dovozu

Ledvinková, Kuneš a Vondrák (2015, s. 117) uvádějí, co je považováno za daňový doklad při dovozu zboží do tuzemska. Je to rozhodnutí o propuštění zboží do celního režimu, kdy vznikla daňová povinnost, anebo jiné rozhodnutí o vyměřené dani, které vydal celní úřad v případě, že je daň zaplácena.

3.16 Osvobození od daně při vývozu zboží

Při vývozu zboží se daň z přidané hodnoty nevybírání, tím je podpořen vývoz zboží. Plátce daně má nárok na osvobození v den, kdy zboží opustí území EU a je potvrzen celním úřadem. (Vančurová a Láchová, 2016, s. 331)

3.17 Osvobození od daně při dovozu zboží

Osvobození od daně při dovozu zboží je upraveno v § 71.

Vančurová a Láchová (2016, s. 330) uvádějí, že osvobození od daně se uplatňuje v následujících případech:

- dovoz zboží v osobních zavazadlech cestujícího, které je určeno pro jeho spotřebu,
- dovoz zboží do limitu 22,- EUR celkové hodnoty,
- pokud je dodání tohoto zboží v tuzemsku v každém případě osvobozeným plněním bez nároku na odpočet.

Galočík a Paikert (2015, s. 218) doplňují, že je osvobozen od daně s nárokem na odpočet dovoz zboží, pokud je také osvobozen od cla dle platného předpisu EU. Mezi takový dovoz zboží patří osobní majetek fyzických osob v případě stěhování ze zahraničí do tuzemska, zboží určené charitativním subjektům nebo zboží dovážené ke zkouškám a pokusům.

3.18 Osvobození ve vztahu k subjektům EU

§ 68 odst. 7 – § 68 odst. 12 řeší osvobození o daně v případě dodání zboží či poskytnutí služby subjektům EU. Mezi tyto subjekty patří EU, Evropské společenství pro atomovou energii, ECB, EIB a subjekt založený EU. (ÚZ, 2017, s. 43 - 44)

Pitner a Benda (2015, s. 226 - 227) dodávají, že je od daně s nárokem na odpočet osvobozeno plnění poskytnuté konzulárnímu úřadu, diplomatické misi a subjektům EU, které mají sídlo v jiném členském státě. § 68 odst. 10 řeší osvobození od daně s nárokem na odpočet plnění, které je určeno pro ozbrojené síly ostatních členských států NATO. Dále je od daně s nárokem na odpočet osvobozeno dodání zlata centrálním bankám jiných států.

3.19 Vrácení daně zahraničním osobám povinným k dani

Vrácení daně zahraničním osobám povinným k dani je upraveno § 83 ZDPH, který uvádí, že nárok na vrácení daně má zahraniční osoba povinná k dani, která nemá provozovnu na území EU, pokud v tuzemsku uskutečňuje tato plnění:

- dovoz zboží,
- plnění osvobozené od daně bez nároku na odpočet daně,
- plnění podle § 69,
- plnění, u něhož jsou povinni přiznat daň plátce nebo identifikovaná osoba, pro které je plnění poskytnuto,
- poskytnutí služby, na kterou se použije zvláštní režim jednoho správního místa.
(ÚZ 2017, s. 58 - 59)

Galočík a Paikert (2015, s. 261 - 262) upozorňují ve svém komentáři, že zahraniční osoba v případě nároku na vrácení daně podává žádost na Finančním úřadě pro hl. m. Prahu, a to i v případě, že je místo plnění v různých částech tuzemska. Zákon také stanovuje, které doklady je nutné k žádosti doložit, a definuje lhůty pro uplatnění nároku.

Galočík a Paikert (2015, s. 261) dále zdůrazňují: pokud zahraniční osoba poskytne v tuzemsku jiná plnění než výše uvedená, je povinna registrovat se k dani podle § 6c.

3.20 Poskytování služeb v rámci EU

Poskytování služeb v rámci EU se obecně řídí § 9 – 10 ZDPH.

Galočík a Paikert (2015, s. 47 - 48) uvádí základní pravidla pro stanovení místa plnění při poskytnutí služby:

- v případě poskytnutí služby osobě povinné k dani je místem plnění sídlo této osoby,
- v případě poskytnutí služby osobě nepovinné k dani je místem plnění sídlo osoby poskytující službu.

Je důležité zdůraznit, že za osobu povinnou k dani se v tomto případě považuje osoba povinná k dani ve vztahu ke všem službám, které jí jsou poskytnuty, nebo právnická osoba nepovinná k dani, jež je identifikovanou osobou nebo osobou registrovanou k dani v jiném členském státě.

V případě poskytnutí služby provozovně příjemce, který má sídlo v jiném místě než je provozovna, je místem plnění tato provozovna. (Galočík a Paikert, 2015, s. 48)

Pitner a Benda (2015, s. 71 - 77) se zmiňují o určení místa plnění v případě určitých specifických služeb. Jedná se např. o:

- poskytnutí služby, která se vztahuje k nemovité věci, kdy místem plnění místo, kde se nemovitost nachází,
- přepravu osob, kdy místem plnění je místo, kde se příslušný úsek přepravy uskutečňuje,
- služby v oblasti kultury, umění, sportu, vědy, vzdělávání a zábavy, kde místem plnění je místo konání akce,
- stravovací služby, kdy místem plnění je místo poskytnutí služby, výjimkou je poskytnutí stravovacích služeb na palubě lodi, letadla či ve vlaku při přepravě osob na území EU, zde je místem plnění místo zahájení přepravy osob,
- nájem dopravního prostředku, kdy místem plnění je místo, kde příjemce služby fyzicky přebral dopravní prostředek.

Vančurová a Láchová (2016, s. 333 - 334) upozorňují na některé výjimky u poskytování následujících služeb v rámci EU:

- místem plnění u služeb souvisejících s nemovitou věcí je umístění nemovité věci,
- u služeb v oblasti zábavy a vzdělávání je místem plnění místo konání akce,
- u stravovacích služeb je místem plnění místo poskytnutí služby.

3.21 Poskytování služeb ze třetích zemí

Vančurová a Láchová (2016, s. 335) uvádějí, že při poskytování služeb ze třetích zemí jsou stejná pravidla jako v případě poskytování služeb mezi členskými zeměmi EU. V případě poskytnutí služby zahraniční osobou povinnou k dani osobě v členském státě EU, která je osobou povinnou k dani, místem plnění je ve státě podnikání příjemce. V tomto místě má zahraniční osoba povinnost registrovat k dani a daň odvést. Pokud zahraniční osoba poskytne službu osobě nepovinné k dani, daň se neodvádí a místo plnění je mimo EU.

Dušek (2016, s. 187) upozorňuje, že zahraniční osoba nesmí mít v tuzemsku sídlo, místo podnikání ani provozovnu.

3.22 Základ daně

Stanovením základu daně se zabývá § 36 zákona o DPH.

„Základem daně je vše, co jako úplatu obdržel nebo má obdržet plátce za uskutečněné zdanitelné plnění od osoby, pro kterou je zdanitelné plnění uskutečněno, nebo od třetí osoby, bez daně za toto zdanitelné plnění (Vančurová a Láchová, 2016, s. 301).“

Autorky Vančurová a Láchová (2016, s. 301) dále podotýkají, že do základu daně patří také spotřební daň, daň z energií, dotace k ceně, vedlejší související výdaje (balné, cena přepravy) a materiál poskytnutý v ceně služby. Stanovení základu daně z přidané hodnoty je poměrně komplikované.

Galočík a Paikert (2015, s. 136 - 138) upozorňují na vymezení základu daně u zdanitelných plnění v tuzemsku: základem daně není cena bez daně, ale je to peněžní částka, kterou má plátce obdržet za uskutečněné zdanitelné plnění od osoby, pro kterou je zdanitelné plnění uskutečněno, nebo od třetí osoby, kromě daně za toho zdanitelné plnění.

Zákon také stanovuje, které položky se nezahrnují do základů daně. Jsou to:

- sleva z ceny,
- rozdíl ze zaokrouhlení částky daně dle § 37 odst. 1.

V případě poskytnutí služby je základem daně výše celkových nákladů, které byly vynaloženy na poskytnutí této služby ke dni uskutečnění zdanitelného plnění.

Směrnice Rady 2006/112/ES povoluje členským státům stanovit kategorie poskytovatelů a příjemců plnění (jedná se o spřízněné osoby), u kterých lze ve zvláštních případech stanovit základ daně dle ceny obvyklé bez daně. (Galočík a Paikert, 2015, s. 145)

Dušek (2016, s. 135) doplňuje, že obvyklá cena se zjišťuje k datu uskutečnění zdanitelného plnění.

3.23 Sazba daně

Určení výše sazby daně z přidané hodnoty je poměrně náročné. Je třeba dodržet základní požadavky kladené na daň, tj. efektivnost, spravedlnost a zabezpečení dostatečného daňového výnosu, protože DPH se podílí na příjmech státního rozpočtu ve výši cca 20 %.

Kubátová (2006, s. 234) uvádí, že pouze malé procento zemí používá jednu sazbu daně, i když tato varianta je administrativně daleko jednodušší než varianta se dvěma a více sazbami. Důvody, které argumentují pro více sazeb, jsou následující:

- zamezení daňových úniků u služeb, u kterých snáze může docházet k daňovým únikům, proto je na tyto služby uvalena snížená sazba daně,
- snížená sazba daně se také využívá u zboží a služeb základní životní potřeby, kde jsou důvodem sociální dopady na obyvatelstvo,
- naopak luxusní zboží může podléhat vyšší dani.

S Kubátovou souhlasí Široký (2008, s. 182) a dodává, že v některých zemích existuje zboží či služby s nulovou daňovou sazbou, týká se to např. učebnic a léků na lékařský předpis.

Jaký je tedy rozdíl mezi nulovou sazbou daně a osvobozením od daně? U osvobození nemůže prodejce uplatnit refundaci daně, kterou zaplatil na vstupech, u nulové sazby daně mu naopak nárok na odpočet vzniká. (Široký, 2008, s. 182)

Pitner a Benda (2015, s. 181) zdůrazňují důležitost správného zařazení zdanitelného plnění do základní, první nebo druhé snížené sazby daně.

3.23.1 Regulace DPH ze strany EU

Evropská unie se snaží o určitou regulaci daně z přidané hodnoty ve svých členských státech.

EU požaduje, aby základní sazba daně z přidané hodnoty byla minimálně ve výši 15 %, a povoluje maximálně dvě snížené sazby daně. Naopak nejsou povoleny zvýšené sazby

daně. Dalším pravidlem je, že každé dva roky se daňové sazby musí přezkoumat. (Kubátová, 2006, s. 237)

Vančurová a Láchová (2016, s. 302 - 303) podotýkají, že sazba daně z přidané hodnoty je regulována ze strany EU, resp. směrnice EU řeší, které druhy zboží a služeb může daný stát zařadit do snížené sazby daně.

O harmonizaci sazeb daně se zmiňuje také Nerudová (2004, s. 53 - 54), která upozorňuje zejména na překážky ze strany jednotlivých členských států EU při snaze o harmonizaci sazeb daně:

- zasahování do suverenity jednotlivých států,
- fiskální politika jednotlivých členských států – daně jsou silným fiskálním nástrojem,
- příjmy státního rozpočtu – v některých členských zemích představují nepřímé daně velmi významnou část těchto příjmů,
- Evropská komise nemá vůli zajistit implementaci směrnic do národních daňových systémů,
- národní tradice členských zemí.

V důsledku výše uvedených překážek již není cílem EU harmonizace daňových sazeb, ale pouze daňová aproximace.

Široký (2012, s. 57) vyzdvihuje úlohu Evropského soudního dvora v řízeních týkajících se daňové harmonizace a zejména pak jeho význam při výkladu komunitárního (unijního) práva.

3.23.2 Výše sazby daně v České republice

Vančurová a Láchová (2016, s. 302 - 303) uvádějí 3 sazby daně z přidané hodnoty, které jsou v současnosti využívány v České republice:

- **základní sazbu** daně ve výši 21 %, která platí od roku 2013,
- sníženou sazbu daně ve výši 15 % platnou od roku 2013, která je od 1. 1. 2015 nazývána jako **první snížená sazba**, do níž spadají některé služby (např. zdravotní a sociální péče, úklidové práce v domácnostech, ubytovací služby, kulturní, umělecké a sportovní činnosti, pravidelná hromadná přeprava osob) a zboží (např. potraviny, nealkoholické nápoje, zdravotnické prostředky a některé kompenzační pomůcky, dodání stavby pro sociální bydlení),

- **druhou sníženou sazbu** daně ve výši 10 % zavedenou v roce 2015, která se vztahuje na léky, kojeneckou výživu, knihy a hudebniny.

Od 1. 12. 2016 spadají do snížené sazby daně ve výši 15 % stravovací služby s výjimkou alkoholických nápojů. Toto je důsledkem zavedení elektronické evidence tržeb, kdy snížená sazba daně je jakousi kompenzací nákladů pro poskytovatele stravovacích služeb, které museli vynaložit se zavedením EET.

Jurčík (2015, s. 36) sděluje, že základní sazba DPH v ČR je pod průměrem celé EU.

Mezi plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně patří základní poštovní služby a dodání poštovních známek, finanční činnosti, penzijní a pojišťovací činnosti, dodání a nájem nemovité věci, výchova a vzdělávání, zdravotní služby a dodání zdravotního zboží, sociální pomoc, provozování hazardních her a plnění specifikovaná v § 61 a 62. (ÚZ 2017, s. 37)

3.24 Měnový kurz

Mezi náležitosti daňového dokladu patří uvedení výše daně v české měně. Zákon o DPH, § 4 odst. 5 stanovuje pro přepočtení cizí měny na českou měnu kurz devizového trhu vyhlášený Českou národní bankou, který je platný ke dni vzniku povinnosti přiznat daň, nebo přiznat uskutečnění plnění, nebo poslední směnný kurz zveřejněný Evropskou centrální bankou. (ÚZ 2017, s. 12)

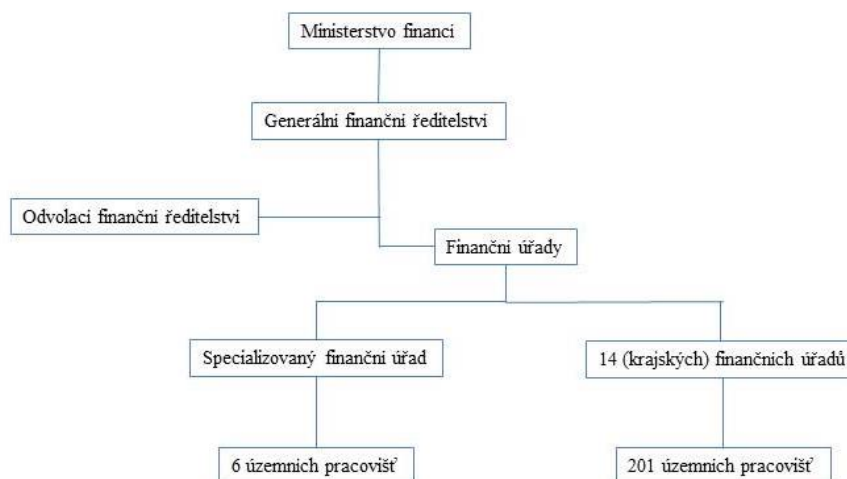
Galočík a Paikert (2015, s. 20) vysvětlují, že plátce použije pro přepočtení pevný nebo denní kurz ČNB dle toho, jaký kurz daná účetní jednotka používá. U hromadných opravných dokladů, které se týkají opravy základů daně ze zdanitelných plnění za více zdaňovacích období a uskutečněných v jiné než české měně, je možné od 1. 12. 2012 použít kurz platný v první pracovní den kalendářního roku, ve kterém vznikl důvod opravy.

3.25 Správa daně

„Správa daně je postup, jehož cílem je správné zjištění a stanovení daní a zabezpečení jejich úhrady.“ (Vančurová a Láchová, 2016, s. 69)

Ledvinková, Kuneš a Vondrák (2015, s. 275 - 275) uvádějí, že oblast správy daně je řešena v zákoně o DPH a daňovém řádu. „Správcem daně se rozumí každý správní orgán, pokud jej zvláštní zákon zmocňuje k výkonu správy daní.“

Místní příslušnost daňového subjektu se u fyzické osoby řídí místem pobytu, u právnické osoby sídlem uvedeném v příslušném rejstříku. Základním prvkem Finanční správy jsou finanční úřady, kterých je celkem 14. Specializovaný finanční úřad působí na celém území ČR a je místně příslušným pouze pro určité subjekty (právnické osoby s obratem nad 2 mld. Kč a pro subjekty působící v oblasti finančnictví).

Obr. 5: Orgány Finanční správy (Vančurová a Láchová, 2016, s. 71)

Ledvinková, Kuneš a Vondrák (2015, s. 275) dodávají, že mezi správce daně patří také celní úřady.

Hlava V zákona o DPH – Správa daně v tuzemsku – řeší kromě místní příslušnosti také např. registraci k dani a její zrušení, zdaňovací období a jeho změnu, povinnou elektronickou formu podání daňového přiznání. (Galočík a Paikert, 2015, s. 298 - 309)

Registrační řízení
Nalézací řízení
Vyměřovací řízení
Doměřovací řízení
Placení daní
Evidence daní
Vybírání daní
Vymáhání daní

Obr. 6: Fáze správy daní (Vančurová a Láchová, 2016, s. 79)

Zákonnost
Zákaz zneužití pravomoci
Přiměřenost úkonů správce daně
Rovnost procesního postavení osob zúčastněných při správě daně
Vzájemná součinnost a spolupráce správce daně a daňového subjektu
Rychlost
Hospodárnost (efektivnost)
Volné hodnocení důkazů správcem daně
Materiální pravda
Neveřejnost
Mlčenlivost

Obr. 7: Pravidla správy daní (Vančurová a Láchová, 2016, s. 73)

Nerudová (2014, s. 159 - 163) klade důraz na význam spolupráce členských zemí EU při správě daně, která je nezbytná při existenci jednotného trhu, volného pohybu zboží, osob a kapitálu. Nařízení č. 904/2010 upravuje práva a povinnosti jednotlivých členských států v oblasti výměny informací a snadnějšího provádění kontrol, které se týkají DPH.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 ANALÝZA VÝVOJE DPH V ČR A ZA ZÁSADNÍ ZMĚNY V OBLASTI DPH

Daň z přidané hodnoty je v současné době nezanedbatelnou složkou příjmů státního rozpočtu. Od svého zavedení v roce 1993 prošla mnoha změnami, zejména sazby DPH se poměrně často mění v závislosti na politické a ekonomické situaci v ČR.

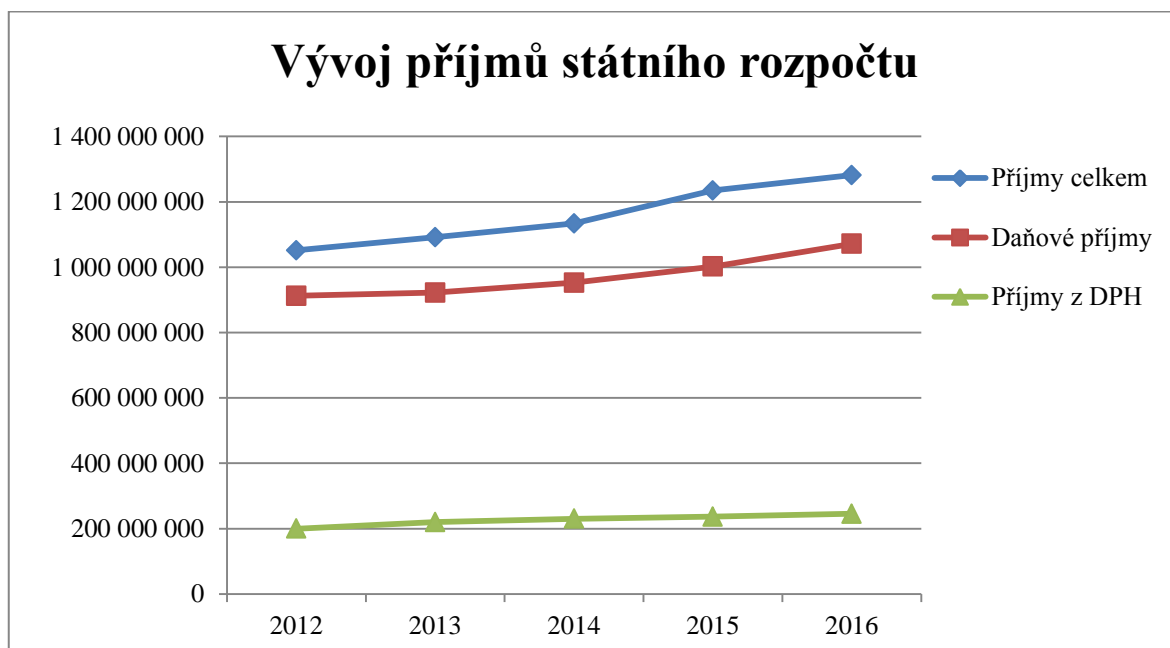
4.1 Vývoj daňových příjmů v ČR

Daňové příjmy jsou nejvýznamnějšími příjmy státní pokladny, představují 80 – 85 % podíl na straně příjmů. Podíl DPH na celkových příjmech státu se pohybuje kolem 20 %.

Tab. 1: Podíl daňových příjmů na celkových příjmech státu (vlastní zpracování, zdroj dat: Státní monitor)

v tis. Kč	2012	2013	2014	2015	2016
Příjmy celkem	1 051 386 869	1 091 863 396	1 133 825 908	1 234 517 345	1 281 617 560
Daňové příjmy	912 278 177	922 404 419	952 517 613	1 002 131 032	1 071 487 592
Podíl daní v %	86,77%	84,48%	84,01%	81,18%	83,60%
Příjmy z DPH	199 714 500	219 964 502	230 245 259	236 632 441	245 679 922
Podíl DPH v %	19,00%	20,15%	20,31%	19,17%	19,17%

Z tabulky vyplývá, že celkové příjmy státu od roku 2012 rostou, stejně tak i daňové příjmy a hodnoty DPH.

Obr. 8: Vývoj příjmů státního rozpočtu v letech 2012 – 2016 (vlastní zpracování)

Celkové daňové příjmy v roce 2015 poprvé překročily hranici 1 bil. Kč. Příčinou růstu je zejména dobrá ekonomická situace.

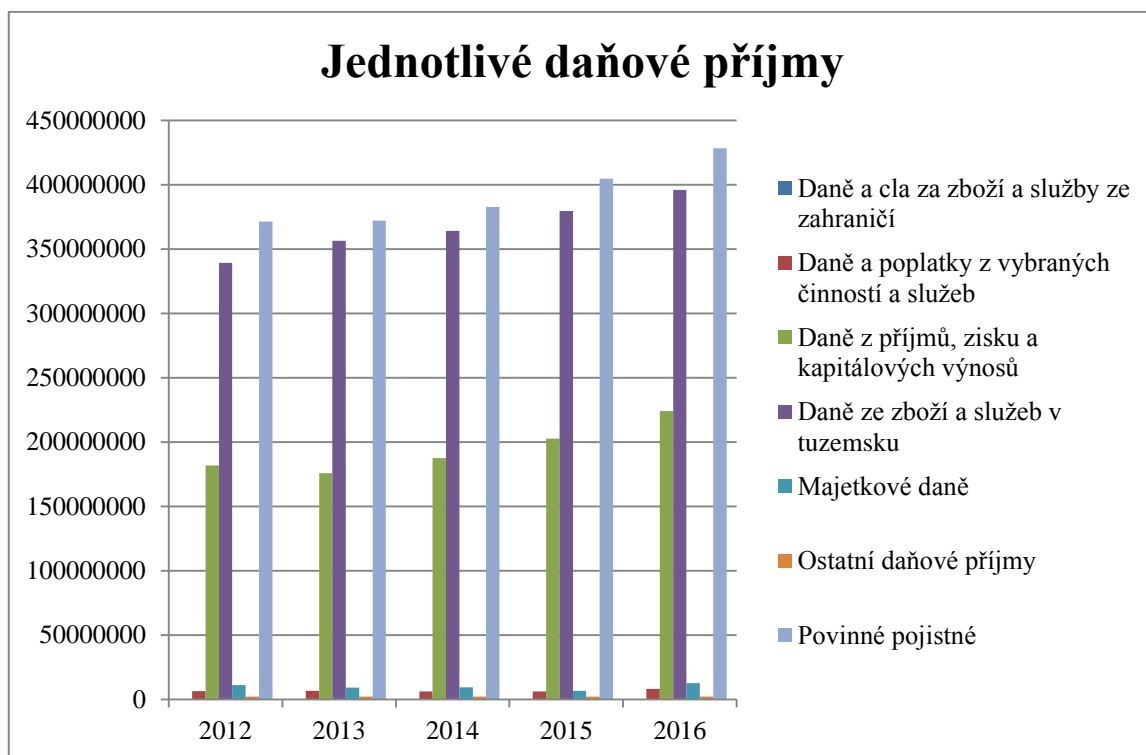
Složení celkových daňových příjmů

Nejvýznamnější složkou daňových příjmů, která je zařazena do daňových příjmů, i když nemá v názvu slovo „daň“, je povinné pojistné. Po něm následuje příjem z daní ze zboží a služeb v tuzemsku, ve kterém je zahrnuta DPH a tvoří největší složku.

Tab. 2: Vývoj daňových příjmů státu v letech 2012 – 2016 (vlastní zpracování, zdroj dat: Státní monitor)

<i>v tis. Kč</i>	2012	2013	2014	2015	2016
Daně a cla za zboží a služby ze zahraničí	2376	609	1 952	1 114	622
Daně a poplatky z vybraných činností a služeb	6 417 391	6 550 164	6 114 554	6 129 051	8 096 007
Daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů	181 777 801	175 977 699	187 589 611	202 624 493	224 139 632
Daně ze zboží a služeb v tuzemsku	339 324 194	356 414 174	364 262 348	379 600 829	396 018 158
Majetkové daně	11 099 782	9 078 127	9 418 756	6 789 467	12 532 664
Ostatní daňové příjmy	2 158 613	2 194 743	2 202 200	2 217 318	2 228 843
Povinné pojistné	371 498 020	372 188 905	382 928 190	404 768 759	428 471 665
Daňové příjmy celkem	912 278 177	922 404 419	952 517 613	1 002 131 032	1 071 487 592

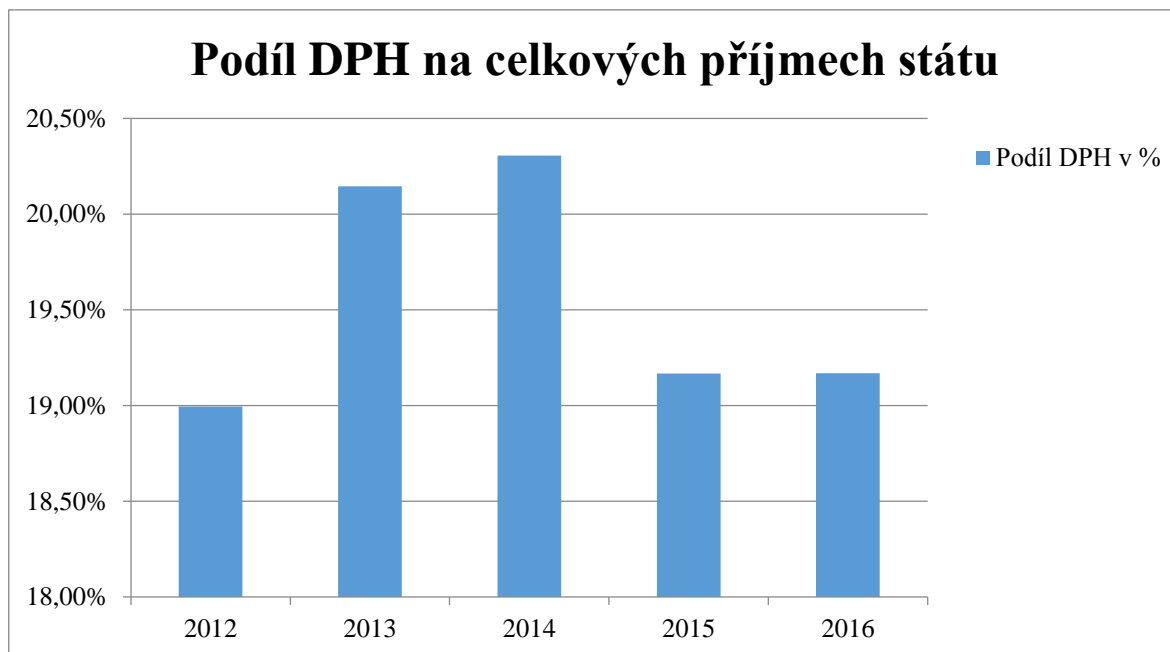
Z tabulky vyplývá, že se od roku 2012 zvyšuje především příjem z pojistného, DPH a daní z příjmů. Toto opět souvisí s pozitivním vývojem české ekonomiky, vyšší zaměstnaností a ochotou obyvatel a firem utrácet.

*Obr. 9: Jednotlivé složky daňových příjmů státu v letech 2012 – 2016
(ní zpracování)*

4.2 Analýza vývoje DPH v ČR

DPH představuje stabilní podíl ve výši cca 20 % na celkových příjmech státu. Podíl nepřímých daní se stále zvyšuje. Graf sice ukazuje na procentuální snížení podílu DPH na celkových příjmech státu v roce 2015 oproti roku 2014, ale absolutní hodnota je za rok 2015 vyšší než za rok 2014. V roce 2016 dosahuje procentuální podíl DPH stejnou hodnotu jako v roce 2015, i když v absolutních hodnotách je hodnota roku 2016 vyšší.

*Obr. 10: Podíl DPH na celkových příjmech státu v letech 2012 - 2016
ní zpracování, zdroj dat: ČSÚ)*

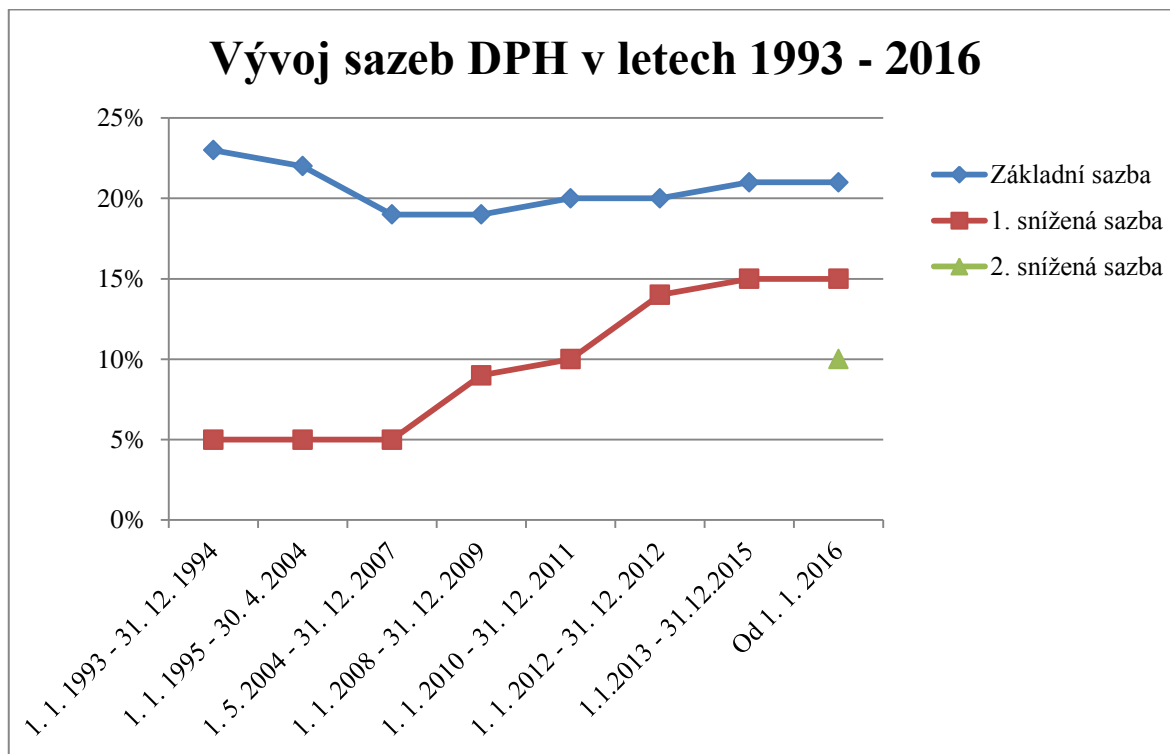
Téměř každá vláda se podílela na změně sazeb DPH, a pokud vláda potřebuje zvýšit příjmy do státního rozpočtu, nejjednodušším způsobem je zvýšení sazeb DPH, které má dopad na privátní i podnikovou sféru.

Tab. 3: Hodnoty sazeb DPH od roku 1993 do současnosti (vlastní zpracování, zdroj dat: Účetní portál, © 2014)

Období	Základní sazba	1. snížená sazba	2. snížená sazba
1. 1. 1993 - 31. 12. 1994	23%	5%	
1. 1. 1995 - 30. 4. 2004	22%	5%	
1. 5. 2004 - 31. 12. 2007	19%	5%	
1. 1. 2008 - 31. 12. 2009	19%	9%	
1. 1. 2010 - 31. 12. 2011	20%	10%	
1. 1. 2012 - 31. 12. 2012	20%	14%	
1. 1. 2013 - 31. 12. 2015	21%	15%	
Od 1. 1. 2016	21%	15%	10%

Z tabulky vyplývá, že nejdelším obdobím, kdy nedošlo ke změně žádné sazby DPH, je období od začátku roku 1995 do 30. 4. 2004. Před tímto obdobím a také po něm se měnily sazby DPH ve dvouleté periodě.

Obr. 11: Vývoj sazeb DPH v období 1993 – 2016 (vlastní zpracování)

Z grafu vyplývá, že zatímco u základní sazby DPH dochází jak k jejímu snížení, tak ke zvýšení, u snížené sazby se její hodnota pouze zvyšuje, v některých letech se jednalo o skokový trend. Zvýšení sazeb DPH od 1. 1. 2010 dávám do souvislosti s nástupem světové finanční krize, kdy bylo nutné zajistit příjmy do státního rozpočtu. Nicméně obyvatelé i podniky začali po nástupu krize šetřit a tak dle mého názoru nemělo zvýšení DPH takový efekt, jaký vláda očekávala.

Dne 1. 1. 2016 byla zavedena druhá snížená sazba ve výši 10 %.

4.3 Zásadní změny v oblasti DPH spojené se vstupem do EU

Česká republika vstoupila dne 1. 5. 2004 do Evropské unie. S tímto vstupem byla spojena celá řada změn, se kterými se musela vyrovnat. Proto také bylo nutností přijmout nový zákon o dani z přidané hodnoty č. 235/2004 Sb., který plně nahradil zákon č. 588/1992 Sb.

Přehled základních změn

Tab. 4: Základní rozdíly mezi ZDPH č. 588/1992 a ZDPH č. 235/2004 (vlastní zpracování)

Zákon č. 588/1992	Zákon č. 235/2004 Sb.
56 paragrafů	113 paragrafů, složitější, obsáhlejší
Rozlišuje tuzemsko a ostatní země	Rozdělení na tuzemsko, členské země, třetí země
Velký podíl celních úřadů na správě daně díky dovozu a vývozu	Omezeno – dovoz a vývoz se již netýká zemí EU, zavedeno hlášení Intrastat a souhrnné hlášení
Absence předpisů EU	Zpracování předpisů EU a odkazy na tyto předpisy
Změna ve struktuře DIČ – dříve první 3 číslice označovaly kód finančního úřadu	První tři číslice nahrazeny kódem CZ, osvědčení o registraci vydaná před tímto zákonem zůstávají v platnosti
	Složitější a strukturovanější předmět daně (rozšíření o pořízení zboží z jiného členského státu, pořízení nového dopravního prostředku z jiného členského státu)
Limit pro povinnou registraci k DPH ve výši 2 000 000,- Kč za nejbližších 12 předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsíců	Snížení limitu obratu pro povinnou registraci k DPH (1 000 000,- Kč)
	Možnost registrace k české DPH již od 1. 5. 2004 pro osoby registrované k dani v jiném členském státě, pokud očekávají, že budou uskutečňovat zdanitelná plnění v tuzemsku
	Zdanění přijatých záloh – nově je plátce povinen z úhrady přijaté po 1. 5. 2004 od-

	vést daň
	Nové povinné náležitosti daňových dokladů v závislosti na charakteru uskutečněných plnění, nově je mezi daňové doklady zařazen platební kalendář a souhrnný daňový doklad, daňový doklad může být při dodržení podmínek stanovených zákonem vystaven i v elektronické podobě, musí však být opatřen elektronickým podpisem
	Okamžik uskutečnění zdanitelného plnění: u služby je to den vystavení daňového dokladu, u zboží je to den dodání nebo den převzetí
	Přechodná ustanovení – princip continuity u leasingových smluv

4.3.1 Transakce v rámci EU

Naprosto zásadní změnou bylo začlenění České republiky do jednotného trhu výrobků a služeb v rámci EU, zákon o DPH tedy musel do našeho daňového systému zavést úplně novou metodiku uplatnění DPH při obchodech mezi jednotlivými členskými státy EU.

Dodání zboží do jiného členského státu EU

Naprosto zásadní změnou je zákonná úprava dodání zboží do jiných členských států EU. Dodání zboží je osvobozeným plněním bez povinnosti uplatnit DPH na výstupu, tj. dodá-li český plátce zboží osobě registrované k dani v jiném členském státě EU, vystaví tomuto zahraničnímu odběrateli daňový doklad bez DPH, ale nárok na odpočet DPH na vstupu neztrácí. Daň uhradí zahraniční odběratel ve výši, která závisí na sazbě daně platné ve státě určení zboží. To je pro českého dodavatele velmi výhodné, zjednodušuje administrativu u českého plátce.

Pořízení zboží z jiného členského státu EU

Zásadní změnou, která nastala po vstupu ČR do EU, je, že při pořízení zboží z jiného členského státu EU již nejsou uplatňovány žádné celní formalities na pořízené zboží. Toto pořízení zboží již není považováno za dovoz zboží a není na něm uplatněno clo ani dovozní DPH. Toto považuji za pozitivní změnu, dříve (před vstupem ČR do EU) bylo nutné nejdříve zaplatit clo a DPH a až poté bylo zboží vpuštěno do volného oběhu. Opět tato změna zjednodušila administrativu u českého plátce, protože plátcí odpadají starosti s celním úřadem.

Služby

Po vstupu do EU zůstalo u služeb základním pravidlem, že za místo plnění při poskytování služby se považuje místo, kde má poskytovatel služby sídlo nebo místo pobytu, popřípadě místo, kde se obvykle zdržuje. V případě poskytování služeb prostřednictvím provozovny se za místo plnění považuje místo, kde je tato provozovna fyzicky umístěna.

Ale toto bylo v roce 2010 změněno a nyní záleží na tom, jaké osobě český plátce službu poskytuje: pokud poskytuje službu osobě povinné k dani v členské zemi EU či třetí zemi, je místem plnění sídlo této osoby, pokud poskytuje službu osobě nepovinné k dani, je místem plnění sídlo dodavatele služby, tj. českého plátce, a český plátce je tedy povinen vystavit daňový doklad s DPH. Domnívám se, že v praxi je velmi složité určit místo plnění u služby, z tohoto základního pravidla existuje mnoho výjimek (např. právní, bankovní, reklamní a další služby) a důležité pro českého plátce také je, aby bylo jasné, zda odběratel služby je osoba povinná či nepovinná k dani.

Uplatnění reverse charge mechanismu

Další významnou změnou po vstupu do EU je mezi plátcí možnost uplatňování systému „reverse charge“, tzv. obrácené zdanění, kdy daň přizná a odvede odběratel zboží či příjemce služby, který si zároveň uplatní nárok na odpočet. To zjednodušuje odběrateli či příjemci zdanit zboží nebo službu ve svém státě bez složitého uplatňování nároku na odpočet daně v jiném státě nebo dokonce nutné registrace k dani z přidané hodnoty v tomto cizím státě. Základní podmínkou je, aby odběratel i dodavatel byly plátcí daně. Tento mechanismus považuji za velké zjednodušení v rámci mezinárodního obchodu.

Třístranný obchod (triangulace)

Dalším novým prvkem, který byl zaveden po vstupu ČR do EU do české legislativy, je možnost třístranného obchodu (tzv. triangulace). Tento obchod uzavírají 3 osoby, které jsou registrovány k DPH ve třech různých členských státech EU. Předmět obchodu mezi těmito osobami je dodání téhož zboží, které je přímo odesláno nebo přepraveno prodávajícím, prostřední osobou nebo zmocněnou třetí osobou (nikoliv však konečným kupujícím) z členského státu prodávajícího do členského státu konečného kupujícího. Zjednodušení tohoto postupu spočívá v tom, že prostřední nebude tuto transakci vykazovat v rámci daně na vstupu ani na výstupu ve svém daňovém přiznání. Jedná se tedy o jednoznačně pozitivní změnu.

Zasílání zboží do jiného členského státu EU

Tato úprava se týká především zásilkových obchodů a e-shopů. Princip spočívá v tom, že tuzemský plátce daně zasílá zboží soukromé osobě do členského státu EU, a analogicky pokud plátce daně z členského státu EU zasílá zboží českému občanovi do tuzemska. Plátce daně si vždy musí hlídat limity pro zasílání zboží do příslušného státu EU. Pokud plátce tento limit překročí, musí se v daném státě registrovat k dani.

Přemístění obchodního majetku do jiného státu EU

Novinkou také je, že přemístění obchodního majetku plátcem daně do jiného členského státu EU pro účely uskutečňování ekonomických činností v tomto jiném členském státě je považováno za dodání zboží za úplatu.

4.3.2 Daňová povinnost při dovozu zboží

Daňová povinnost je zachována v případě dovozu zboží, tj. při pořízení zboží ze třetích zemí. Daň při dovozu i nadále vyměřuje a vybírá ji celní úřad. Plátce daně již neuvádí daň jako svou daňovou povinnost do daňového přiznání, ale pouze uplatní případný nárok na odpočet daně na vstupu.

4.3.3 Změna sazby DPH

Jak již bylo řečeno v teoretické části, EU se snaží o harmonizaci DPH členských zemí a směrnice EU určuje minimální výši základní sazby DPH, počet snížených sazeb DPH a také to, který druh zboží musí podléhat základní sazbě DPH a který druh zboží mohou

členské země zařadit do snížené sazby DPH či dokonce může být tento druh zboží osvobozen od DPH. Členské země se snaží si také vyjednat výjimky u určitého druhu zboží.

V ČR začala platit po vstupu do EU základní sazba daně ve výši 19 %, před vstupem do EU byla základní sazba daně vyšší o 3 procentní body. Snížená sazba daně se bezprostředně po vstupu ČR do EU nezměnila a zůstala ve výši 5 %. Do snížené sazby spadaly dětské pleny a autosedačky, léky, potraviny, knihy, časopisy, noviny, pomůcky pro nemocné, tj. převážně zboží denní spotřeby a zboží, které je nezbytné pro děti a seniory. Dále do snížené sazby byly zařazeny služby, dodávky staveb, stavební a montážní práce, opravy zdravotnických prostředků, zdravotní péče, domácí péče o děti, staré, nemocné a zdravotně postižené občany a kulturní činnosti.

V současné době máme zavedeny 3 sazby DPH:

- základní ve výši 21 %, do které patří vše, co nespadá do snížených sazeb,
- snížená ve výši 15 %, do které jsou zařazeny potraviny, nealkoholické nápoje, vodné a stočné, teplo, městská doprava, ubytovací služby a stravovací služby, vstupné na kulturní akce,
- druhá snížená ve výši 10 %, do níž spadají léky, noviny, časopisy, tištěné knihy, nenahraditelná dětská výživa, suroviny určené k výrobě potravin pro obyvatele, kteří onemocněli celiakií a fenylketonurií.

Dětské pleny a zdravotnické prostředky byly přeřazeny ze snížené do základní sazby v roce 2013, nicméně česká vláda chce znovu jednat s EU o možnosti zařazení dětských plen opět do snížené sazby DPH.

V rámci přístupových jednání vyjednala ČR přechodné ustanovení na uplatňování základní sazby v případě bytové výstavby. Do konce roku 2007 podléhala bytová výstavba snížené sazbě DPH. Toto bylo důležité, aby byla i nadále podpořena výstavba bytů, pokud by výstavba bytů byla zařazena do základní sazby, došlo by k výraznému zdražení nových bytů a to by vedlo až k omezení bytové výstavby. Tento krok vlády ČR hodnotím velmi pozitivně.

4.3.4 Porovnání aktuálních sazeb DPH ČR vůči ostatním členským zemím

Také v rámci Evropské unie docházelo v posledních letech ke zvyšování sazeb DPH, důvodem je opět zajištění vyšších příjmů do státní pokladny, na některé země dopadla tvrději ekonomická krize (např. Řecko, Španělsko, Itálie, Portugalsko). Dle směrnice ES mají

členské země EU používat základní sazbu DPH vyšší než 15 % a směrnice povoluje maximálně dvě snížené sazby. První podmínku všechny členské země splňují, nejčastěji je zastoupena základní sazba DPH ve výši 20 %. Nejvyšší základní sazbu využívá Maďarsko, nejnižší Lucembursko. Druhou podmínku už některé členské země nesplňují a používají 3 snížené sazby DPH (Francie, Itálie, Irsko, Lucembursko). Naopak v Dánsku platí pouze jedna sazba DPH ve výši 25 %.

Tab. 5: Sazby DPH v členských zemích EU (vlastní zpracování, zdroj dat: Evropská komise)

Členská země	Základní sazba	1. snížená sazba	2. snížená sazba
Belgie	21%	12%	6%
Bulharsko	20%	9%	
Česká republika	21%	15%	10%
Dánsko	25%		
Estonsko	20%	9%	
Finsko	24%	14%	10%
Francie	20%	10%	5,5% a 2,1%
Chorvatsko	25%	13%	5%
Irsko	23%	13,5%	9% a 4,8%
Itálie	22%	10%	5% a 4%
Kypr	19%	9%	5%
Litva	21%	9%	5%
Lotyšsko	21%	12%	
Lucembursko	17%	14%	8% a 3%
Maďarsko	27%	18%	5%
Malta	18%	7%	5%
Německo	19%	7%	
Nizozemí	21%	6%	
Polsko	23%	8%	5%
Portugalsko	23%	13%	6%
Rakousko	20%	13%	10%
Rumunsko	20%	9%	5%
Řecko	23%	13%	6%
Slovensko	20%	10%	
Slovinsko	22%	9,5%	
Španělsko	21%	10%	4%
Švédsko	25%	12%	6%
Spojené království	20%	5%	

4.4 Evidenční povinnosti plátce po vstupu do EU

Vstup ČR do EU také znamenal zavedení nových výkazů pro plátce daně, kteří obchodují s členskými zeměmi EU.

4.4.1 Elektronická souhrnná hlášení (EC Sales List)

Souhrnné hlášení VIES slouží ke snadnější správě daně z přidané hodnoty v rámci Evropské unie.

Povinnost podat souhrnné hlášení má plátce, který:

- dodal zboží osobě registrované k dani do jiného členského státu EU,
- přemístil majetek do jiného členského státu,
- dodal zboží odběrateli formou zjednodušeného postupu v třístranném obchodě, podmínkou je, aby prostřední osobou byl plátce,
- poskytl služby s místem plnění v jiném členském státě osobě registrované k dani v jiném členském státě, pokud má povinnost přiznat daň příjemce služby, výjimkou je poskytnutí služby, které je osvobozeno od daně.

Dále má povinnost podat souhrnné hlášení osoba identifikovaná k dani, která:

- poskytla službu s místem plnění v jiném členském státě, s výjimkou služby, která je v jiném členském státě od daně osvobozena.

Postup při podávání souhrnného hlášení

Souhrnné hlášení se podává pouze v elektronické formě prostřednictvím:

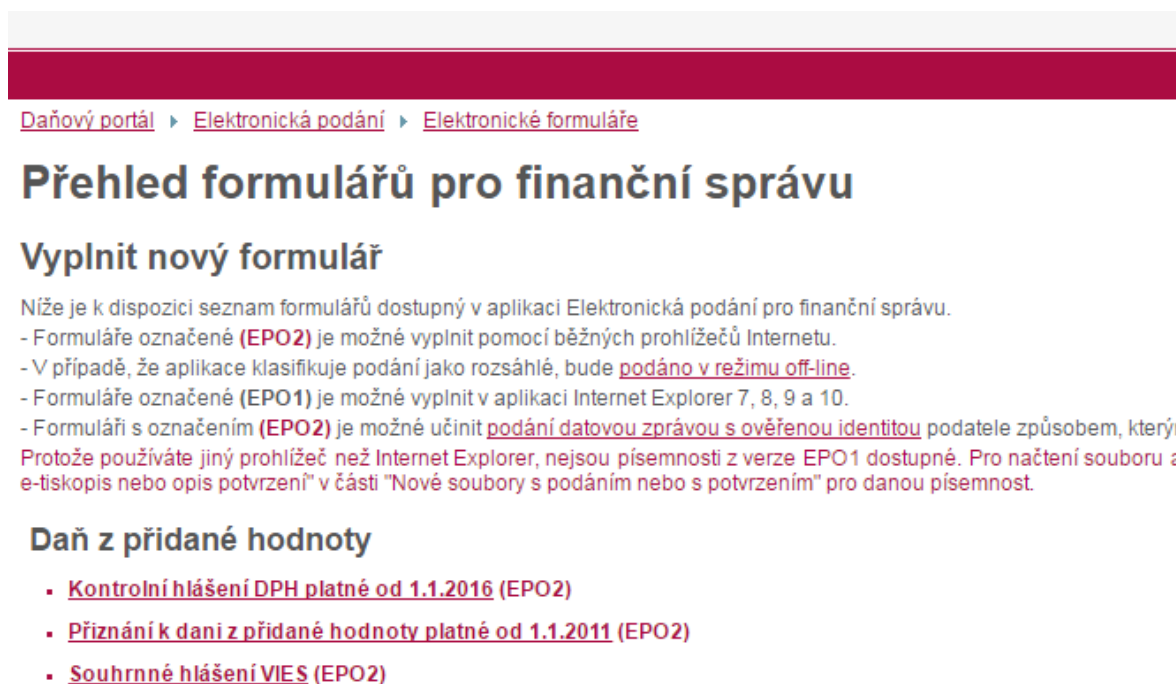
- aplikace EPO, která je dostupná na webu Daňový portál Finanční správy České republiky,
- datové schránky.

Doporučuji využít aplikaci EPO → Elektronické formuláře a odeslání přímo prostřednictvím Daňového portálu. Tato aplikace slouží také např. pro podání daňového přiznání, kontrolního hlášení, změnu registračních údajů, přihlášení k registraci k daním nebo pro žádost o vratku DPH z členských zemí EU.

Obr. 12: Úvodní strana Daňového portálu (Daňový portál, © 2017)

Plátce vybere formulář Souhrnné hlášení VIES (EPO2).

Obr. 13: Přehled formulářů k DPH na Daňovém portálu (Daňový portál, © 2017)

Je třeba vyplnit všechny části formuláře, pokud plátce nevyplní povinné údaje v některé části formuláře, nebo je vyplní chybně, systém zahlásí chybu. Je možné z úložiště načíst již rozpracovaný formulář a používat nápovědu systému.

Obr. 14: Úvodní stránka Souhrnného hlášení ve formuláři EPO2 (Daňový portál, © 2017)

Ve formuláři plátce vyplní záhlaví (místně příslušný finanční úřad, DIČ, zdaňovací období – měsíc nebo čtvrtletí, příslušný rok), informace o subjektu (název společnosti, sídlo), informace o plnění, v závěru se zobrazí případné chyby a je možné provést kontrolu úplného opisu ve formátu pdf. Pokud bude plátce formulář ještě dále upravovat či doplňovat, je možné si uložit pracovní soubor na disk a později opět načíst do formuláře. Doporučuji, aby si plátce po odeslání souhrnného hlášení uložil na svůj disk v počítači nejen souhrnné hlášení, ale také potvrzení o odeslání (nejen ve formátu pdf, ale také ve formátu p7s). V případě problémů toto poslouží jako důkaz, že plátce souhrnné hlášení podal a v jakém termínu.

Lhůta pro podání souhrnného hlášení je do 25. dne kalendářního měsíce, který následuje po měsíci, ve kterém došlo ke zdanitelnému plnění. V praxi plátci posílají souhrnné hlášení zároveň s daňovým přiznáním a kontrolním hlášením.

4.4.2 Intrastat

Intrastat je systém, který shromažďuje údaje o obchodu se zbožím mezi členskými zeměmi EU pro statistické účely a také nahrazuje celní prohlášení ve vztahu k obchodu s členskými státy EU. Do Intrastatu se tedy neuvádí obchody se zbožím prováděné s osobami ze třetích zemí, ty se nadále sledují prostřednictvím celních prohlášení. Do Intrastatu se nezahrnuje jakékoliv poskytování služeb. V rámci Intrastatu se nevykazuje ani veškeré zboží, např. zboží dovážené pro krátkodobé účely pro veletrhy a výstavy nebo obchodní vzorky nebo vratné obaly.

Povinnost předkládat výkazy Intrastatu a rozsah a objem údajů ve výkazech uváděných závisí na hodnotě obchodovaného zboží. ČR stanovila základní hranici v úrovni hodnoty odeslaného zboží celkem ve výši 4 000 000,- Kč nebo hodnoty přijatého zboží ve výši 2 000 000,- Kč. Tato hranice, resp. její překročení se sleduje vždy v rámci kalendářního roku. Výkazy Intrastatu je proto subjekt povinen podávat od okamžiku překročení jedné z uvedených hranic (objemů obchodů). Od roku 2009 se limit na dovoz i vývoz zvýšil na 8 000 000,- Kč.

Subjekty, které překročí hranici objemu obchodů se zbožím ve výši 100 000 000 Kč, musí v Intrastatu vykázat detailnější údaje.

Subjektům, které byly povinny předkládat výkazy Intrastatu již od 1. května 2004, sdělil tuto skutečnost spolu se sdělením rozsahu vykazovaných údajů místně příslušný celní úřad.

Výkazy Intrastatu se předkládají měsíčně, do 12 pracovních dnů od konce kalendářního měsíce, za který se výkazy předkládají. Vyplněním dodatečných informací lze pověřit jinou osobu, tím se však povinný subjekt nezbujuje odpovědnosti za vykázané údaje.

Kurzy cizích měn pro přepočet hodnoty zboží pro účely Intrastatu neodpovídají aktuálním kurzům ČNB. Přepočet se provádí podle kurzu platného k druhé středě předcházejícího měsíce (kurz používaný pro celní účely).

4.5 Ostatní změny v oblasti DPH

V roce 2016 proběhlo několik významných legislativních změn v oblasti řešící DPH.

4.5.1 Kontrolní hlášení DPH

Od 1. 1. 2016 mají plátcí DPH v tuzemsku povinnost podávat tzv. kontrolní hlášení DPH. Kontrolní hlášení je nástrojem, který slouží k zamezení daňových úniků a podvodů v rámci DPH. Zavedení tohoto kroku nebylo jednoduché, Finanční správa dlouhou dobu neposkytovala pro plátce potřebné informace, podnikatelé a firmy museli tento nový nástroj také implementovat do svých informačních systémů.

Plátce musí do kontrolního hlášení uvést veškerá přijatá a poskytnutá plnění uskutečněná v tuzemsku. Tato plnění porovnává systém Finanční správy tak, aby případně mohl zjistit rozdíly u plnění, které poskytl odběratel dodavateli. Proto je velmi důležité uvádět do kontrolního hlášení naprosto přesné a správné údaje. Pokud dojde k nesouladu v údajích u od-

běratele a dodavatele, finanční úřad kontaktuje obě strany a žádá o podání vysvětlení, a to ve velmi krátké lhůtě 5 pracovních dnů.

Dále má plátce povinnost detailně rozepsat přijatá a poskytnutá plnění (faktury) nad 10 000,- Kč včetně DPH, plnění do 10 000,- Kč včetně DPH uvede souhrnně.

A.5. Ostatní uskutečněná zdanitelná plnění a přijaté úplaty s povinností přiznat daň dle § 108 odst. 1 písm. a) s hodnotou do 10.000,- Kč včetně daně, nebo plnění, u nichž nevznikla povinnost vystavit daňový doklad

Základ daně 1	Daň 1	Základ daně 2	Daň 2	Základ daně 3	Daň 3
Základ daně 1	Daň 1	Základ daně 2	Daň 2	Základ daně 3	Daň 3

Obr. 15: Formulář pro poskytnutá plnění s hodnotou do 10 000,- Kč (Daňový portál, © 2017)

B.3. Přijatá zdanitelná plnění a poskytnuté úplaty, u kterých příjemce uplatňuje nárok na odpočet daně dle § 73 odst. 1 písm. a) s hodnotou do 10.000,- Kč včetně daně

Základ daně 1	Daň 1	Základ daně 2	Daň 2	Základ daně 3	Daň 3
Základ daně 1	Daň 1	Základ daně 2	Daň 2	Základ daně 3	Daň 3

Obr. 16: Formulář pro přijatá plnění s hodnotou do 10 000,- Kč (Daňový portál, © 2017)

Kontrolní hlášení se podává pouze v elektronické formě přes aplikaci EPO2 dostupné na Daňovém portálu Finanční správy, nebo datovou schránkou. Lhůta pro podání kontrolního hlášení je shodná se lhůtou pro podání daňového přiznání, tj. pro měsíční plátce to je 25. den kalendářního měsíce, který následuje po měsíci, za který podáváme daňové přiznání, nebo pro čtvrtletní plátce to je 25. den kalendářního měsíce, který následuje po posledním měsíci příslušného kalendářního čtvrtletí. Pokud plátce nemá plnění, která by v kontrolním hlášení vykázal, nevyplňuje jej.

Kontrolní hlášení zvyšuje administrativní zátěž zejména menších podnikatelů, kteří nemají tento nástroj implementován ve svém účetním systému, nicméně jako nástroj pro zamezení daňových úniků hodnotím jeho zavedení pozitivně.

4.5.2 Poslední přijaté novely zákona o DPH

V roce 2016 proběhly tři novely zákona o DPH.

Jedná se o:

- zákon č. 113/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o evidenci tržeb,

- zákon č. 188/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o hazardních hrách a zákona o dani z hazardních her,
- zákon č. 243/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím celního zákona.

Pro podnikatelské prostředí v tuzemsku je významná novela ZDPH týkající se elektronické evidence tržeb, která byla zavedena zákonem č. 112/2016 Sb. Tato změna se postupně dotkne všech podnikajících fyzických a právnických osob, které přijímají úhrady v hotovosti. Smyslem této novely zákona je opět zamezení daňových úniků. Jako první zavedli EET podnikatelé v oboru stravovacích a ubytovacích služeb od 1. 12. 2016, zároveň jim byla poskytnuta určitá kompenzace za vynaložené náklady, které souvisely s implementací EET, ve formě slevy na dani z příjmů ve výši 5 000,- Kč a ve formě přesunu stravovacích služeb ze základní do snížené sazby DPH ve výši 15 %. Od 1. 4. 2017 spadají pod povinnost EET také velkoobchody a maloobchody a od 1. 4. 2018 to budou další podnikající osoby, např. advokáti, soukromí lékaři, řemeslné služby (kadeřnické služby, instalatérské práce atd.). Pro podnikatele je zavedení EET poměrně nákladné. Některé osoby – např. advokáti, se EET mohou vyhnout tak, že nebudou přijímat platby v hotovosti.

Dále tato novela ZDPH zavedla povinnost plátců podat přiznání k DPH pouze elektronicky. Poslední změnou v zákoně o DPH je změna sazby DPH u novin, a to z 15 % do 10 % a dále změny, které plynou z předpisů EU.

5 CHARAKTERISTIKA VYBRANÉ SPOLEČNOSTI A JEJÍ OBCHODOVÁNÍ V TUZEMSKU, EU A TŘETÍCH ZEMÍCH

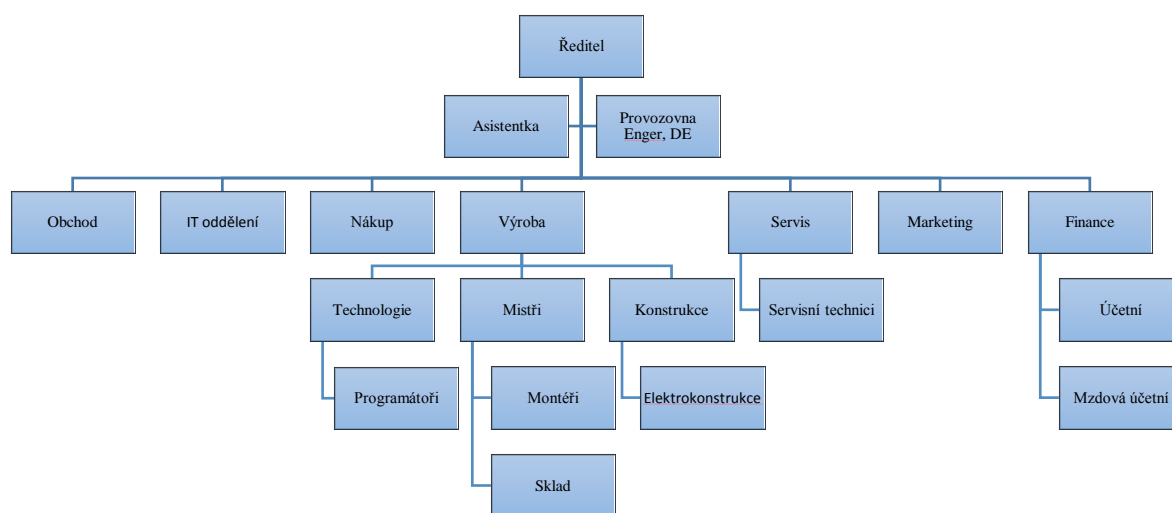
5.1 Stručná charakteristika vybrané společnosti

Vybraná společnost XYZ, a.s. se sídlem ve Zlínském kraji byla založena v roce 2000. Od svého založení je jejím předmětem podnikání obráběčství a výroba obráběcích strojů, které úspěšně dodává nejen na tuzemský trh, ale do celého světa (USA, Rusko, Brazílie, Německo, Portugalsko, ...). V současné době pracuje ve společnosti 165 zaměstnanců.

Tab. 6: Vývoj počtu zaměstnanců (vlastní zpracování)

	2012	2013	2014	2015	2016
Počet zaměstnanců	104	119	129	141	160

Z vývoje počtu zaměstnanců vyplývá, že počet zaměstnanců neustále roste – meziroční nárůst je mezi 8 a 13 %, i tak se společnost potýká s nedostatkem kvalifikovaných technických a výrobních pracovníků. Společnost dlouhodobě spolupracuje se středními průmyslovými školami, aby si zajistila kvalifikované technické pracovníky.

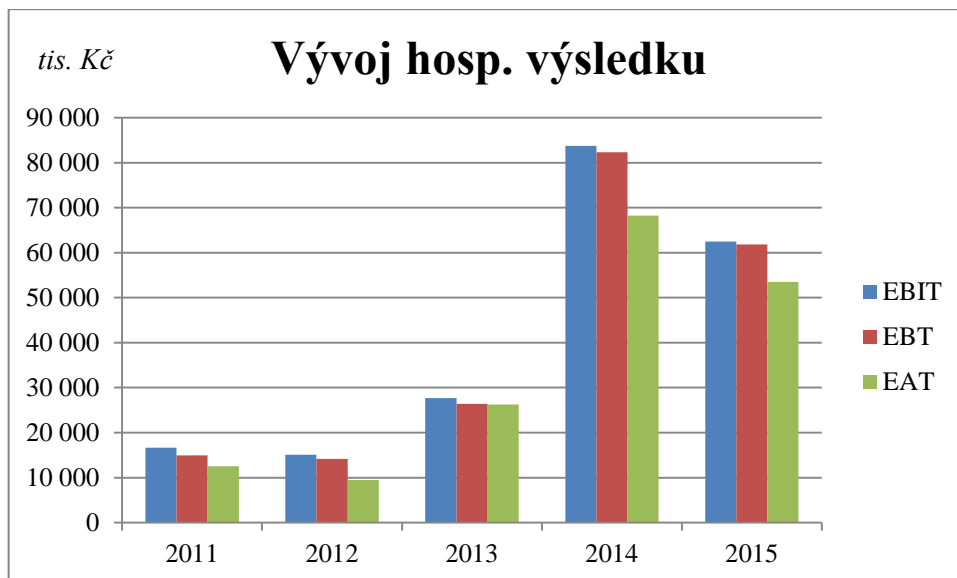

Obr. 17: Organizační struktura společnosti (vlastní zpracování)

Společnost má vlastní vývojovou a konstrukční kancelář, aby uspokojila vysoké nároky zákazníků na kvalitu a jejich individuální požadavky. Společnost klade důraz také na kvalitní servis strojů a další služby spojené s prodejem obráběcích strojů.

Tab. 7: Hodnoty hospodářského výsledku v letech 2011 – 2015 (vlastní zpracování)

v tis. Kč	2011	2012	2013	2014	2015
EBIT	16 680	15 066	27 698	83 777	62 446
EBT	14 949	14 185	26 395	82 307	61 808
EAT	12 492	9 475	26 275	68 244	53 507

Obr. 18: Vývoj hospodářského výsledku v letech 2011 – 2015 (vlastní zpracování)

Z vývoje hospodářského výsledku vyplývá, že tato výrobní společnost pocítila dopad světové finanční krize, dokazují to zejména výsledky v letech 2011 a 2012. V roce 2013 se situace začala lepší a v roce 2014 společnost vykázala velmi vysoký zisk, oproti roku 2013 došlo ke zvýšení o 160 %, důvodem je získání velkého množství zakázek.

Pro společnost je velmi důležitá také kvalitní síť dodavatelů komponent pro výrobu strojů, mezi hlavní a dlouhodobé dodavatele patří především společnosti z České republiky a EU, ale společnost spolupracuje také s dodavateli ze třetích zemí.

Společnost se každoročně účastní mezinárodních veletrhů v Německu, Polsku, Rusku a USA, v loňském roce se také účastnila veletrhu v Turecku. Společnost má organizační složku v Německu, která se také věnuje prodeji obráběcích strojů a servisu těchto strojů.

Společnost také úspěšně čerpá dotace z Evropských strukturálních fondů. Klade důraz na pravidelné a systematické vzdělávání svých zaměstnanců a čerpala tak dotace z projektů

POVEZ a POVEZ II. V současné době je společnost zapojena do projektů aplikace a marketing, a projektu rekonstrukce výrobní haly.

Zaměstnanci společnosti cestují k zákazníkům po celém světě a společnost je podporuje také v kontinuálním jazykovém vzdělávání. Společnost zavádí od 1. 1. 2017 nový informační systém Karat, který pokrývá také oblast účetnictví.

5.2 Analýza vývoje měnového kurzu CZK/EUR a CZK/USD po vstupu do EU

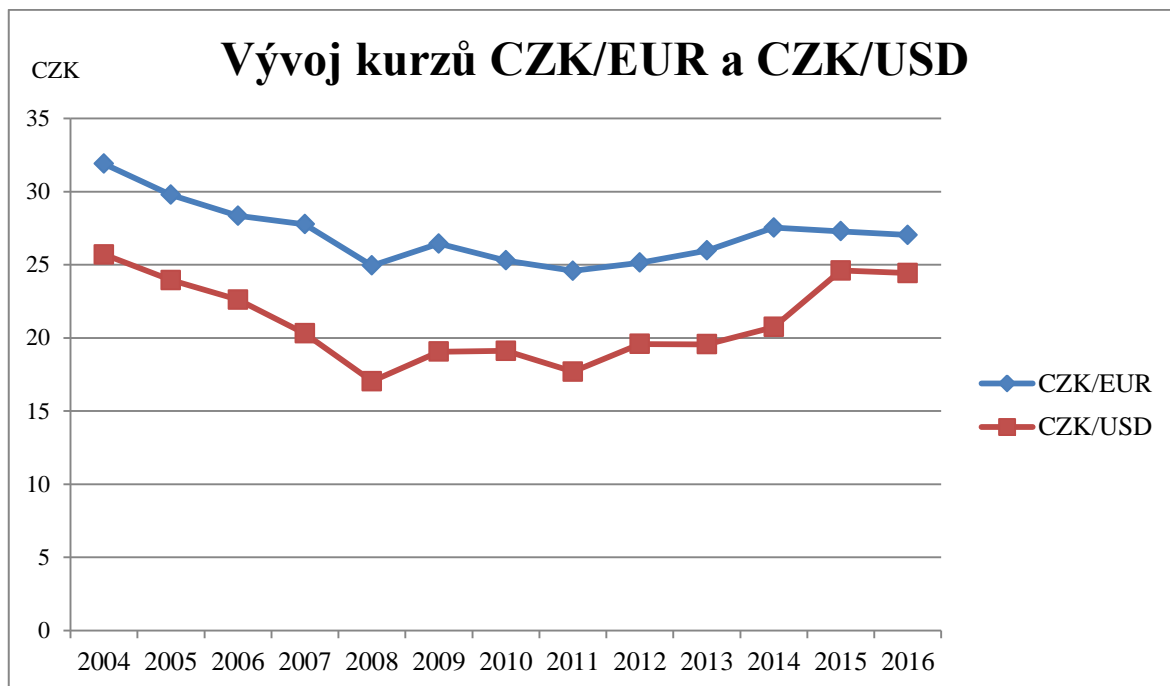
Pro společnost XYZ, a.s. je dodávka výrobků a s nimi souvisejících služeb na evropský trh a vývoz do zahraničí velmi důležitý a proto pečlivě sleduje vývoj měnového kurzu CZK/EUR. Vývoj kurzu konzultuje s bankéři, aby případně mohla reagovat na očekávání ve vývoji kurzu a mohla se proti kurzovým výkyvům zajistit s dostatečným předstihem.

Z níže uvedené tabulky plyne, že od vstupu ČR do EU koruna výrazně posílila až pod 25 CZK/EUR. Česká národní banka se poprvé v historii rozhodla na podzim 2013 korunu uměle oslabovat a držet její kurz nad 27 CZK/EUR. Dle ČNB nebyla hlavním cílem intervencí podpora exportu, ale nastartování zdravé míry inflace, a tím i ekonomický vývoj, ČNB cíluje inflaci na úroveň 2 %. ČNB používá k ovlivňování inflace jiné nástroje, zejména snižování úrokových sazeb, ty jsou ale na nule, proto se ČNB rozhodla ovlivňovat měnový kurz. Nicméně česká ekonomika je ekonomikou otevřenou a tak je závislá i na dovozu, dovezené zboží tedy zdražilo. V současné době (duben 2017) ČNB ukončila své intervence, došlo k uvolnění kurzu a česká koruna ihned posílila. Čeká se další posílení koruny až na hranici 25 CZK/EUR.

Tab. 8: Měnový kurz v období od vstupu do EU do současnosti (vlastní zpracování, zdroj dat: ČSÚ)

Období	CZK/EUR	% změna kurzu CZK/EUR	CZK/USD	% změna kurzu CZK/USD	USD/EUR
2004	31,904	0,00%	25,701	0,00%	1,241
2005	29,784	6,64%	23,947	6,82%	1,244
2006	28,343	4,84%	22,609	5,59%	1,254
2007	27,762	2,05%	20,308	10,18%	1,367
2008	24,942	10,16%	17,035	16,12%	1,464
2009	26,445	-6,03%	19,057	-11,87%	1,388
2010	25,290	0,044	19,111	-0,28%	1,323
2011	24,586	2,78%	17,688	7,45%	1,390
2012	25,143	-2,27%	19,583	-10,71%	1,284
2013	25,974	-3,31%	19,565	0,09%	1,328
2014	27,533	-6,00%	20,746	-6,04%	1,327
2015	27,283	0,91%	24,600	-0,186	1,109
2016	27,033	0,92%	24,432	0,68%	1,106

Z níže uvedeného grafu můžeme vyčíst vývoj kurzu koruny vůči euru a americkému dolaru. Je patrné, že oba kurzy se vyvíjely podobně, ale kurz koruny vůči dolaru zaznamenává větší výkyvy, dolar oslabil z hodnoty 25 CZK/USD v roce 2004 až na hranici 17 CZK/USD v roce 2008. V současné době kurz amerického dolaru opět stoupá a již překonal hranici 25 CZK/USD.

Obr. 19: Vývoj vybraných měnových kurzů v letech 2004 – 2016 (vlastní zpracování)

5.3 Analýza podnikatelského prostředí

Společnost XYZ, a.s. patří podle klasifikace odvětvových a ekonomických činností do skupiny CZ – NACE 28.4 – výroba kovoobráběcích a ostatních obráběcích strojů. Ve Zlínském kraji má výroba obráběcích strojů a zařízení dlouholetou tradici a působí zde více výrobců.

5.3.1 PEST analýza

Politické faktory

Politické faktory ovlivňují velmi výrazně fungování obchodních korporací. Pro společnost jsou významné zejména legislativní změny, na které musí jako právnická osoba reagovat a implementovat. Do 31. 12. 2013 se společnost řídila obchodním zákoníkem, od 1. 1. 2014 vstoupil v platnost nový občanský zákoník, který stanoví obecnou úpravu soukromoprávních vztahů. Dále se společnost řídí zákonem č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích. Na společnost mají vliv jakékoliv změny v účetních a daňových předpisech, zejména výše sazeb DPH, výše sazby daně z příjmu právnických osob, výše sazeb sociálního pojištění, které firma odvádí za zaměstnance, nebo růst minimální mzdy. Dále mají na společnost vliv rozhodnutí EU a USA týkající se sankcí proti Rusku.

Ekonomické faktory

Celková ekonomická situace ČR je v současné době velmi dobrá, ukazatel HDP od začátku roku 2014 roste a ve 4. čtvrtletí 2016 se meziročně zvýšil o 1,9 %. Nezaměstnanost je na nízké úrovni, pohybuje se kolem 5,1 %, firmy trápí nedostatek pracovních sil, zejména specializovaných pracovníků v technických oborech, ale i v dělnických profesích. S růstem ekonomiky rostly také mzdy, ve 4. čtvrtletí 2016 rostly nominální mzdy o 4,2 %, reálné mzdy o 2,8 %, průměrná měsíční mzda v ČR se pohybuje kolem 29 320,- Kč, v nepodnikatelské sféře vzrostla ještě více. Pokud si jednotlivé firmy chtějí udržet své zaměstnance, musí na růst mezd reagovat. Na ekonomiku mají pozitivní vliv také nízké úrokové sazby, půjčky a úvěry jsou pro firmy nyní levnější než dříve. Na společnost jako vývozce a dovozce má vliv vývoj měnového kurzu a rozhodnutí ČNB, která používá nástroje k ovlivňování měnového kurzu. ČNB si v roce 2010 vytyčila inflační cíl ve výši 2 %, v současné době se inflace pohybuje kolem 2,5 % (únor 2017), ČNB pro tento cíl využila nástroje k ovlivňování měnového kurzu.

Sociální faktory

Jak již bylo řečeno výše, společnost XYZ, a.s. se potýká s nedostatkem pracovní síly, zejména technicky zaměřených pracovníků, konkrétně montérů a servisních techniků, tj. osob se středoškolským vzděláním. Proto spolupracuje se středními průmyslovými a technickými školami v regionu, studentům středních škol poskytuje možnost návštěvy firmy a seznámení s prostředním a pracovní náplní firmy, nabízí jim také možnost získání praxe např. formou povinné školní praxe v rámci školního roku nebo letní brigády. Někteří studenti získali po ukončení střední školy pracovní pozici ve společnosti. Společnost poskytuje svým zaměstnancům další možnost vzdělávání a různé benefity, např. příspěvek na dopravu, možnost zúčastnit se kulturních a sportovních akcí. To všechno přispívá k tomu, že zaměstnanci nemají potřebu hledat nové pracovní příležitosti v jiných firmách a také společnost dává přednost dlouhodobé spolupráci. Negativní dopad na dostatek pracovní síly má v současné době to, že i učební obory jsou ukončeny maturitou, v současné době maturují slabší ročníky, a tak čerství maturanti pokračují ve studiu na vyšších odborných a vysokých školách a trvá tak několik let, než se zapojí do praxe, ale zároveň mají poměrně nadstandardní požadavky týkající se mzdy, benefitů atd.

Technologické faktory

Společnost investuje do výzkumu a vývoje, má vlastní vývojové a konstrukční oddělení. Získala dotaci z Evropských strukturálních fondů na projekt „Výzkum, vývoj a konstrukce nových prvků specializovaných vysokorychlostních obráběcích CNC center pro zlepšení parametrů obrábění.“ Projekt by měl mít rozsáhlejší dopad na využívání inovovaných CNC vysokorychlostních obráběcích strojů v nástrojárnách pro zvýšení kvality a efektivity jejich obrábění a měl by také vést ke zvýšení konkurenceschopnosti společnosti XYZ, a.s. s dopadem na rozšíření vlastní výroby a přidané hodnoty firmy.

5.4 Povinnosti vybrané společnosti ve vztahu k DPH

Vybraná společnost je akciovou společností, podléhá auditu a má určité povinnosti v oblasti DPH. Společnost je registrována k DPH od 19. 7. 2000 a je měsíčním plátcem DPH. Společnost podává přiznání k dani z přidané hodnoty přes aplikaci EPO2, která je umístěna na daňovém portálu Finanční správy. Termín pro podání přiznání k DPH je do 25. dne měsíce následujícím po měsíci, ve kterém vznikla daňová povinnost. Spolu s daňovým přiznáním musí společnost podat souhrnné hlášení, společnost každý měsíc poskytuje služby do členských zemí EU, a kontrolní hlášení. Souhrnné hlášení se nově generuje přímo z informačního systému Karat. Společnost také vyplňuje formulář pro statistiku Intrastat, který je dostupný na webu celní správy.

Společnost využívá pro přepočet cizí měny do CZK denní kurzovní lístek ČNB, který se automaticky aktualizuje v informačním systému.

V dalších kapitolách praktické části budou uvedeny příklady obchodování vybrané společnosti, které budou promítnuty také do daňového přiznání, kontrolního hlášení, příp. souhrnného hlášení a Intrastatu.

Společnost je také registrována k DPH v Německu.

5.5 Obchodování vybrané společnosti v tuzemsku

V případě tuzemských dodavatelů i odběratelů společnosti je třeba si tyto dodavatele a odběratele ověřit minimálně:

- v obchodním rejstříku na www.justice.cz, zda společnost není např. v insolventi,

- v rejstříku Ministerstva financí ČR „ARES“, kde si společnost ověřuje platnost a správnost DIČ, příp. bankovní účty,
- společnost může mít přístup i do dalších rejstříků, ve kterých si může prověřit své dodavatele a odběratele, tyto další rejstříky ověřují např. finanční situaci podniku, přístupy do těchto rejstříků jsou ale už placené.

5.5.1 Poskytnutí služby odběrateli v tuzemsku

Společnost vystavila svému odběrateli v tuzemsku fakturu za servisní práce v měně CZK.

Rekapitulace DPH dle faktury:

Základ v Kč: 14 112,50 Kč

DPH v Kč: 2 963,63 Kč

Zaokrouhlení: -0,13 Kč

Celkem s DPH v Kč: 17 076,00 Kč

Sazba DPH: 21 %

Společnost zaúčtovala fakturu ve svém informačním systému následujícím způsobem:

FR	Dn	Řd	ID	Čítač	Poř.	Pol.	Úč.měsíc	Dat.úč.př.	Účet	Středisko	Má dáti	Dal	Text
17	FV	01	01	00000051	1	1	2017/02	02.02.2017	602/003	1		0,00	364,00
17	FV	01	01	00000051	1	2	2017/02	02.02.2017	602/003	1		0,00	235,00
17	FV	01	01	00000051	1	3	2017/02	02.02.2017	602/003	1		0,00	2 606,00
17	FV	01	01	00000051	1	4	2017/02	02.02.2017	602/003	1		0,00	737,00
17	FV	01	01	00000051	1	5	2017/02	02.02.2017	602/003	1		0,00	737,00
17	FV	01	01	00000051	1	6	2017/02	02.02.2017	602/003	1		0,00	757,00
17	FV	01	01	00000051	1	7	2017/02	02.02.2017	602/003	1		0,00	939,00
17	FV	01	01	00000051	1	8	2017/02	02.02.2017	602/003	1		0,00	568,00
17	FV	01	01	00000051	1	9	2017/02	02.02.2017	602/003	1		0,00	4 200,00
17	FV	01	01	00000051	1	10	2017/02	02.02.2017	602/003	1		0,00	2 400,00
17	FV	01	01	00000051	1	11	2017/02	02.02.2017	602/003	1		0,00	569,50
17	FV	01	01	00000051	1	12	2017/02	02.02.2017	311/001	1		17 076,00	0,00 *** Předpis
17	FV	01	01	00000051	1	13	2017/02	02.02.2017	343/250	1		0,00	2 963,63 *** DPH cizí za kód DPH PTN21
17	FV	01	01	00000051	1	14	2017/02	02.02.2017	548/001	1		0,13	0,00 *** Zaokrouhlení

Obr. 20: Zaúčtování faktury v informačním systému Karat

Společnost jako plátce DPH tedy musí přiznat daň a její výši uvést v daňovém přiznání.

5.5.2 Nákup zboží a služeb od dodavatelů v tuzemsku

- Nákup zboží od neplátce - společnost nakoupila materiál do výroby od neplátce DPH z tuzemska:

Základ v Kč:	5 070,00 Kč
DPH v Kč:	0,00 Kč
Celkem v Kč:	5 070,00 Kč

Společnost zaúčtovala fakturu ve svém informačním systému následujícím způsobem:

ÚČTOVACÍ PŘEDPIS

Pol.	Účet	Středisko	Zakázka	Činnost	Dealer	KDPH	Má dáti	Dal Podpis
1	111/001				LUV	NTN99	5 070,00	0,00
31	001	321/001			LUV		0,00	5 070,00

REKAPITULACE

Měna faktury:	Kč
Celkem:	5 070,00 Kč
Záloha:	0,00 Kč
Měna účetnictví:	Kč
Celkem:	5 070,00 Kč
Záloha:	0,00 Kč
Kurz:	1,0000 / 1

Obr. 21: Zaúčtování faktury v informačním systému Karat

Protože společnost přijala plnění od neplátce DPH, nebude nikde účtovat o DPH a toto plnění tedy ani neuvede v daňovém přiznání.

b) Společnost odebrala službu ve snížené sazbě od plátce daně:

Společnost si objednala u Zdravotního ústavu v Ostravě vstupní lékařskou prohlídku nových zaměstnanců. Tato služba spadá do snížené sazby DPH ve výši 15 %.

Rekapitulace DPH dle faktury:

Základ v Kč:	1 235,00 Kč
DPH v Kč:	185,25 Kč
Zaokrouhlení:	-0,25 Kč
Celkem s DPH v Kč:	1 420,00 Kč
Sazba DPH:	15 %

Společnost zaúčtovala fakturu ve svém informačním systému následujícím způsobem:

vstupní prohlídka zaměstnanci VS

ÚČTOVACÍ PŘEDPIS

Pol. Účet	Středisko	Zakázka	Činnost	Dealer	KDPH	Má dáti	Daň Podpis
1 527/003	3				NTN15	1 235,00	0,00
10 001 343/100	3				NTN15	185,25	0,00
31 001 321/001				JVA		0,00	1 420,00
31 499 548/001	1			JVA		-0,25	0,00

REKAPITULACE

Měna faktury:	Kč
Celkem:	1 420,00 Kč
Záloha:	0,00 Kč
Měna účetnictví:	Kč
Celkem:	1 420,00 Kč
Záloha:	0,00 Kč
Kurz:	1,0000 / 1

Obr. 22: Zaúčtování faktury v informačním systému Karat

Základ daně a daň bude uvedena v daňovém přiznání, společnost XYZ, a.s. má nárok na odpočet daně.

c) Nákup zboží od plátce v tuzemsku se základní sazbou DPH:

Dlouhodobý dodavatel z tuzemska poslal společnosti XYZ, a.s. fakturu za výkresy. Faktura vystavená v měně EUR má rozdílné evidenční číslo daňového dokladu a variabilní symbol, to je třeba rozlišovat a správně zaevidovat v informačním systému pro potřeby kontrolního hlášení a také pro generování úhrad ze systému do banky, aby poté dodavatel správně identifikoval a přiřadil platbu k faktuře. Protože je faktura vystavena v měně EUR, musí dodavatel na faktuře uvést také přepočtení základu a daně do Kč.

Rekapitulace DPH dle faktury:

Základ v EUR:	1 339,00 EUR
DPH v EUR:	281,24 EUR
Celkem s DPH v EUR:	1 620,50 EUR
Základ v Kč:	36 186,81 Kč
DPH v Kč:	7 599,10 Kč
Celkem s DPH v Kč:	43 785,91 Kč
Sazba DPH:	21 %
Směnný kurz:	27,020 Kč

Společnost zaúčtovala fakturu ve svém informačním systému následujícím způsobem:

ÚČTOVACÍ PŘEDPIS

Pol.	Účet	Středisko	Zakázka	Činnost	Dealer	KDPH	Má dáti	Dal Podpis
1	111/001				JPU	NTN21	36 186,81	0,00
10	001 343/150				JPU	NTN21	7 599,10	0,00
31	001 321/001				JPU		0,00	43 785,91

REKAPITULACE

Měna faktury:	€
Celkem:	1 620,50 €
Záloha:	0,00 €
Měna účetnictví:	Kč
Celkem:	43 785,91 Kč
Záloha:	0,00 Kč
Kurz:	27,0200 / 1

Obr. 23: Zaúčtování faktury v informačním systému Karat

Kurz na vystavené faktuře se shoduje s kurzem, který společnost XYZ, a.s. použila při zaúčtování faktury. V případě, že by kurz společnosti XYZ, a.s. byl jiný, použije při zaúčtování tento jiný kurz. Společnost pro přepočítání cizích měn na Kč používá denní kurz ČNB. Společnost opět toto plnění vykáže v daňovém přiznání a uplatní si nárok na odpočet daně.

5.5.2.1 Skonto

Společnost XYZ, a.s. také využívá u svých dodavatelů možnost skonta. V tuzemsku obvykle dodavatel – poskytovatel skonta – vystaví odběrateli fakturu s platební podmínkou např. splatnost 45 dnů, platba do 30 dnů skonto 3 %. Společnost zaúčtuje fakturu a uhradí cenu sníženou o skonto.

Společnost obdržela fakturu za zboží od tuzemského dodavatele v EUR s možností využití skonta.

Rekapitulace DPH dle faktury:

Základ v EUR:	346,72 EUR
DPH v EUR:	72,81 EUR
Celkem s DPH v EUR:	419,53 EUR
Základ v Kč:	9 368,37 Kč
DPH v Kč:	1 967,33 Kč
Celkem s DPH v Kč:	11 335,70 Kč
Sazba DPH:	21 %

Pro přepočítání na fakturu byl použit kurz ČNB 27,020 Kč/EUR.

Společnost zaúčtovala fakturu ve svém informačním systému následujícím způsobem:

ÚČTOVACÍ PŘEDPIS

Pol. Účet	Středisko	Zakázka	Činnost	Dealer	KDPH	Má dáti	Dal Podpis
1 111/001				JSV	NTN21	9 368,37	0,00
10 001 343/150				JSV	NTN21	1 967,33	0,00
31 001 321/001				JSV		0,00	11 335,70

REKAPITULACE

Měna faktury:	€
Celkem:	419,53 €
Záloha:	0,00 €
Měna účetnictví:	Kč
Celkem:	11 335,70 Kč
Záloha:	0,00 Kč
Kurz:	27,0200 / 1

Obr. 24: Zaúčtování faktury v informačním systému Karat

Po skončení příslušného kalendářního měsíce pošle dodavatel společnosti opravný daňový doklad na skonta, která byla využita během celého kalendářního měsíce. Společnost tento doklad také zaúčtuje.

VS faktury	Dat.vyst.	Dat.spl.	Dat.uhr.	Způsob výpočtu	%	Dni	Výše skonta	Měna	Kurz / množ.	Částka
2017100498	27.01.2017	13.03.2017	21.02.2017	Počet dní po vystavení	3,0	25	-12,59 €	€	27,0200 1	-340,18 Kč
Celkem										-340,18 Kč

DPH - DAŇOVÝ DOKLAD

Kód DPH	Sazba	Základ	Daň
NTN21	21,0	-281,14 Kč	-59,04 Kč
Celkem		-281,14 Kč	-59,04 Kč

CELKEM

Základ a DPH:	-340,18 Kč
----------------------	-------------------

Obr. 25: Zaúčtování faktury v informačním systému Karat

Toto je třeba promítnout do daňového přiznání, původní daň na vstupu se sníží.

5.5.3 Přenesení daňové povinnosti v tuzemsku

Společnost se setkává s přenesení daňové povinnosti na vstupu (např. malířské služby, montážní práce) i na výstupu (společnost každý měsíc prodává odpad).

Společnost XYZ, a.s. si u společnosti ze Strážnice, plátce DPH, objednala servis plynových zářičů a v únoru 2017 obdržela fakturu s informací „daň odvede zákazník.“

Rekapitulace DPH dle faktury:

Základ v Kč: 7 210,00 Kč

DPH v Kč: 0,00 Kč

Celkem s DPH v Kč: 7 210,00 Kč

Sazba DPH: 21 %

Základ pro režim přenesení daňové povinnosti v základní sazbě DPH: 7 210,00 Kč

Společnost zaúčtovala fakturu ve svém informačním systému následujícím způsobem:

ÚČTOVACÍ PŘEDPIS							
Pol. Účet	Středisko	Zakázka	Činnost	Dealer	KDPH	Má dát	Dal Podpis
1 511/003	1			LUV	NPS21	7 210,00	0,00
10 001 343/350	1			LUV	NPS21	1 514,10	0,00
15 001 343/350	1			LUV	STS21	0,00	1 514,10
31 001 321/001				JSV		0,00	7 210,00

REKAPITULACE	
Měna faktury:	Kč
Celkem:	7 210,00 Kč
Záloha:	0,00 Kč
Měna účetnictví:	Kč
Celkem:	7 210,00 Kč
Záloha:	0,00 Kč
Kurz:	1,0000 / 1

Obr. 26: Zaučtování faktury v informačním systému Karat

Toto plnění spadá do základní sazby DPH, společnost XYZ, a.s. musí vypočítat příslušnou daň, kterou musí odvést.

Společnost XYZ, a.s. dodala dlouholetému dobřeteli, společnosti ze Slušovic (plátcí DPH) kovový odpad, vystavila fakturu bez DPH, na které uvedla text „§ 92a výši daně je povinen přiznat plátce, pro kterého je plnění uskutečněno. Sazba 21 %. Daň odvede zákazník.“

Rekapitulace DPH dle faktury:

Základ v Kč: 7 056,00 Kč

DPH v Kč: 0,00 Kč

Celkem s DPH v Kč: 7 056,00 Kč

Společnost zaúčtovala fakturu ve svém informačním systému následujícím způsobem:

FR	Dn	Řd	ID	Čítač	Poř.	Pol.	Úč.měsíc	Dat.úč.př.	Účet	Středisko	Má dáti	Dal	Text
17	FV	01	01	00000028	1		1 2017/01	19.01.2017	642/002	3		0,00	7 056,00
17	FV	01	01	00000028	1		2 2017/01	19.01.2017	311/001	3		7 056,00	0,00*** Předpis

Obr. 27: Zaúčtování faktury v informačním systému Karat

Tuto skutečnost – přenesení daňové povinnosti dle § 92a – společnost uvede do svého daňového priznání.

5.6 Obchodování vybrané společnosti s EU

Společnost každý měsíc obchoduje jak se zeměmi EU, tak s třetími zeměmi. Převládá dovoz zboží či dodání zboží z členských zemí EU, vývoz zboží není tak častý.

Ověření DIČ dodavatelů a odběratelů z členských zemí EU je možné přes tzv. systém VIES, který je dostupný na portálu Evropské komise. Tento systém společnost pro ověření DIČ využívá, v některých případech to ale nestačí, např. v případě společností se sídlem v Německu nám systém sice potvrdí platnost DIČ, ale už nám nesdělí název a adresu sídla společnosti.

5.6.1 Dodání zboží do členských zemí EU

Společnost XYZ, a.s. dodává nejčastěji své výrobky a služby odběratelům z Německa, Polska, Portugalska, Slovinska a Slovenska.

Společnost dodala zboží odběrateli v Portugalsku, vystavila fakturu v měně EUR a na faktuře uvedla informaci o osvobození od DPH.

Rekapitulace DPH dle faktury:

Základ v EUR	3 241,00 Kč
DPH v EUR	0,00 Kč
Celkem s DPH v EUR:	3 241,00 Kč

Společnost také na fakturu uvedla odkaz na příslušné znění zákona o DPH, dle kterého je faktura vystavena bez DPH:

The delivery is free of taxes as internal common delivery according to §64, Article 1, Law num. 235/2004.

Společnost zaúčtovala fakturu ve svém informačním systému následujícím způsobem:

FR	Dn	Řd	ID	Čítač	Poř.	Pol.	Úč.měsíc	Dat.úč.př.	Účet	Středisko	Má dáti	Dal	Text
17	FV	02	01	00000050	1	1	2017/02	17.02.2017	642/001	1		0,00	78 358,00
17	FV	02	01	00000050	1	2	2017/02	17.02.2017	642/001	1		0,00	9 213,82
17	FV	02	01	00000050	1	3	2017/02	17.02.2017	311/002	1		87 571,82	0,00*** Předpis

Obr. 28: Zaúčtování faktury v informačním systému Karat

Společnost toto plnění uvede do daňového přiznání, i když je z pohledu společnosti osvobozeno od daně.

5.6.2 Dodání zboží od dodavatelů z členských zemí EU

Společnost nejčastěji nakupuje zboží a služby u dodavatelů v Německu, Itálii a Španělsku. Obchodování s Itálií hodnotím jako nejsložitější, italský dodavatel často vystaví fakturu, která nemá potřebné údaje, aby společnost mohla provést SEPA platbu (např. na faktuře chybí IBAN). Společnosti také uvádí název zboží a další údaje na faktuře ve svém mateřském jazyce, je pak administrativně náročnější správně zaúčtovat fakturu a vykázat ji v Intrastatu.

Společnost XYZ, a.s. nakoupila zboží u italského dodavatele, který jí poslal fakturu v EUR bez DPH.

Rekapitulace DPH na faktuře:

Základ v EUR:	1 730,00 EUR
DPH v EUR:	0,00 EUR
Celkem s DPH v EUR:	1 730,00 Kč

Společnost zaúčtovala faktury ve svém informačním systému následujícím způsobem:

ÚČTOVACÍ PŘEDPIS

Pol.	Účet	Středisko	Zakázka	Činnost	Dealer	KDPH	Má dáti	Dal Podpis
1	111/001				LMI	NEZ21	46 744,60	0,00
10 001	343/450				LMI	NEZ21	9 816,40	0,00
15 001	343/450				LMI	SEZ21	0,00	9 816,40
31 001	321/002				JSV		0,00	46 744,60

REKAPITULACE

Měna faktury:	€
Celkem:	1 730,00 €
Záloha:	0,00 €
Měna účetnictví:	Kč
Celkem:	46 744,60 Kč
Záloha:	0,00 Kč
Kurz:	27,0200 / 1

Obr. 29: Zaúčtování faktury v informačním systému Karat

Společnost musí přijatou fakturu zaúčtovat v Kč, zařadit přijaté plnění do správné sazby DPH, vypočítat daň v Kč a tuto skutečnost vykázat v daňovém přiznání, kdy na jedné straně přizná daň a na straně druhé má nárok na odpočet této daně.

Dalším případem je nákup zboží pro německou provozovnu společnosti XYZ, a.s. od dodavatele z Německa. Tento dodavatel vystavil společnosti fakturu v EUR včetně DPH (toto zboží spadá do základní sazby DPH ve výši 19 %), protože zboží nepřekročilo hranice Německa, dodavatel na faktuře uvedl DIČ, pod kterým je společnost XYZ, a.s. registrována k dani v Německu.

Rekapitulace DPH dle faktury:

Základ v EUR: 15 818,40 EUR

DPH v EUR: 3 005,49 EUR

Celkem s DPH v EUR: 18 823,89 Kč

Sazba DPH: 19 %

Společnost zaúčtovala fakturu ve svém informačním systému v měně Kč následujícím způsobem:

ÚČTOVACÍ PŘEDPIS

Pol. Účet	Středisko	Zakázka	Činnost	Dealer	KDPH	Má dáti	Dal Podpis
1 111/001				OPA	NTN99	427 413,17	0,00
2 345/007				OPA	NTN99	81 208,34	0,00
31 001 321/002				OPA		0,00	508 621,51

REKAPITULACE

Měna faktury:	€
Celkem:	18 823,89 €
Záloha:	0,00 €
Měna účetnictví:	Kč
Celkem:	508 621,51 Kč
Záloha:	0,00 Kč
Kurz:	27,0200 / 1

Obr. 30: Zaučtování faktury v informačním systému Karat

Společnost toto plnění v daňovém priznání v ČR vůbec nevykáže. Originál faktury je třeba poslat poštou do německé provozovny, protože toto plnění vykáže a nárok na odpočet daně uplatní v Německu. Vrácení DPH je řešeno kvartálně, doklady za uplynulé kalendářní čtvrtletí musí být zaslány daňovému poradci do Německa k 20. dni měsíce, který následuje po uplynutí příslušného kalendářního čtvrtletí. Podrobněji se tomuto tématu věnuje kapitola 5.4.7.

5.7 Obchodování vybrané společnosti s třetími zeměmi

5.7.1 Vývoz zboží a poskytnutí služeb odběratelům ze třetích zemí

Společnost dodává své výrobky a služby také do třetích zemí, jako příklad jsem vybrala přefakturaci cestovních nákladů ruskému odběrateli, plátcí DPH, faktura byla vystavena v měně EUR.

Rekapitulace DPH na faktuře:

Základ v EUR	4 325,00 EUR
DPH v EUR	0,00 EUR
Celkem s DPH v EUR:	4 325,00 EUR
Základ v Kč	116 861,50 Kč
DPH v Kč	0,00 Kč
Celkem s DPH v Kč:	116 861,50 Kč
Kurz 27,020 Kč	

Na faktuře je uvedena poznámka, že místo dodání není v EU.

Společnost zaúčtuje fakturu ve svém informačním systému následujícím způsobem:

Položka	MD	DAL	v EUR	v CZK	Středisko	Zakázka
Fly tickets, taxi	311 004	602 003	900,00	24 318,00	1	
Sevice no: 11103634	311 004	602 003	3 425,00	92 543,50	1	
Vývoz služby - 0% 3.země	311 004	343 002	0,00	0,00		
Doklad celkem	Kurz 27,02000		4 325,00	116 861,50		

Obr. 31: Zaúčtování faktury v informačním systému Dialog D3000

Společnost toto plnění musí promítnout do daňového přiznání, i když je toto plnění osvobozeno od DPH.

5.7.2 Dovoz zboží ze třetích zemí

Společnost nejčastěji dováží zboží ze Švýcarska a Taiwanu. Dodavatel z Taiwanu prodal společnosti XYZ, a.s. materiál a poslal jí fakturu v EUR za zboží a dopravu. Na faktuře je uvedena celková částka ve výši 2 343,- EUR a jako místo dodání Czech Republic.

Rekapitulace DPH dle faktury:

Základ v EUR:	2 343,00 EUR
DPH v EUR:	0,00 EUR
Celkem s DPH v EUR:	2 343,00 EUR

Společnost zaúčtovala fakturu ve svém informačním systému následujícím způsobem v Kč:

ÚČTOVACÍ PŘEDPIS								
Pol.	Účet	Středisko	Zakázka	Činnost	Dealer	KDPH	Má dáti	Dal Podpis
1	111/001				LMI	NTN99	63 307,86	0,00
31	001 321/003				LMI		0,00	63 307,86

REKAPITULACE	
Měna faktury:	€
Celkem:	2 343,00 €
Záloha:	0,00 €
Měna účetnictví:	Kč
Celkem:	63 307,86 Kč
Záloha:	0,00 Kč
Kurz:	27,0200 / 1

Obr. 32: Zaúčtování faktury v informačním systému Karat

DPH je řešeno v momentě, kdy společnost obdrží tzv. JSD (jednotný správní dokument) od celního úřadu (Příloha P I). JSD je to dokument, kterým je zboží propuštěno do celního režimu při dovozu zboží do České republiky nebo při vývozu z EU. Po obdržení JSD společnost vypočítá DPH z částky uvedené v JSD přepočtené na Kč, nikoliv z částky uvedené na faktuře, toto zboží spadá do základní sazby DPH, a tuto skutečnost v systému zaúčtuje. Společnost si tedy DPH sama vyměří a zároveň bude nárokovat jeho odpočet.

ÚČTOVACÍ PŘEDPIS

Pol. Účet	Středisko	Zakázka	Činnost	Dealer	KDPH	Má dát	Dal Podpis
1 395/001				LMI	NZZ21	64 068,00	0,00
2 395/001				LMI	SZZ21	0,00	64 068,00
10 001 343/650				LMI	NZZ21	13 454,30	0,00
15 001 343/650				LMI	SZZ21	0,00	13 454,30

REKAPITULACE

Měna faktury:	Kč
Celkem:	0,00 Kč
Záloha:	0,00 Kč
Měna účetnictví:	Kč
Celkem:	0,00 Kč
Záloha:	0,00 Kč
Kurz:	1,0000 / 1

Obr. 33: Zaučtování JSD v informačním systému Karat

5.7.3 Poskytnutí služby dodavatelem ze třetí země

Společnost obdržela fakturu v měně rubl za služby poskytnuté právníkem v Rusku. Místem plnění bylo sídlo tohoto plátce v Rusku, tj. ve třetí zemi.

Základ v RUB: 50 000,00 RUB

DPH v RUB: 0,00 RUB

Celkem s DPH v RUB: 50 000,00 RUB

Přepočet do Kč:

Společnost pro potřeby účetnictví přepočela fakturu do Kč a zaúčtovala ji ve svém informačním systému následujícím způsobem:

MD	DAL	Středisko	Zakázka	v RUB	v CZK	Základ DPH v CZK
315 010	321 008			50 000,00	17 428,00	
395 000	321 008			-50 000,00	-17 428,00	
395 000	321 008			50 000,00	17 428,00	
343 001	321 008			0,00	0,00	0,00
343 012	321 008			-10 500,00	-3 659,90	0,00
343 011	321 008			10 500,00	3 659,90	0,00
Doklad celkem		Kurz ,34856		50 000,00	17 428,00	0,00

Obr. 34: Zaučtování faktury v informačním systému Dialog D3000

Společnost si vypočítala DPH, plnění spadá do základní sazby daně ve výši 21 %, a zároveň má nárok na odpočet daně. Tyto údaje také uvedla v daňovém přiznání.

Faktura v rublech se ukázala jako komplikace, jakmile společnost chtěla provést úhradu této faktury v rublech. Zadání platby je přes internetové bankovníctví poměrně komplikované, je třeba zadat přesný název příjemce platby, adresu, kód plnění, které ruský dodavatel poskytl, a další podrobnosti. Proto se společnost snaží o to, aby jí dodavatelé ze třetích zemí posílali faktury v EUR.

5.8 Promítnutí uvedených příkladů do daňového přiznání

I. Zdanitelná plnění				
	sazba	f.	Základ daně	Daň na výstupu
Dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku (§ 13, § 14, § 8) (?)	základní 1		14 113	2 964
	snižená 2			
Pořízení zboží z jiného členského státu (§ 16, §17 odst. 6 písm. e), § 19 odst. 3) (?)	základní 3		46 745	9 816
	snižená 4			
Přijetí služby s místem plnění podle § 9 odst. 1 od osoby registrované k dani v jiném členském státě (?)	základní 5			
	snižená 6			
Dovoz zboží (§ 23) (?)	základní 7		64 068	13 454
	snižená 8			
Pořízení nového dopravního prostředku (§ 19 odst. 4) (?)	9			
Režim přenesení daňové povinnosti (§ 92a) - odběratel zboží nebo příjemce služeb (?)	základní 10		7 210	1 514
	snižená 11			
Ostatní zdanitelná plnění, u kterých je povinnost přiznat daň při jejich přijetí (§ 108) (?)	základní 12		17 428	3 660
	snižená 13			

Obr. 35: Formulář daňového přiznání EPO2 - Zdanitelná plnění (Daňový portál)

II. Ostatní plnění a plnění s místem plnění mimo tuzemsko s nárokem na odpočet daně	
	ř. Hodnota
Dodání zboží do jiného členského státu (§ 64) (?)	20 87 572
Poskytnutí služeb s místem plnění v jiném členském státě vymezených v § 102 odst. 1 písm. d) a ods.2 (?)	21
Vývoz zboží (§ 66) (?)	22
Dodání nového dopravního prostředku osobě neregistrované k dani v jiném členském státě (§ 19 odst. 4) (?)	23
Zasílání zboží do jiného členského státu (§ 8) (?)	24
Režim přenesení daňové povinnosti (§ 92a) - dodavatel zboží nebo poskytovatel služeb (?)	25 7 056
Ostatní uskutečněná plnění s nárokem na odpočet daně (např. § 24a, § 67, § 68, § 69, § 70, § 89, § 90, § 92) (?)	26 116 862

Obr. 36: Formulář daňového přiznání EPO2 - Ostatní plnění (Daňový portál)

IV. Nárok na odpočet daně					
	sazba	ř.	Základ daně	V plné výši	Krácený odpočet
Z přijatých zdanitelných plnění od plátců (?)	základní	40	45 274	9 507	
	snížená	41	1 235	185	
Při dovozu zboží, kdy je správcem daně celním úřad (?)		42			
Ze zdanitelných plnění vykázaných na řádcích 3 až 13 (?)	základní	43	135 451	28 444	
	snížená	44			
Korekce odpočtů daně podle § 75 odst. 4, § 77, § 79 a § 79c (?)		45			
Odpočet daně celkem (40+41+42+43+44+45) (?)		46		38 136	
Hodnota pořízeného majetku vymezeného v § 4 odst. 4 písm. d) a e) (?)		47			

Obr. 37: Formulář daňového přiznání EPO2 – Nárok na odpočet daně (Daňový portál)

VI. Výpočet daně	
	ř. Hodnota
Úprava odpočtu daně (§ 78 až § 78d) (?)	60
Vrácení daně (§ 84) (?)	61
Daň na výstupu (součet 1 až 13 - 61 + daň podle § 108 jinde neuvedená) (?)	62 31 408
Odpočet daně (46 V plné výši+52 Odpočet+53 Změna odpočtu+60) (?)	63 38 136
Mastní daň (62-63) (?)	64 0
Nadměrný odpočet (63-62) (?)	65 6 728

Obr. 38: Formulář daňového přiznání EPO2 – Výpočet daně (Daňový portál)

5.8.1 Nákup zboží a služeb v zemích EU – nárok na vrácení DPH

Protože zaměstnanci společnosti hodně cestují a tráví v zemích EU delší dobu, společnost žádá o vrácení DPH za zboží a služby, které v příslušné členské zemi nakoupila.

Nejvíce zboží a služeb čerpala společnost v Německu, kde má provozovnu a přes tuto provozovnu a jejího daňového poradce žádá čtvrtletně o vrácení DPH nejčastěji za ubytovací služby (sazba DPH 7 %), pohonné hmoty a zboží (sazba DPH 19 %) a také za zboží

z přijatých faktur. Pokud německý dodavatel dodává zboží do německé provozovny společnosti, tj. zboží neopustí území Německa, německý dodavatel fakturuje zboží s DPH ve výši 19 %. Každá členská země má svá specifika, kdy nelze o vrácení DPH žádat. Většinou to jsou stravovací služby, tabákové výrobky, v některých zemích i pohonné hmoty a za určitých podmínek i ubytovací služby. V Německu nelze žádat o vrácení daně za stravování, proto v případě faktur za ubytování se snídaní je třeba DPH za snídaně vyloučit z vratky.

Společnost také žádala o vrácení DPH za kalendářní rok 2015 v Rakousku, Maďarsku a Slovensku, kde zaměstnanci společnosti strávili delší dobu, a žádost o vrácení DPH se vyplátilo zpracovat, protože částka, kterou si společnost v jednotlivých zemích nárokovala, se pohybovala kolem 20 000,- Kč. Žádost lze podat, pokud nárokováná hodnota DPH činí částku ve výši 50,- EUR (v zemích, kde je zavedena jiná měna než EUR, je to ekvivalentní částka odpovídající 50,- EUR). Žádost o vrácení DPH ze zemí EU je třeba podat do 30. 9. v roce následujícím po roce, za který žádáme vrácení DPH. Společnost XYZ, a.s. formuláře žádostí, včetně naskenovaných faktur, vyplnila a uložila na Daňovém portálu, přes který je také odeslala prostřednictvím své datové schránky.

Informace o podaných žádostech (přehled)

Referenční číslo	Stát refundace	Žádost/Opr.žád.	Verze žádosti	Období od	Období do	Stav	Lhůta vyřízení v EU od	Přijato rozhodnutí	Bankovní účet - IBAN Code
CZ6839550	HU	Nová	10.03.2016 09:34:33	1.1.2015	31.12.2015	Doručeno EU	17.3.2016	☐	CZ95080000000000003655512
CZ6837840	AT	Nová	09.03.2016 14:35:08	1.1.2015	31.12.2015	Doručeno EU	14.3.2016	☒	CZ95080000000000003655512
CZ6821254	SK	Nová	03.03.2016 11:40:23	1.1.2015	31.12.2015	Doručeno EU	7.3.2016	☒	CZ95080000000000003655512
CZ1058939	SK	Nová	27.09.2010 11:50:06	1.1.2009	31.12.2009	Doručeno EU	29.9.2010	☒	CZ3668000000001080002325

Počet záznamů: 4 [rozbalit vše](#) [zabalit vše](#)

Počet řádků: [10](#) [30](#) [50](#) [Vše](#)

Obr. 39: Evidence žádostí o vrácení DPH společnosti XYZ, a.s. (Daňový portál)

Česká finanční správa tyto žádosti přeposle na příslušný finanční úřad členské země a pokud tento úřad potřebuje doplnit nějaké informace, spojí se s žadatelem nejčastěji přes kontaktní email, který žadatel uvede v žádosti. Žadatel také může stav své žádosti sledovat na Daňovém portálu. Vyrozmění o schválení či zamítnutí žádosti o vrácení DPH dojde žadateli emailem (např. v případě Maďarska) nebo se objeví přímo u příslušné žádosti na Daňovém portálu. Finanční správa příslušné země EU má na vyřízení žádostí lhůtu 4 měsíce, která ale v některých zemích nebývá dodržena, např. v Maďarsku byla lhůta překročena, i když místní Finanční správa nepožadovala žádné dodatečné informace.

Žádosti byly úspěšné v Maďarsku a Slovensku (slovenský finanční úřad požadoval uvést názvy a DIČ slovenských odběratelů, kterým společnost dodávala nějaké plnění), v Rakousku je situace složitější.

Pokud se společnost chce vyhnout poměrně náročné administrativě, která souvisí s žádostí o vrácení DPH, může využít služeb daňového poradce nebo specializovaných společností, které si za tuto proceduru účtují určité procento z částky, která se jim podaří vyžádat. Toho společnost nevyužila a náročnou administrativu zpracovala sama. Společnost také uvažovala o vrácení DPH z Polska, ale dle zkušeností daňových poradců je Polsko zemí, která žádosti o vrácení DPH v mnoha případech zamítá (Polsko uznává pouze řádné daňové doklady, tzv. „VAT faktura“) a nelze uplatnit DPH za ubytovací služby a pohonné hmoty, které by v případě vybrané společnosti tvořily většinu vratky DPH.

5.9 Chyby, které se mohou vyskytnout u výrobní společnosti v oblasti DPH

Při účtování a vykazování DPH dochází nebo může docházet u výrobní společnosti XYZ, a.s. k následujícím chybám:

- 1) Chyba obsluhy, tj. lidského faktoru, kdy osoba, která zavádí daňový doklad do evidence, si neověří dodavatelem společnost v dostupných rejstřících, např. zda není nespolehlivý plátcem, v insolventi, konkurzu, je třeba si také ověřit základní údaje dodavatele jako je název a sídlo dodavatele, IČ, DIČ,
- 2) Faktura je chybně zadána do systému mezi daňové doklady, ačkoliv se jedná např. o proforma fakturu,
- 3) Osoba, která zadává fakturu do informačního systému, zadá chybně některé důležité údaje, jako je DIČ, kód DPH, datum vystavení, DUZP, v případě naší společnosti je u některých dodavatelů, kteří poskytují skonto, důležité i datum splatnosti, aby naše společnost mohla skonto využít,
- 4) Chyby v kontrolním hlášení, např. asistentka při zadávání daňového dokladu do systému uvede chybné evidenční číslo faktury, nebo společnost neuvede svůj identifikátor datové schránky,
- 5) Společnost nezareaguje včas na výzvu finančního úřadu k podání vysvětlení ke kontrolnímu hlášení, protože osoba zodpovědná za obsluhu datové schránky společnosti se opomene denně do datové schránky přihlásit a zkontrolovat ji,

- 6) Fakturantka, která vystavuje faktury, si údaje odběratelské společnosti neověří ve veřejně dostupných rejstřících (název společnosti, sídlo, IČ, DIČ, zda není nespolehlivý plátcce, v insolvenční atd.), případně u odběratele z třetích zemí nemá dostatek informací, neověří si správný název a DIČ společnosti alespoň emailovou cestou u odběratele,
- 7) Fakturantka vystaví fakturu s chybnou sazbou DPH,
- 8) Fakturantka nevystaví daňový doklad na přijatou platbu, odvede pozdě daň a musí správci daně uhradit sankce,
- 9) Účetní, která účtuje faktury, nezná aktuální informace z oblasti DPH, neorientuje se v zákoně o DPH,
- 10) Účetní si nehlídá u uhrazených zálohových faktur, zda k těmto zálohovým fakturám došel také daňový doklad na přijatou platbu,
- 11) Účetní neobdrží při dodání zboží ze třetích zemí JSD a společnost si vyměří DPH a uplatní nárok na odpočet pouze na základě přijaté faktury,
- 12) Společnost nevyužívá efektivně služeb daňového poradce u složitějších případech v oblasti DPH.

6 NÁVRH OPATŘENÍ NA ZAMEZENÍ CHYB U VYBRANÉ SPOLEČNOSTI V PŘÍPADĚ OBCHODOVÁNÍ SE ZEMĚMI EU A TŘETÍMI ZEMĚMI

Navrhnout opatření v oblasti DPH není jednoduché. Problematika DPH je svázána jak českou legislativou, tak předpisy a směrnicemi EU.

6.1 Návrh opatření uvnitř společnosti

6.1.1 Implementace nového informačního systému

Společnost XYZ, a.s. již jedno důležité opatření pro zamezení chyb v daňové a účetní oblasti provedla: implementovala nový informační systém Karat v rámci celé společnosti, který by měl sloužit k přesnější a důkladnější evidenci veškerých dokladů. Potřeba zavedení nového systému vyvstala v roce 2016, kdy se stávající systém ukázal jako již naprosto nevyhovující zejména pro oblast účetnictví a daňové evidence, proběhlo výběrové řízení, ve kterém zvítězil informační systém Karat. Ihned se začalo s implementací systému, se školením zaměstnanců a testováním systému tak, aby mohl být nasazen do ostrého provozu od 1. 1. 2017. To se podařilo a systém je využíván od nákupu přes sklady, výrobu, účetnictví až po manažerské výstupy.

Systém má v sobě zabudovány různé kontrolní mechanismy, které ale fungují za podmínky, že uživatel zadá do systému správná data.

Základem je správně zavést do systému odběratelské a dodavatelské společnosti. Již na této úrovni je třeba správně zapsat do systému firmu jako plátce z tuzemska, neplátce, plátce z EU či třetích zemí, tato informace se zapisuje v dalším kroku při zadávání faktur – daňových dokladů.

6.1.2 Zpřesnění evidence faktur v systému

Základem při evidenci faktur je zápis faktury do správné řady. Systém rozlišuje následující řady faktur:

- zálohové,
- tuzemské daňové doklady,
- plnění přijatá z EU,

- dovoz zboží či služby ze třetích zemí,
- plnění přijatá z Německa do německé provozovny společnosti (slouží pro evidenci německé DPH).

Na jednotlivých fakturách se dále vyplňuje datum uskutečnění zdanitelného plnění, zde funguje kontrolní mechanismus tím způsobem, že např. hlídá, aby DUZP nebylo vyšší než datum vystavení faktury, a aby byl vybrán správný měsíc pro přiznání k DPH. Naprosto zásadní je výběr správného interního kódu DPH, kontrola systému spočívá v tom, že pokud by dodavatel byl v systému zadán jako neplátce daně a u faktury by byl vybrán kód NTZ21 (struktura kódů - viz Příloha P II), systém zahlásí, že nesouhlasí údaje týkající se DPH zadané u dodavatele a kód DPH na faktuře.

Registrace k DPH	Plátce	▼	
Stát registrace k DPH/DIČ	CZ ...	CZ48108031 ...	
Osvědčení k DPH/Datum	Ano ▼	21.03.2017 📅	
DPH z plateb	Ne ▼		
DIČ (Daň z příjmu)			
EORI			
Sídlo/Fakturační místo	Ano ▼	Ano ▼	
Korespondenční/Dodací místo	Ano ▼	Ano ▼	
Synchronizace údajů	Ano - spravuj v partnerech ▼		
<hr/> <hr/>			
* Upřesnění			
Platnost/Ověření/Předběžný	Ano ▼	Ne ▼	Ne ▼

Obr. 40: Základní údaje týkající se DPH zadané u obchodního partnera

▼ Datum, období, nárok na odpočet DPH

Datum přijetí/Uskuteč./Úč.měsíc	20.02.2017	20.02.2017	2017/02
DUZP/Měsíc DPH nárok	07.02.2017	2017/02	
Datum vystavení/Splatnosti	08.02.2017	25.03.2017	

▼ Povinnost přiznat daň

Datum/Kurz/Měsíc DPH přizn.	01.01.1901	1,0000	/	...
-----------------------------	------------	--------	---	-----

---

▼ Režim DPH

Povaha transakce DPH	NRT	Plátce z tuzemska	
Daňový režim dokladu/Stát DPH	S daní	CZ	
ID měny DPH cizí			
KKL DPH cizí/Kurz/Množství	...	0,0000	0
DPH z plateb/Datum zrušení	Ne	01.01.1901	

Obr. 41: Základní údaje týkající se DPH zadané u faktury

▼ Daňová rekapitulace

Kód DPH	NTN21	CZ	21% NO - nákup v tuzemsku od plátců (40)	T
Kód DPH výstupu		Nezadáno		
Základ/DPH v měně operace	654,67	137,48	EUR	...
Datum/KKL/Kurz/Kurz.Množství	07.02.2017	HLA	27,0200	1
Základ/DPH v kurzu DPH [MÚ]	17 689,18	3 714,73	CZK	
Základ/DPH v kurzu účet. [MÚ]	17 689,18	3 714,73	CZK	
Základ v měně saldokonta	654,67	EUR	...	
Základ/DPH v měně DPH	0,00	0,00		

Obr. 42: Rozpis základu a DPH na faktuře

K faktuře je třeba také správně uvést evidenční číslo daňového dokladu a variabilní symbol, tyto dva údaje se mohou lišit, správné evidenční číslo faktury je důležité pro kontrolní hlášení. Dalším opatřením v této oblasti je, že fakturu zadává do systému jiná osoba, než která ji účtuje, tzn. je zde dvojitá kontrola správného zadání faktury.

Analogicky je tento systém zaveden u vydaných faktur, tj. jedna osoba faktury vystavuje a druhá osoba je účtuje. Vydané faktury jsou pro potřeby DPH rozděleny do následujících 4 řad faktur:

- zálohové faktury,

- tuzemské daňové doklady,
- plnění poskytnutá odběratelům z členských zemí EU,
- vývoz zboží a služeb do třetích zemí.

Nový systém také řeší problém při vystavování daňového dokladu na přijatou platbu, tzn., aby byl včas tento daňový doklad vystaven. Dříve toto fungovalo tak, že účetní, která zaúčtovala platbu k vydané zálohové faktuře, sdělila osobě, která vystavovala faktury, informaci o platbě, pokud tak ale neučinila, mohlo dojít k nevystavení daňového dokladu a neodvedení DPH. V novém systému jsou již nastavena hlášení, která se aktivují v momentě, kdy je do systému zadána úhrada vystavené zálohové faktury. Systém pošle hlášení osobě, která vystavuje faktury, že je třeba k příslušné zálohové faktuře vystavit daňový doklad na přijatou úhradu. Došlo tedy k eliminaci chyb lidského faktoru.

Informační systém je ve společnosti nasazen teprve krátkou dobu, nicméně i za tak krátkou dobu se již projevily výhody z jeho nasazení. Evidence na všech úrovních systému je daleko přehlednější a přesnější, společnost získává ze systému detailní výstupy o odběratelích, dodavatelích, výrobě, nákladech na jednotlivé výrobky, pohledávkách, závazcích atd.

6.1.3 Kontrola daňových dokladů na přijatou platbu

Účetní, která účtuje faktury, by měla jednou týdně kontrolovat:

- zda má v evidenci daňové doklady na přijatou platbu v případě přijatých a uhrazených zálohových faktur z tuzemska,
- zda byly vystaveny daňové doklady na přijatou platbu tuzemským odběratelům, kteří uhradili vydané zálohové faktury.

Lhůta pro vystavení daňového doklad je 15 dnů od data přijetí úhrady.

6.1.4 Důsledná kontrola obchodních partnerů

Ve společnosti je třeba zavést důslednou kontrolu obchodních partnerů, nový informační systém převzal evidenci obchodních partnerů z původního systému, ve kterém ale docházelo k duplicitám, protože systém neměl implementovány žádné kontrolní mechanismy, nehlídal, že příslušné IČ či DIČ je již v systému zadáno. Obchodní partneři v novém systému se tedy musí důkladně kontrolovat, případné chyby opravit a případné duplicity odstranit.

U tuzemských odběratelů a dodavatelů je situace poměrně jednoduchá – v ČR máme bezplatný přístup do obchodního rejstříku na internetu, do aplikace ARES Ministerstva financí

a insolvenčního rejstříku. Společnost si tak může ověřit existenci odběratele či dodavatele, jeho IČ, platnost DIČ, zda je spolehlivý plátce. Doporučuji kontrolovat tyto údaje vždy, když dojde od dodavatele daňový doklad a při vystavení faktur odběratelům. Často se v praxi stává, že odběratel či dodavatel změní název společnosti nebo sídlo a nesdělí tuto informaci svým obchodním partnerům. Méně často dochází k případům, kdy odběratel začne používat tzv. skupinové DIČ a nesdělí tuto informaci svým dodavatelům, kteří vystaví fakturu s původním DIČ.

U zahraničních obchodních partnerů je situace složitější – plátce daně ze členských zemí EU si lze bezplatně ověřit v aplikaci VIES vedené Evropskou komisí na internetu. Plátce ze třetí země ale takto snadno ověřit nelze, pokud na faktuře některé údaje chybí nebo máme pochybnosti o jejich správnosti, lze si v některých zemích zaplatit přístup do místního rejstříku a údaje si ověřit, případně doporučuji si dodatečné informace od odběratele/dodavatele vyžádat např. e-mailovou cestou. Daňové doklady z některých třetích zemí jsou vystaveny v mateřském jazyce dané země. Je pak náročné pro českého plátce správně zaúčtovat takový doklad.

6.1.5 Potřeba vzdělávání

V oblasti DPH je třeba se neustále vzdělávat. Účetní, která přiznání k DPH ve společnosti zpracovává, nemusí znát zákon o DPH nazpaměť, je ale třeba se v zákoně velmi dobře orientovat. Minimálně jednou ročně by účetní měla absolvovat odborné školení týkající se DPH, kde bude informována o novinkách v legislativě. Dále by měla mít účetní k dispozici aktuální odbornou literaturu, např. každoroční vydání Úplného znění zákona o DPH. Ve větších firmách, jako je vybraná výrobní společnost, je třeba úzká spolupráce s daňovým poradcem.

6.1.6 Určení správného místa plnění

Velmi problematické může být u některých plnění určení místa plnění. Zákon o DPH vůbec neřeší typický problém výrobních společností, které vyrábí větší stroje a zařízení. V sídle dodavatele v tuzemsku dojde ke kompletní montáži stroje, odběratel si funkčnost tohoto stroje vyzkouší při tzv. předpřejímce. Vše proběhne v pořádku, dodavatel musí stroj rozebrat na menší části, aby byl možný převoz stroje k odběrateli, který ale stroj dále prodává např. na Slovensko. Stroj je tedy dopraven na Slovensko ke konečnému odběrateli a zde dojde k jeho zpětné montáži a uvedení do provozu. Tato zpětná montáž je pak důvo-

dem, aby finanční úřad požadoval registraci českého dodavatele, který provádí montáž, ke slovenské dani.

Další chybou, kterou společnost může udělat, je, že si uplatní odpočet daně, na který nemá nárok.

Při těchto složitějších případech, kdy účetní neumí vyhodnotit dle faktury správné místo plnění, doporučuji spolupráci s daňovým poradcem.

6.1.7 Zařazení zboží či služby do správné sazby DPH

Společnost fakturuje odběratelům za služby a výrobky se sazbou 21 %. Výjimkou je fakturace za pronájem kanceláří dvěma menším firmám, kterým fakturuje za nájem a služby (telefon, elektrická energie, vodné, stočné), kdy vodné a stočné spadá do sazby ve výši 15 %. To je třeba si při fakturaci uvědomit, fakturantka sama volí výši sazby.

Dále může vzniknout problém při přefakturaci např. ubytovacích služeb z Německa, kdy hotel v Německu nám pošle fakturu včetně DPH ve výši 7 %, a my budeme část ubytovacích nákladů přefakturovat společnosti, se kterou jsme na projektu v Německu spolupracovali. Naše společnost XYZ, a.s. si uplatní nárok na odpočet celé částky DPH v Německu, české firmě, se kterou na projektu v Německu spolupracovala, bude tedy fakturovat ubytovací služby bez DPH.

Také dodavatelé z tuzemska fakturují společnosti XYZ, a.s. 99 % zboží a služeb se sazbou 21 %. A právě proto, že přijatá plnění se sazbou DPH ve výši 15 % a plnění plně osvobozená od daně jsou vcelku výjimečná, je třeba, aby účetní pečlivě každý daňový doklad zkontrolovala a případně u nestandardních plnění si ověřila v ZDPH, do které sazby DPH toto plnění spadá.

6.1.8 Žádosti o vrácení DPH uhrazené v členských zemích EU

Osoba, která řešila vrácení DPH za kalendářní rok 2015, kterou společnost XYZ, a.s., resp. její zaměstnanci uhradili v členských zemích EU za zboží a služby, musela procházet veškeré přijaté faktury, pokladní doklady a doklady uhrazené platebními kartami zaměstnanců, které byly založeny v šanonech. To bylo poměrně časově náročné. Asistentka, která eviduje přijaté faktury, a účetní, která účtuje pokladní doklady a platební karty, by měly předávat tyto doklady osobě zodpovědné za podání žádosti o vrácení DPH ihned při zaevidování příslušných dokladů.

Je třeba znát požadavky členských zemí, ze kterých žádáme o vrácení DPH, tj. z jakých služeb a zboží lze žádat o vrácení DPH.

6.1.9 Návrh metodiky pro vybranou společnost

Pro některé výše uvedené návrhy na zlepšení stavu je vhodné vypracovat a zavést metodiku, která bude závazná pro zaměstnance účetního oddělení společnosti XYZ, a.s.

Název účetní jednotky:	XYZ, a.s.
Číslo dokumentu:	1
Název dokumentu:	Povinnosti zaměstnanců ekonomického oddělení při evidenci obchodních partnerů a faktur a účtování faktur
Datum vydání dokumentu:	15. 4. 2017
Datum účinnosti:	1. 7. 2017
Určeno pro:	Ekonomické oddělení
Vydal:	Vedoucí ekonomického oddělení

Povinnosti asistentky účetního oddělení, která zadává do systému přijaté zálohové faktury a daňové doklady od tuzemských dodavatelů, dodavatelů z členských zemí EU a třetích zemí

- 1) Kontrola, zda tato faktura již není v evidenci zadána,
- 2) Kontrola dodavatelské společnosti:
  - tuzemské společnosti v OR a ARESu se zaměřením zejména na:
    - název společnosti
    - sídlo společnosti
    - IČ
    - DIČ a jeho platnost
    - nespolehlivý plátce
    - insolvence, konkurz
  - společnosti z členských zemí EU v systému VIES, příp. webové stránky dodavatelské společnosti:
    - název společnosti

- sídlo společnosti
  - DIČ a jeho platnost
  - společnosti z třetích zemí např. na webových stránkách dodavatele, příp. emailovým dotazem na:
    - název společnosti
    - sídlo společnosti
    - DIČ a jeho platnost
- 3) Oprava případných chyb u dodavatelské společnosti v informačním systému,
- 4) Zadání následujících údajů z faktury do informačního systému:
- zvolit správnou knihu (TZ-EU-DE-MEU) a řadu (DD či ZF) faktur
  - zadání správného evidenčního čísla faktury
  - zadání správného variabilního symbolu faktury
  - zadání obchodního partnera
  - zadání správného data vystavení, přijetí, DUZP a splatnosti
  - zadání osoby, která bude fakturu schvalovat
  - zadání správného kódu DPH dle struktury kódů DPH
  - zadání rozpisu základu a výše DPH
  - kontrola, příp. oprava načteného měnového kurzu u faktur vystavených v cizí měně
  - kontrola a volba bankovního účtu dodavatele, na který bude provedena platba
  - rozpis splatností, pokud bude faktura hrazena postupně
- 5) Naskenování faktury do informačního systému včetně příloh (dodací list atd.).
- 6) Postoupení faktury osobě, která bude fakturu schvalovat

Povinnosti účetní – fakturantky při vystavování zálohových faktur a daňových dokladů tuzemským odběratelům, odběratelům z členských zemí EU a třetích zemí

- 1) Dodržování lhůt pro vystavení faktur a fakturačního plánu
- 2) Kontrola základních údajů odběratelských společností:
- tuzemské společnosti v OR a ARESu se zaměřením zejména na:
    - přesný název společnosti
    - sídlo společnosti

- IČ
  - DIČ a jeho platnost
  - nespolehlivý plátce
  - insolvence, konkurz
  - společnosti z členských zemí EU v systému VIES, příp. webové stránky dodavatelské společnosti:
    - přesný název společnosti
    - sídlo společnosti
    - DIČ a jeho platnost
  - společnosti z třetích zemí např. na webových stránkách dodavatele, příp. emailovým dotazem na:
    - přesný název společnosti
    - sídlo společnosti
    - DIČ a jeho platnost
- 3) Oprava případných chyb u dodavatelské společnosti v informačním systému,
- 4) Zadání následujících údajů z faktury do informačního systému:
- zvolit správnou knihu (TZ-EU-MEU) a řadu (DD či ZF) faktur
  - zadání obchodního partnera
  - zadání správného data vystavení, splatnosti, DUZP
  - zadání správného kódu DPH dle struktury kódů DPH, zadání správné sazby DPH
  - zadání rozpisu základu a výše DPH
  - kontrola, příp. oprava načteného měnového kurzu u faktur vystavených v cizí měně
  - volba bankovního účtu společnosti XYZ, a.s., na který bude provedena platba, u vyšších fakturovaných částek odsouhlasení bankovního účtu vedoucí ekonomického oddělení
  - rozpis splatností, pokud bude faktura hrazena postupně
- 5) Uložení faktury ve formátu pdf do informačního systému včetně příloh (dodací list atd.)
- 6) Zaslání faktury v pdf na kontaktní e-mailovou adresu odběratele
- 7) Nestandardní vystavení faktur (např. přefakturace) řešit s vedoucí ekonomického oddělení

Povinnosti účetní při účtování přijatých a vydaných faktur

- 1) Základní kontrola u uhrazených tuzemských zálohových faktur (ZF):
  - v případě vydaných uhrazených ZF zkontrolovat, zda byl vydán daňový doklad k přijaté platbě
  - v případě přijatých uhrazených ZF je třeba hlídat, aby dodavatel zaslal daňový doklad na přijatou platbu, pokud v rámci stejného kalendářního měsíce nezašle konečný daňový doklad
    - přiřazení daňového dokladu na přijatou platbu k zálohové faktuře
    - kontrola kódu DPH a rozpisu základu a DPH
    - zaúčtování daňového dokladu na přijatou platbu
- 2) Kontrola základních údajů odběratelské/dodavatelské společnosti uvedené na faktuře:
  - název společnosti
  - IČ
  - DIČ a jeho platnost
  - při zjištění chyby u obchodního partnera informovat asistentku ekonomického oddělení, která sjedná nápravu v informačním systému
- 3) Kontrola a zaúčtování přijatých a vydaných daňových dokladů
  - kontrola evidenčního čísla faktury
  - kontrola variabilního symbolu faktury
  - kontrola data vystavení a DUZP
  - kontrola zadaného kódu DPH
  - kontrola sazby DPH
  - kontrola rozpisu základu a DPH
  - kontrola měnového kurzu v případě faktur v cizí měně
  - u DD z třetích zemí kontrola, zda je k přijaté faktuře v evidenci JSD
  - zaúčtování faktury v systému, pokud byla schválena nákupcem a vedením společnosti XYZ, a.s.
  - v případě náročnějších případů řešit je s daňovým poradcem (např. nejasné místo plnění)

6.2 Návrhy na zlepšení stavu ze strany státu

6.2.1 Snížení počtu sazeb DPH

V současné době máme v ČR 3 sazby DPH, mezi kterými dochází k přesunu zboží či služeb. Dochází k častým úpravám sazeb DPH, jak bylo řečeno v analytické části, sazby daně se mění ve dvouleté periodě. To neprospívá podnikatelskému prostředí. Může se tedy stát, že společnost vystaví fakturu s chybnou sazbou DPH, nebo naopak přijme a zaúčtuje fakturu s nesprávnou sazbou DPH. Určitým zjednodušením by bylo zavést pouze jednu sazbu DPH, do které by spadalo veškeré zboží a služby. Otázkou ale je určení optimální výše této jediné sazby DPH tak, aby byly zajištěny dostatečné příjmy státu a aby tato změna nezpůsobila sociální otřesy.

6.2.2 Zavedení jednotné měny euro

Již delší dobu se hovoří o zavedení jednotné evropské měny EUR v ČR. Myslím si, že zavedení měny EUR by bylo pro podnikatele, kteří obchodují s členskými zeměmi EU, prospěšné. Společnosti by se již nemusely zajišťovat proti výkyvům kurzu EUR/CZK.

6.2.3 Snížení administrativy v oblasti DPH

Administrativa DPH již byla ze strany státu zjednodušena, v současné době již není třeba podávat daňové přiznání osobně na finančním úřadě, vše je řešeno elektronickou formou. Na druhé straně ale Finanční správa zavedla do praxe nový formulář kontrolní hlášení, který na svém počátku administrativně i nákladově zatížil všechny společnosti a podnikatele. Větší společnosti, které využívají informační systémy, musely implementovat kontrolní hlášení do svého systému, tuto implementaci prováděli programátoři dodavatele jejich systému. To znamenalo určité náklady pro společnosti. Kdyby toto opatření neprovedly, musely by podstupovat náročnou administrativu vyplnění kontrolního hlášení přes aplikaci EPO2. Zavedení kontrolního hlášení bylo i personálně náročné. Dodavatelé zdvojili kontrolu kontrolního hlášení, tj. jedna osoba kontrolní hlášení vytvořila a zkontrolovala, druhá osoba provedla ještě dodatečnou kontrolu.

Tato administrativa tedy v současnosti zatěžuje menší podnikatele, kteří informační systém nevyužívají a vypisují jednotlivé faktury s hodnou nad 10 000,- Kč do aplikace EPO2 ruč-

ně. Zlepšením této situace by bylo osvobození podnikatelů s nižším obratem od povinnosti detailního rozpisu faktur s hodnotou nad 10 000,- Kč včetně DPH.

6.3 Přínosy, náklady a rizika pro společnost při zavedení výše uvedených návrhů

Mé návrhy na zlepšení stavu ze strany státu samozřejmě nelze do společnosti implementovat, proto se analýza přínosů, nákladů a rizik týká pouze zavedení návrhů uvnitř společnosti.

Přínosy

Velkým přínosem pro společnost při evidenci DPH je zavedení informačního systému. Evidence přijatých a vydaných faktur a dalších dokladů se zpřesnila. Přínosem vypracované metodiky je zejména ten, že každá osoba v účetním oddělení má jasně a výstižně formulovány své povinnosti a zodpovědnost za splnění těchto povinností. Dalším přínosem je, že v případě personálních změn bude mít nová osoba ihned od začátku k dispozici metodiku, která jí pomůže v plnění pracovních povinností, navede ji krok za krokem. Z časového hlediska lze metodiku uvést do praxe ihned.

Náklady

Nejvýznamnější nákladem ke zlepšení stavu, který společnost XYZ, a.s. musela vynaložit, byly náklady na zavedení nového informačního systému. Mezi tyto náklady patří důkladná analýza potřeb a požadavků společnosti na informační systém, školení uživatelů systému, nákup licencí systému, implementace systému ve společnosti, požadavky na úpravu systému programátory dodavatele, konzultace a také náklady na projektového manažera, kterého si společnost najala na vedení projektu od A do Z. Vyčíslení nákladů nemohu uvést, smlouva mezi společností XYZ, a.s. a dodavatelem informačního systému je předmětem obchodního tajemství. Mohu pouze uvést, že všeobecně znamená nasazení informačního systému ve výrobní společnosti náklady ve výši statisíců až milionů korun.

Náklady na využívání daňového poradce jsou různé podle toho, zda společnost k daňovému poradenství využívá větší firmu zabývající se daňovým poradenstvím, nebo jen daňového poradce, který působí sám jako OSVČ. Společnost využívá pouze jednoho daňového poradce, náklady tedy nejsou nijak vysoké.

Náklady na vzdělávání jednoho zaměstnance v oblasti DPH jsou cca 3 000,- Kč ročně a zahrnují:

- jednodenní školení týkající se každoročních změn v oblasti DPH,
- půldenní webinář dodavatele informačního systému týkající se novinek při zpracování DPH v informačním systému,
- odbornou literaturu např. edice Úplné znění zákonů.

Náklady na zavedení směrnice do společnosti jsou minimální. Vedoucí ekonomického oddělení vypracovanou směrnicí pouze rozešle příslušným zaměstnancům e-mailem.

Rizika

Rizikem zavedením návrhů uvnitř společnosti je zejména selhání lidského faktoru a neakceptace vydané směrnice zaměstnanci. Zaměstnanci si často neuvědomují zodpovědnost zaměstnavatele, mám na mysli, že např. při nevystavení daňového dokladu na přijatou platbu účetní je společnost sankcionována ze strany správce daně, tj. majitel společnosti musí tuto chybu účetní uhradit. Rizikem zavedení informačního systému může být to, že dodavatel systému přestane pracovat na vylepšeních a upgradech systému a systém bude v horizontu 5 – 10 let zastaralý.

ZÁVĚR

Diplomová práce ukázala, že problematika daně z přidané hodnoty není jednoduchá.

Teoretická část se zabývala vývojem DPH na území České republiky, jejím významem, funkcemi, přínosy a upozornila také na snahy EU o harmonizaci DPH. Dále teoretická část vysvětlila základní i speciální pojmy z oblasti DPH a vytvořila tak základ pro analytickou část.

Praktická část analyzovala vývoj DPH po vstupu ČR do EU a shrnula základní změny v oblasti DPH. Dále byly analyzovány sazby DPH v ČR od jejího zavedení až do současnosti a část práce byla také věnována porovnání sazeb DPH členských zemí EU. Další díl praktické části byl věnován charakteristice vybrané výrobní společnosti XYZ, a.s., jejímu postavení na trhu a byla provedena PEST analýza podnikatelského prostředí, ve kterém se výrobní společnost pohybuje. Dále byly v praktické části předvedeny různé případy obchodování výrobní společnosti v tuzemsku, s členskými zeměmi EU a třetími zeměmi. Společnost významnou část své produkce dodává do zemí EU a třetích zemí, z tohoto důvodu byl v této části také analyzován měnový kurz, jehož změny jsou v současné době pro vývozce velmi významné. Závěrečná část práce je věnována problémům v oblasti DPH, které mohou nastat ve výrobní společnosti, a návrhům jejich řešení. Je navržena metodika k eliminaci chyb ve vybrané společnosti, jsou zde uvedeny její přínosy, náklady a rizika. Dále jsou v závěru práce vyjádřeny mé myšlenky na zjednodušení oblasti DPH ze strany státu, podnikatelskému prostředí nesvědčí časté změny v legislativě, zejména změny výše sazeb DPH a přesun zboží a služeb mezi jednotlivými sazbami.

Díky nasazení nového informačního systému ve společnosti jsou chyby týkající se oblasti DPH téměř eliminovány. Pokud je systém správně nastaven, řadu náležitostí na dokladech „hlídá“ a kontroluje, ale významnou roli hraje také obsluha systému, tj. lidský faktor, z tohoto důvodu jsem navrhla metodiku pro zaměstnance ekonomického oddělení. Dále je třeba ve společnosti zabezpečit, aby se zejména osoby, které ve společnosti účtují doklady, dobře orientovaly v zákoně o dani z přidané hodnoty, znaly základní pojmy a definice, a v případě nejasností spolupracovaly s daňovým poradcem.

Věřím, že můj návrh metodiky bude ve vybrané společnosti XYZ, a.s. zaveden a využíván příslušnými osobami, kterým usnadní kontrolu jednotlivých kroků při evidenci a účtování daňových dokladů, a že jeho výsledek povede ke snížení chyb týkající se evidence DPH.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

AMBROŽ, Jan, 2009. *Daň z přidané hodnoty v příkladech*. Praha: Koršach, Daně pro každého, 251 s. ISBN 978-80-86296-21-0.

DRÁBOVÁ, Milena, Olga HOLUBOVÁ a Milan TOMÍČEK, 2015. *Zákon o dani z přidané hodnoty: komentář*. 6., aktualiz. vyd. Praha: ASPI, Wolters Kluwer ČR, 992 s. Komentáře. ISBN 978-80-7478-740-9.

DUŠEK, Jiří, 2004-. *DPH 2016: zákon s přehledy*. Praha: Grada, Účetnictví a daně. ISBN 978-80-271-0033-0.

GALOČÍK, Svatopluk a Oto PAIKERT, 2015. *DPH 2015: výklad s příklady*. Praha: Grada, Účetnictví a daně. ISBN 978-80-247-5500-7.

GALOČÍK, Svatopluk a František LOUŠA, 2013. *DPH a účtování: přeprava, dovoz, vývoz, služby*. 6., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 163 s. Účetnictví a daně. ISBN 978-80-247-5838-1.

FITŘÍKOVÁ, Dagmar, 2007. *Uplatňování DPH v EU a třetích zemích: [dle legislativy platné k 1. 1. 2007]*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 142 s. Daně a účetnictví. ISBN 978-80-251-1541-1.

HAVEL, Tomáš a Václav BENDA, 2010. *Daň z přidané hodnoty 2010: výklad je zpracován k právnímu stavu ke dni 1. 1. 2010*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, Meritum - výkladová řada. ISBN 978-80-7357-524-3.

JURČÍK, Radek, 2015. *Daňové systémy v České republice a v mezinárodním srovnání se zaměřením na aktuální trendy*. Vydání: první. Ostrava: Key Publishing s.r.o., 137 s. Monografie. ISBN 978-80-7418-176-4.

KUBÁTOVÁ, Květa, 2006. *Daňová teorie a politika*. 4., aktualiz. vyd. Praha: ASPI, 279 s. ISBN 80-7357-205-2.

LÁCHOVÁ, Lenka, 2007. *Daňové systémy v globálním světě*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 271 s. ISBN 978-80-7357-320-1.

LAMBARTH, Michael A., 2015. *A Really Basic Introduction o Value Added Tax*. ISBN 9781503003507.

LEDVINKOVÁ, Jana, 2006. *DPH a daňové doklady v praxi: daňové doklady v daňových a účetních souvislostech, základní charakteristika daňových dokladů a účetních dokladů,*

daňové doklady a uvedení do správného zdaňovacího období v daňovém přiznání, zásady přeúčtování služeb a vyjmenovaného zboží, praktické příklady a vzory. Praha: VOX, 144 s. Daně. ISBN 80-86324-58-3.

LEDVINKOVÁ, Jana, Zdeněk KUNEŠ a Zdeněk VONDRÁK, 2014. *Abeceda DPH 2015.* Olomouc: ANAG, Daně. ISBN 9788075540249.

NERUDOVÁ, Danuše, 2014. *Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie.* 4., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 332 s. ISBN 978-80-7478-626-6.

PITNER, Ladislav a Václav BENDA, 2015. *Daň z přidané hodnoty: s komentářem k 1. 1. 2015.* Olomouc: ANAG, Daně. ISBN 978-80-7263-938-0.

SKALICKÁ, Hana, 2010. *Mezinárodní daňové vztahy.* 2., aktualiz. vydání. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 100 otázek & odpovědí z praxe. ISBN 978-80-7357-677-6.

ŠIROKÝ, Jan, 2012. *Daně v Evropské unii: daňové systémy všech 27 členských států EU a Chorvatska: legislativní základy daňové harmonizace včetně judikátů SD: odraz ekonomické krize v daňové politice EU.* 5., aktualiz. a přeprac. vyd. Praha: Linde. ISBN 978-80-7201-881-9.

ŠIROKÝ, Jan, 2008. *Daňové teorie: s praktickou aplikací.* 2. vyd. Praha: C.H. Beck, Beckovy ekonomické učebnice, 301 s. ISBN 978-80-7400-005-8.

TAIT, Alan A., 1988. *Value-added tax: international practice and problems.* Washington, D.C.: International Monetary Fund. ISBN 1-55775-012-2.

ÚZ – Úplné znění: *Daň z přidané hodnoty: směrnice Rady EU o společném systému DPH, informace a sdělení Generálního finančního ředitelství: redakční uzávěrka 1. 1. 2017.* Ostrava: Sagit, ÚZ. ISBN 978-80-7488-197-8.

VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ, 2016. *Daňový systém ČR.* 13. aktualiz. vyd. V Praze: 1. VOX, Ekonomie. ISBN 9788087480441.

VYBÍHAL, Václav, 2010. *Daně I - studijní pomůcka.*

Internetové zdroje

Celní správa České republiky [online]. 2017 [cit. 2017-04-13]. Dostupné z: <https://www.celnisprava.cz/cz/dalsi-kompetence/intrastat/Stranky/default.aspx>

Český statistický úřad [online]. 2017 [cit. 2017-04-13]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/intrastat_new

DĚDINOVÁ, Tereza. *Jak se vybíraly daně v minulosti*. In: Finance.cz [online]. Mladá fronta, 2013 [cit. 2017-04-13]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/zpravy/finance/377709-jak-se-vybiraly-dane-v-minulosti/>

KEEN, Michael a Ben LOCKWOOD. *Value added tax. Journal of Development Economics* [online]. Elsevier B.V, 2010, 92(2), 138-151 [cit. 2017-04-06]. DOI: 10.1016/j.jdeveco.2009.01.012. ISSN 03043878.

Něco málo z historie daní I. a II. Živá historie [online]. ©2010 [cit. 2017-04-13]. Dostupné z: <http://www.zivahistorie.eu/index.php/category/dane/>

VAT Rates. European Commission: Taxation and Customs Union [online]. 2017 [cit. 2017-04-13]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/resources/documents/taxation/vat/how_vat_works/rates/vat_rates_en.pdf

Podnikové zdroje

Výroční zprávy společnosti XYZ, a.s. z období 2011 - 2015

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
ČÚS	České účetní standardy
DD	Daňový doklad
DE	Kniha přijatých faktur s německou DPH
DIČ	Daňové identifikační číslo
DPH	Daň z přidané hodnoty
EAT	Čistý zisk
EBIT	Zisk před zdaněním a úroky
EBT	Zisk před zdaněním
EU	Evropská unie
JSD	Jednotný správní doklad
MEU	Mimo EU
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
odst.	Odstavec
OR	Obchodní rejstřík
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
Sb.	Sbírka
TZ	Tuzemsko
USA	Spojené státy americké
ZDPH	Zákon o dani z přidané hodnoty
ZF	Zálohová faktura

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1: Srovnání daní České republiky před a po reformě k 1. 1. 2013 (Široký, 2008, s. 45)</i>	18
<i>Obr. 2: Vývoj počtu zemí, ve kterých je zavedena DPH (Keen a Lockwood, © 2010)</i>	22
<i>Obr. 3: Mechanismus třístranného obchodu (Ledvinková, Kuneš a Vondrák, 2015, s. 239)</i>	32
<i>Obr. 4: Celní režimy (Vančurová a Láchová, 2016, s. 329)</i>	34
<i>Obr. 5: Orgány Finanční správy (Vančurová a Láchová, 2016, s. 71)</i>	42
<i>Obr. 6: Fáze správy daní (Vančurová a Láchová, 2016, s. 79)</i>	42
<i>Obr. 7: Pravidla správy daní (Vančurová a Láchová, 2016, s. 73)</i>	43
<i>Obr. 8: Vývoj příjmů státního rozpočtu v letech 2012 – 2016 (vlastní zpracování)</i>	45
<i>Obr. 9: Jednotlivé složky daňových příjmů státu v letech 2012 – 2016 (vlastní zpracování)</i>	47
<i>Obr. 10: Podíl DPH na celkových příjmech státu v letech 2012 - 2016 (vlastní zpracování, zdroj dat: ČSÚ)</i>	48
<i>Obr. 11: Vývoj sazeb DPH v období 1993 – 2016 (vlastní zpracování)</i>	49
<i>Obr. 12: Úvodní strana Daňového portálu (Daňový portál, © 2017)</i>	58
<i>Obr. 13: Přehled formulářů k DPH na Daňovém portálu (Daňový portál, © 2017)</i>	58
<i>Obr. 14: Úvodní stránka Souhrnného hlášení ve formuláři EPO2 (Daňový portál, © 2017)</i>	59
<i>Obr. 15: Formulář pro poskytnutá plnění s hodnotou do 10 000,- Kč (Daňový portál, © 2017)</i>	61
<i>Obr. 16: Formulář pro přijatá plnění s hodnotou do 10 000,- Kč (Daňový portál, © 2017)</i>	61
<i>Obr. 17: Organizační struktura společnosti (vlastní zpracování)</i>	63
<i>Obr. 18: Vývoj hospodářského výsledku v letech 2011 – 2015 (vlastní zpracování)</i>	64
<i>Obr. 19: Vývoj vybraných měnových kurzů v letech 2004 – 2016 (vlastní zpracování)</i>	67
<i>Obr. 20: Zaučtování faktury v informačním systému Karat</i>	70
<i>Obr. 21: Zaučtování faktury v informačním systému Karat</i>	71
<i>Obr. 22: Zaučtování faktury v informačním systému Karat</i>	72
<i>Obr. 23: Zaučtování faktury v informačním systému Karat</i>	73
<i>Obr. 24: Zaučtování faktury v informačním systému Karat</i>	74
<i>Obr. 25: Zaučtování faktury v informačním systému Karat</i>	74

<i>Obr. 26: Zaúčtování faktury v informačním systému Karat .....</i>	<i>75</i>
<i>Obr. 27: Zaúčtování faktury v informačním systému Karat .....</i>	<i>76</i>
<i>Obr. 28: Zaúčtování faktury v informačním systému Karat .....</i>	<i>77</i>
<i>Obr. 29: Zaúčtování faktury v informačním systému Karat .....</i>	<i>78</i>
<i>Obr. 30: Zaúčtování faktury v informačním systému Karat .....</i>	<i>79</i>
<i>Obr. 31: Zaúčtování faktury v informačním systému Dialog D3000 .....</i>	<i>80</i>
<i>Obr. 32: Zaúčtování faktury v informačním systému Karat .....</i>	<i>80</i>
<i>Obr. 33: Zaúčtování JSD v informačním systému Karat.....</i>	<i>81</i>
<i>Obr. 34: Zaúčtování faktury v informačním systému Dialog D3000 .....</i>	<i>82</i>
<i>Obr. 35: Formulář daňového přiznání EPO2 - Zdanitelná plnění (Daňový portál).....</i>	<i>82</i>
<i>Obr. 36: Formulář daňového přiznání EPO2 - Ostatní plnění (Daňový portál) .....</i>	<i>83</i>
<i>Obr. 37: Formulář daňového přiznání EPO2 – Nárok na odpočet daně (Daňový portál).....</i>	<i>83</i>
<i>Obr. 38: Formulář daňového přiznání EPO2 – Výpočet daně (Daňový portál) .....</i>	<i>83</i>
<i>Obr. 39: Evidence žádostí o vrácení DPH společnosti XYZ, a.s. (Daňový portál) .....</i>	<i>84</i>
<i>Obr. 40: Základní údaje týkající se DPH zadané u obchodního partnera .....</i>	<i>88</i>
<i>Obr. 41: Základní údaje týkající se DPH zadané u faktury.....</i>	<i>89</i>
<i>Obr. 42: Rozpis základu a DPH na faktuře .....</i>	<i>89</i>

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. 1: Podíl daňových příjmů na celkových příjmech státu (vlastní zpracování, zdroj dat: Státní monitor) .....</i>	<i>45</i>
<i>Tab. 2: Vývoj daňových příjmů státu v letech 2012 – 2016 (vlastní zpracování, zdroj dat: Státní monitor) .....</i>	<i>46</i>
<i>Tab. 3: Hodnoty sazeb DPH od roku 1993 do současnosti (vlastní zpracování, zdroj dat: Účetní portál, © 2014) .....</i>	<i>48</i>
<i>Tab. 4: Základní rozdíly mezi ZDPH č. 588/1992 a ZDPH č. 235/2004 (vlastní zpracování) .....</i>	<i>50</i>
<i>Tab. 5: Sazby DPH v členských zemích EU (vlastní zpracování, zdroj dat: Evropská komise).....</i>	<i>56</i>
<i>Tab. 6: Vývoj počtu zaměstnanců (vlastní zpracování) .....</i>	<i>63</i>
<i>Tab. 7: Hodnoty hospodářského výsledku v letech 2011 – 2015 (vlastní zpracování) .....</i>	<i>64</i>
<i>Tab. 8: Měnový kurz v období od vstupu do EU do současnosti (vlastní zpracování, zdroj dat: ČSÚ) .....</i>	<i>66</i>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: JSD

Příloha P II: Struktura kódů DPH použitá v účetnictví v informačním systému společnosti

PŘÍLOHA P II: STRUKTURA KÓDŮ DPH POUŽITÁ V ÚČETNICTVÍ

Plnění	Místo	Obsah	Sazba	Specifika	Způsob výpočtu	Krácení	Firmní
Prodej Přiznání daně	Tuzemsko	Služby	21	Neplátce	sHora/ Zdola se neuvádí	Krácení/ nekrácení se neuvádí	F
Nákup NO	EU	Zboží	15	Plátce	Jinak		
režim Samovyměření + přenesená daň. povinnost u nákupu pro přiznání	Zahraničí	Neurčeno	10	služby dle Základ. pravidla			
Korekce na konci roku	Přenesená daň. povinnost Nákup + Prodej	Insolvence	99	služby vztahující se k neMoovitosti			
Vrácení daně	Nerozlišeno	Y-zasílání zboží	0	Osvobozeno bez NO			
		osoba reg. v EU		záLoha			
		zvl. Režim nákup/prodej		Třístranný obchod			
		Dopravní					

		prostředek					
		Přemístění obch. majet- ku					
		Majetek, kt. se nezapoč. do krácení koef.					